

UHASSELT

KU LEUVEN

Maastricht University

KNOWLEDGE IN ACTION

Faculteit Rechten

master in de rechten

Masterthesis

De belastingheffing op inkomsten uit cryptocurrencies in het Belgische fiscaal recht

Ismail Enes Mintas

Scriptie ingediend tot het behalen van de graad van master in de rechten, afstudeerrichting rechten

PROMOTOR :

Prof. dr. Elly VAN DE VELDE

De transnationale Universiteit Limburg is een uniek samenwerkingsverband van twee universiteiten in twee landen: de Universiteit Hasselt en Maastricht University.

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

www.uhasselt.be

Universiteit Hasselt
Campus Hasselt:
Martelarenlaan 42 | 3500 Hasselt
Campus Diepenbeek:
Agoralaan Gebouw D | 3590 Diepenbeek

2022
2023

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

KU LEUVEN

Maastricht University

Faculteit Rechten

master in de rechten

Masterthesis

De belastingheffing op inkomsten uit cryptocurrencies in het Belgische fiscaal recht

Ismail Enes Mintas

Scriptie ingediend tot het behalen van de graad van master in de rechten, afstudeerrichting rechten

PROMOTOR :

Prof. dr. Elly VAN DE VELDE

Samenvatting

In 2008, met de introductie van de bitcoin, maakte de wereld kennis met een ander soort geld dan het door staten uitgegeven en door banken verhandelde geld. Dit nieuwe concept is erin geslaagd de aandacht van veel mensen te trekken. Als gevolg van deze belangstelling zijn er talrijke cryptocurrencies met verschillende kenmerken ontstaan. Vanzelfsprekend heeft dit nieuwe concept gevolgen gehad op meerdere gebieden, en heeft het vraagtekens met zich meegebracht. In deze masterscriptie wordt een onderzoek gevoerd naar de fiscale behandeling van cryptocurrencies in verband met personenbelasting. Het onderwerp valt uiteen in drie delen: cryptocurrencies, Belgisch personenbelasting en rechtsvergelijking.

De eerste vraag waar iedereen nieuwsgierig naar is, is of cryptocurrencies echt geld zijn. Om het antwoord op deze vraag te vinden, werd in dit onderzoek eerst nagegaan hoe cryptocurrencies zijn ontstaan, wat de kenmerken zijn van blockchaintechnologie en op welke manier deze technologie betrekking heeft op cryptocurrencies. Vervolgens werd, gelet op de kenmerken van cryptocurrencies, vastgesteld dat het concept 'cryptocurrencies' onverenigbaar is met het huidige juridische geldbegrip. Als cryptocurrencies dus geen geld zijn, rees de vraag wat ze dan wel zijn. Daarom werd onderzocht hoe cryptocurrencies onder goederenrecht en financieel recht kunnen worden gekwalificeerd. Hierbij werd het volgende nagegaan: wat de goederenrechtelijke kwalificatie is; of cryptocurrencies kunnen worden gebruikt als ruilmiddel en of ze volgens het financieel recht een financieel instrument of een portemonneewaarde zijn.

Gelet op deze kwalificaties werd de hoofdvraag van dit onderzoek, hoe cryptocurrencies in België moeten worden behandeld in het kader van de personenbelasting, besproken. Cryptocurrencies kunnen in bepaalde situaties tot belastbare inkomsten leiden. Deze situaties doen zich voor indien, als gevolg van miningactiviteiten in de blockchaintechnologie, nieuwe cryptocurrencies als beloning kunnen worden verkregen en als gevolg van de aan- en verkoop van cryptocurrencies een meerwaarde gerealiseerd kan worden. Daarnaast kunnen cryptocurrencies worden ontvangen als ruilmiddel in ruil voor werk, diensten en goederen. Er is geanalyseerd onder welke categorie in de personenbelasting deze inkomsten vallen. Bij deze analyse is uitgegaan van de benadering van de fiscus, maar er is ook rekening gehouden met de benaderingen in de doctrine. Uit deze analyses bleek dat cryptocurrencies verband houden met drie hoofdcategorieën in de personenbelasting: roerend inkomen, beroepsinkomen en diverse inkomsten.

Daarnaast is in het kader van een rechtsvergelijking besproken hoe cryptocurrencies worden belast in de VS, waar cryptocurrencies zijn ontstaan en waar veel cryptobedrijven zijn gevestigd. Bij deze rechtsvergelijking zijn gelijkenissen en verschillen tussen het Belgische recht en het Amerikaanse recht vastgesteld. Rekening houdend met deze aspecten, is in de conclusie getracht te verduidelijken hoe cryptocurrencies moeten worden behandeld in het kader van de Belgische personenbelasting. Zowel het gebrek aan regelgeving met betrekking tot cryptocurrencies als de anonieme en abstracte structuur van cryptocurrencies vormen momenteel echter een belemmering om tot een gesystematiseerde en gestructureerde conclusie te komen. Daarom blijft de fiscale behandeling van cryptocurrencies grotendeels een feitenkwestie.

Dankwoord

Deze masterscriptie is het sluitstuk van mijn masteropleiding aan de UHasselt. De rechtenopleiding wordt altijd beschouwd als een van de moeilijkste opleidingen. Rechten studeren in een andere taal dan mijn moedertaal bleek zelfs nog moeilijker. Tijdens deze opleiding kwam ik in contact met verschillende mensen en deed ik nieuwe ervaringen op. Daarom heeft de rechtenfaculteit aan de UHasselt, ondanks al deze moeite, een speciale plaats in mijn leven gekregen.

Allereerst wens ik Professor Elly Van de Velde te bedanken, omdat zij mij de kans geboden heeft om deze masterscriptie onder haar begeleiding te schrijven.

Daarnaast wens ik mijn taalbuddy, mevrouw Mariette Strauven, te bedanken voor de steun en de hulp die ze mij vanaf het begin van mijn taal cursus gaf.

Bovendien wens ik mijn ouders te bedanken voor de basiswaarden die ze mij leerden en de opvoeding die ze mij gaven.

Ten slot wens ik de Belgische staat te bedanken voor deze rechtvaardige en leefbare samenleving, die gebaseerd is op de fundamentele mensenrechten.

Ismail Enes Mintas
Hasselt, 15 mei 2023

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	1
Dankwoord	3
Inhoudstafel	5

INLEIDING **7**

Afdeling 1. Onderzoeksopzet	9
Afdeling 2. Onderzoeksvragen	14
Afdeling 3. Onderzoeksmethode	15

HOOFDSTUK 1. CRYPTOVALUTA **17**

Afdeling 1. Definitie	17
Onderafdeling 1. De OESO	17
Onderafdeling 2. De Europese Unie	18
Onderafdeling 3. De Internal Revenue Service	19
Afdeling 2. Werkingswijze van Blockchain	19
Afdeling 3. Kenmerken van Cryptocurrencies	22
Onderafdeling 1. Anonimiteit	22
Onderafdeling 2. Decentralisatie	23
Onderafdeling 3. Fysiek draagbaar?	24
Afdeling 4. Crypto-transacties	24
Onderafdeling 1. Initial Coin Offerings (ICOs)	25
Onderafdeling 2. Mining en Staking	26
Onderafdeling 3. Airdrop en Hard Fork	28
Afdeling 5. Tussentijdse conclusie	29

HOOFDSTUK 2. JURIDISCHE KWALIFICATIE **31**

Afdeling 1. Geld	31
Onderafdeling 1. Elektronisch geld	32
Onderafdeling 2. Virtueel geld	33
Afdeling 2. Het juridisch geldbegrip	34
Onderafdeling 1. Munteenheid	34
Onderafdeling 2. Betaalmiddel	35
Afdeling 3. Goederenrechtelijke kwalificatie	36
Afdeling 4. Financieelrechtelijke kwalificatie	37

Afdeling 5. Tussentijdse conclusie	39
HOOFDSTUK 3. PERSONENBELASTING	41
Afdeling 1. Roerend inkomen	41
Onderafdeling 1. Definitie	42
Onderafdeling 2. Dividenden	43
Onderafdeling 3. Interesten	44
Onderafdeling 4. Belastbaar tijdstip	45
Onderafdeling 5. Tarief en Roerende Voorheffing	45
Afdeling 2. Beroepsinkomen	46
Onderafdeling 1. Definitie	46
Onderafdeling 2. Categorieën	48
§1 Winsten	48
§2 Baten	49
§3 Bezoldigingen	49
Onderafdeling 3. Tarief	50
Onderafdeling 4. Toepassing op cryptocurrencies	50
Afdeling 3. Diverse inkomsten	52
Onderafdeling 1. Definitie	52
§1 Buiten het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid	53
§2 Actieve tussenkomst van de belastingplichtige	53
§3 Speculatie	54
§4 Het normaal beheer van privévermogen	56
Onderafdeling 2. Tarief	59
Onderafdeling 3. Toepassing op cryptocurrencies	59
Afdeling 4. De mogelijke impact van de fiscale hervorming	62
Afdeling 5. Tussentijdse conclusie	63
HOOFDSTUK 4. CRYPTOCURRENCIES IN DE VS	65
Afdeling 1. Inleiding	65
Afdeling 2. Het fiscale stelsel in de VS	67
Afdeling 3. Inkomstenbelasting	68
Afdeling 4. Vermogenswinstbelasting	71
Afdeling 5. Belasting op Netto-Investeringsinkomen (Net Investment Income Tax)	74
Afdeling 6. Tussentijdse conclusie	74
CONCLUSIE	77
BIBLIOGRAFIE	81

INLEIDING

Geld werd volgens bepaalde historici voor het eerst door de Lydiërs gebruikt om goederen en diensten uit te wisselen. De middelen om geld te vertegenwoordigen zijn in de loop van de tijd veranderd. Geld had aanvankelijk de vorm van goud- en zilvermunten, maar dit veranderde in de loop der tijd in ijzeren munten en papieren bankbiljetten. Met het wijdverbreide gebruik van bankpassen en creditcards gebruiken we nu bijna geen cashgeld meer. Tevens is de functie van het geld als ruilmiddel in de loop van de tijd geëvolueerd tot verscheidene gebruiksdoeleinden, zoals een rekeneenheid in de economie, een reserveringsmiddel van koopkracht en tot slot een krediet- en investeringsmiddel in de economie.¹

Na de publicatie van het negen pagina's tellende artikel van Satoshi Nakamoto over Bitcoin in 2008, kwam de term 'cryptocurrencies' in onze wereld terecht. Het virtuele geldsysteem, dat voorheen uitsluitend door banken werd beheerd, heeft nu door het ontstaan van cryptocurrencies een extra dimensie bereikt. Door de blockchain-technologie, waarmee cryptocurrencies verwerkt worden, is de noodzaak van derde partijen, namelijk banken, bij het overmaken van geld geëlimineerd, en tegelijkertijd heeft een nieuwe valuta, bitcoin, zijn ingang gevonden.²

Bitcoins, de eerste gedecentraliseerde digitale valuta, zijn digitale munten die men via internet kan verwerven, spenderen en verzenden. Bitcoins worden rechtstreeks van persoon tot persoon overgedragen via het Blockchain-systeem, met de authenticatie van derde partijen (*miners*), die de gebruikers van Bitcoin zijn, zonder naar een bank of officiële instelling te gaan. Dit betekent dat de kosten veel lager zijn en men ze in elk land kan gebruiken. Het persoonlijke digitale account kan niet worden bevroren en er zijn geen voorwaarden zoals willekeurige limieten die worden opgelegd door overheden en banken. De cryptomunten kunnen ook tegen diverse valuta's zoals dollars en euro's worden ingewisseld. Bovendien kunnen bitcoins worden bewaard in een digitale portemonnee (*digital crypto wallet*) en de eigenaar van dit cryptogeld kan de bitcoins via een eenvoudige USB-stick in de digitale portemonnee plaatsen en overal in de wereld met zich mee dragen, zonder enige melding te doen bij een officiële autoriteit of douane. Zo wordt het overzetten van bitcoin net zo eenvoudig als het sturen van een e-mail. Daarnaast kan Bitcoin als een ruilmiddel voor goederen en diensten gebruikt worden.³

Naast gewone burgers trekt die valuta, omdat die zo gemakkelijk overdraagbaar is, vanzelfsprekend mensen aan die illegale activiteiten willen uitoefenen. Op dit punt ontstaan er zorgen over het misbruik van deze cryptocurrencies of het gebruik ervan voor illegale doeleinden. Een crimineel kan cryptocurrency gebruiken om fraude te plegen en vervolgens de opbrengsten wit te wassen via de blockchain. Dit type fraude is niet specifiek voor cryptocurrency en maakt ook deel uit van traditionele oplichtingspraktijken. Cryptocurrencies kunnen ook worden gebruikt om geld wit te wassen. De Britse HM Treasury and Home Office geven aan dat cryptocurrencies

¹ F. HEYLEN, *Macro Economie*, Antwerpen, Garant, 2004, 232.

² S. NAKAMOTO, "Bitcoin: a Peer- to- Peer Electronic Cash System", 2008, 3-4, <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf> (consultatie: 10 mei 2023)

³ J. BERNSTEIN, M. CURA, A. GEEST, S. NAINIFARD, D. RESAS, S. RICHTER, N. SCHMIDT en L. ZARLENGE, "Introduction" in N. SCHMIDT, J. BERNSTEIN, S. RICHTER, L. ZARLENGE (eds.), *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (1) 24.

rechtstreeks de financiële stromen van cybercriminelen faciliteren, aangezien cryptocurrencies een cruciale rol spelen bij het witwassen van cyberafhankelijke criminele opbrengsten.⁴ Uit recente gegevens van de fraude rapportagedienst van het Verenigd Koninkrijk, 'Action Fraud', blijkt dat er in 2020 welgeteld 5581 meldingen zijn gedaan met betrekking tot fraude met cryptocurrency.⁵

Daarnaast beïnvloeden cryptocurrencies het financiële systeem fundamenteel, omdat ze door individuen en multinationals gebruikt kunnen worden als een investeringsinstrument, bijvoorbeeld op beurzen. Het systeem van 'gedecentraliseerde financiën', ook bekend als DeFi, is een ander snel evoluerend aspect van blockchain- en virtuele valutatechnologie. Het kan worden beschouwd als een alternatief financieel systeem op basis van blockchain en virtuele valuta, waarbij gebruik wordt gemaakt van toepassingen die tot doel hebben financiële diensten te verlenen. De term DeFi omvat de crypto-activa, financiële slimme contracten, softwareprotocollen en gedecentraliseerde applicaties (dApps) die worden gebruikt om financiële transacties te decentraliseren en te automatiseren.⁶

Om te begrijpen hoe dit gedecentraliseerde systeem werkt, moeten gekeken worden wat de werkingsprincipes van Blockchain en zijn terminologie zoals 'airdrops', 'forks', 'mining' et cetera zijn.⁷ Dat speelt een belangrijke rol om het moment van het verkrijgen van de winst te bepalen. Het verschil tussen het moment van het verkrijgen van de winst en het moment van het overboeken van deze winst naar de rekening (individuele digitale bitcoin wallet), zorgt ervoor dat het moment van het ontstaan van het recht op gebruik van dit geld op verschillende tijdstippen in dit systeem ontstaat. Ook kan het inwisselen van deze cryptomunten in reële valuta's, zoals euro of dollar, op een verschillend tijdstip plaatsvinden. Op dit punt rijst de vraag bij het verkrijgen van winst of meerwaarde met betrekking tot cryptocurrencies, op welk moment er belasting op geheven moet worden. Om een antwoord op deze vraag te vinden, moeten we een diepgaande studie naar blockchaintechnologie uitvoeren, die een specifieke terminologie en een specifiek werkend systeem heeft. Na Bitcoin zijn er nieuwe cryptocurrencies ontstaan zoals Ethereum (ETH), Tether (USDT), Binance Coin (BNB), USD Coin (USDC), Cardano (ADA), StableCoin et cetera.⁸

Het blockchain-systeem wordt beveiligd door individuen die 'miners' worden genoemd. Miners worden beloond met nieuw gegenereerde cryptomunten voor het verifiëren van transacties, nadat transacties zijn geverifieerd en zijn vastgelegd in een transparant openbaar grootboek (ledger). Het blockchain-systeem opent ook een nieuw platform voor innovatie, omdat de software volledig

⁴ A. MAURUSHAT en D. HALPIN, "Investigation of Cryptocurrency Enabled and Dependent Crimes" in D. GOLDBARSHT en L. DE KOKER (eds.), *Financial Technology and the Law: Combating Financial Crime*, Switzerland, Springer, 2022, (235) 246.

⁵ S. MELLOR "Reflecting crypto craze, crypto-related scams spiral higher in the U.K. Fortune", <https://fortune.com/2021/04/06/crypto-scams-uk-cryptocurrency>. (consultatie: 01 februari 2023)

⁶ E. NAPOLETANO, "What Is DeFi? Understanding Decentralized Finance", <https://www.forbes.com/advisor/investing/cryptocurrency/defi-decentralized-finance/>. (consultatie: 05 december 2022)

⁷ J. BERNSTEIN e.a., "Introduction" in N. SCHMIDT e.a., *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (1) 32-34.

⁸ J. ROYAI, "Most Popular Types of Cryptocurrency", <https://www.bankrate.com/investing/types-of-cryptocurrency/> (consultatie: 15 september 2022)

open source is en door iedereen kan worden gecontroleerd.⁹ Wanneer een transactie plaatsvindt, wordt deze wereldwijd geregistreerd op miljoenen computers die dit grootboek gezamenlijk beheren. De miners bedienen een netwerk van knooppunten met een enorme rekenkracht, die de 'block' in de 'chain' - de 'blockchain' - creëren. Deze computersystemen zijn tien tot honderd keer groter dan die van Google wereldwijd.¹⁰ Deze miners valideren de blokken in de transactie, door een consistentie in de keten tot stand te brengen wanneer ze de code kunnen kraken om de blokken in de keten te laten registreren.

Omdat staten nog geen concrete wettelijke regulaties ingevoerd hebben met betrekking tot deze cryptocurrencies en het blockchain-systeem, dienen cryptocurrencies - die volgens gegevens van de OECD een gebruiksvolume van 360 miljard dollar hadden in 2020 - te worden onderzocht. Het doel is om een rechtvaardige en juridische interpretatie te achterhalen, om de hiaten in de wetgeving op te vullen, zodat een wettelijk stelsel tot stand gebracht kan worden, om de juiste belastinggrondslag en -categorie te bepalen. Dit is belangrijk om te voorkomen dat de gebruikers van dit systeem het slachtoffer van dit onbekende concept worden, evenals om het gebruik van de cryptocurrencies voor illegale doeleinden of belastingontduiking te voorkomen.¹¹

Afdeling 1. Onderzoeksopzet

Stand van zaken: Binnen welk kader ga ik onderzoeken?

Naast het technologische aspect van het blockchain-systeem heeft het ontstaan van de cryptocurrencies impact gehad op verschillende domeinen, zoals financiën, internationaal economisch recht, internationale financiële criminaliteit en fiscaal recht. In het kader van dit onderzoek zal de verhouding van cryptocurrencies met het fiscaal recht worden besproken. Meer bepaald zal worden nagegaan hoe de Belgische belastingdienst de inkomsten uit cryptocurrencies classificeert en op welke belastinggrondslag en tegen welke aanslagvoet ze worden belast.

Volgens de huidige benadering van de belastingdienst is het fiscale regime dat op cryptocurrencies van toepassing is, het op verschillende wijze belasten van cryptocurrencies. Al naargelang de wijze waarop winsten uit cryptocurrencies worden behaald worden ze hetzij als beroepsinkomen, hetzij als divers inkomen belast of vrijgesteld.¹² Om de classificatie van dit soort inkomsten op een juiste manier op de uit cryptocurrencies verkregen winsten te kunnen toepassen, moet er dieper ingegaan worden op hoe het blockchain-systeem werkt en op welke manier de winsten uit cryptocurrencies verkregen worden. Zoals hierboven uitgelegd, verschilt het moment van het verkrijgen van de winsten uit cryptocurrencies in het blockchain-systeem van het moment van het kunnen handelen met deze winsten.

⁹ J. BERNSTEIN e.a., "Introduction" in N. SCHMIDT e.a., *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (1) 5.

¹⁰ D. TAPSCOTT, "How the blockchain is changing money and business, TED Talk", <https://youtu.be/Pl80lkkwRpc>. (consultatie: 20 september 2022)

¹¹ OECD, *Taxing Virtual Currencies: An Overview of Tax Treatments and Emerging Tax Policy Issues, 2020* <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/taxing-virtual-currencies-an-overview-of-tax-treatments-and-emerging-tax-policy-issues.htm>

¹² J. SOETAERT, "Laatste wapenfeiten aangaande de belastbaarheid van de meerwaarden op cryptomunten", *Fiscweek* 2021, nr. 24, 7-8.

De Belgische wetgever heeft nog geen specifieke wet of regulatie ingevoerd die moet worden toegepast op cryptocurrencies. Om deze reden moeten eerdere algemene toepassingen van het Belgische fiscaal recht naar analogie op cryptocurrencies worden toegepast, gelet op het werkingsmechanisme van het blockchain-systeem.¹³ Daarom dient de huidige fiscale benadering die de Belgische belastingdienst toepast op cryptocurrencies besproken te worden.

Op het niveau van de Europese Unie zijn er echter wel wettelijke regulaties die de uitwisseling van de digitale informatie tussen lidstaten versterken. Er bestaan EU-richtlijnen om transacties door middel van het blockchain-systeem en winsten uit cryptocurrencies op te sporen en te traceren. Op 20 december 2019 heeft België Richtlijn 2018/822/EU van de Raad van 25 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU, met betrekking tot de automatische en verplichte uitwisseling van informatie op het gebied van de meldingsplichtige grensoverschrijdende constructies, genoemd MDR-DAC 6, omgezet in interne wetgeving. Deze wet verplicht de intermediairs om aan de bevoegde autoriteiten de informatie te verstrekken waarvan zij kennis hebben, die ze bezitten of die ze controleren.¹⁴ Daarnaast heeft de Raad van de Europese Unie formeel de herziening (DAC 7) van Richtlijn 2011/16/EU inzake administratieve samenwerking op belastinggebied aangenomen, teneinde de automatische uitwisseling van informatie uit te breiden tot digitale platforms.¹⁵

Wat cryptocurrencies betreft, werkt de Europese Unie aan een regulatie (DAC-8) die direct verband houdt met de decentraliseerde finance (DeFi) en de taxatie van cryptocurrencies. In maart 2021 lanceerde de EU-Commissie een openbare raadpleging, om haar regels inzake administratieve samenwerking aan te scherpen en de uitwisseling van informatie over e-money en cryptovaluta's uit te breiden. DAC8 bevordert een aantal wereldwijde en regionale initiatieven die de monitoring en rapportage van transacties met cryptoactiva verbeteren of trachten te verbeteren en om de anti-money laundering (AML) te versterken.¹⁶

Probleemstelling: Welk probleem wil ik aankaarten?

Dit onderzoek richt zich op de classificatie en de belastingheffing van inkomsten uit cryptocurrencies, in het kader van het Belgisch fiscaal recht.

¹³ G. D. GOUVAERTS en S. GABRIEL, "Belgium" in in N., SCHMIDT, J., BERNSTEIN, S., RICHTER, L., ZARLENGE (eds.), *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (129) 129.

¹⁴ Wet tot omzetting van Richtlijn (EU) 2018/822 van de Raad van 25 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied met betrekking tot meldingsplichtige grensoverschrijdende constructie. *BS* 20 December 2019.

¹⁵ Richtlijn (EU) 2021/514 van de Raad van 22 maart 2021 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen. *Pb.L.* 22 maart 2021

¹⁶ Europese Commissie, *Tax fraud & evasion – strengthening rules on administrative cooperation and expanding the exchange of information*, 2021.

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12632-Tax-fraud-evasion-strengthening-rules-on-administrative-cooperation-and-expanding-the-exchange-of-information/public-consultation_en

Op basis van de huidige aanpak van rulingdiensten worden inkomsten uit cryptocurrencies belast als beroepsinkomsten of als diverse inkomsten of vrijgesteld als normaal beheer van privévermogen.¹⁷

- Winsten uit cryptocurrencies belast als beroepsinkomsten:

Beroepsinkomsten zijn inkomsten die rechtstreeks of onrechtstreeks worden verkregen als gevolg van werkzaamheden of winstgevende bezigheden van alle aard en de daarmee gelijkgestelde inkomsten. Overeenkomstig artikel 23 paragraaf 1 WIB 92 vloeien deze inkomsten voort uit winst en baten van een vorige beroepswerkzaamheid, bezoldigingen, en pensioenen.¹⁸

Alle niet als winst of als bezoldigingen aan te merken inkomsten uit een winstgevende bezigheid vallen overeenkomstig artikel 27 WIB 92 onder de categorie 'baten'. Onder winstgevende bezigheden worden begrepen: alle handelingen van personen die een beloning, een compensatie of een betaling in ruil voor hun werkzaamheden verkrijgen. Die werkzaamheden dienen het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid te zijn en buiten de grenzen van het normaal beheer van een privévermogen te vallen, om als winstgevende bezigheden te worden beschouwd.¹⁹

Om de classificatie van inkomsten uit cryptocurrencies als beroepsinkomsten vast te stellen, is het noodzakelijk om de term 'mining' in het blockchain-systeem te onderzoeken. Crypto-mining heeft twee doelen: het genereren van nieuwe cryptocurrency en het verifiëren van de legitimiteit van cryptocurrency-transacties op het blockchain-systeem.

Gespecialiseerde computers voeren de berekeningen uit die nodig zijn om elke nieuwe cryptomunt-transactie te verifiëren en te registreren en ervoor te zorgen dat de blockchain veilig blijft werken. Het verifiëren van de blockchain vereist een enorme hoeveelheid rekenkracht, die door middel van computers worden gegenereerd ten laste van miners. Crypto-mining is een door individuen of bedrijven beheerd werkingssysteem dat een groot datacenter vormt. Bedrijven of individuen kopen de nodige hardware en betalen voor de elektriciteit die nodig is om het systeem draaiende te houden.²⁰

Uit het jaarverslag 2020 van de rulingdienst blijkt dat de huidige aanpak van de Belgische belastingdienst voor de inkomsten uit cryptocurrencies die als beroepsinkomsten worden geclassificeerd, gebaseerd is op drie redenen:

- *mijnen kan beschouwd worden als een actieve, constante opvolging van een activiteit met het doel het verwerven van cryptomunten (mijnen gebeurt hier in casu door het constant laten draaien van een PC om op die manier cryptomunten te verwerven);*

¹⁷ J. SOETAERT, "Laatste wapenfeiten aangaande de belastbaarheid van de meerwaarden op cryptomunten", Fiscweek 2021, nr. 24, 7-8.

¹⁸ J. J. COUTURIER, B. PEETERS, *Belgisch Belastingrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2021, 210.

¹⁹ J. J. COUTURIER, B. PEETERS, *Belgisch Belastingrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2021, 221.

²⁰ E. HONG, "What is mining?" <https://www.investopedia.com/tech/how-does-bitcoin-mining-work/> (consultatie: 28 september 2022)

- de belastingplichtige is actief in de IT-sector;
- sinds begin vorig jaar verkoopt de belastingplichtige maandelijks cryptomunten.²¹

Hierbij rijzen vragen over de redenering van de rulingdienst. De eerste vraag is of in IT-sector werken een bepalende factor is om inkomsten uit cryptocurrencies als 'beroepsinkomsten' te beschouwen en hoe vaak cryptocurrencies moeten worden verkocht om deze als beroepsinkomsten te beschouwen.

Een ander punt omtrent de beroepsinkomsten uit werkzaamheden met betrekking tot cryptocurrencies dat in dit onderzoek nagegaan moet worden, is op welke manier de uitgaven zoals het kopen van hardwaresystemen of de internetkosten die nodig zijn om cryptomunten in het kader van de mining te verkrijgen, als beroepskosten afgetrokken kunnen worden.²²

- Winsten uit cryptocurrencies belast als diverse inkomsten

Divers inkomen wordt gedefinieerd als: *"winst of baten, hoe ook genaamd, die zelfs occasioneel of toevallig, buiten het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid, voortkomen uit enige prestatie, verrichting of speculatie of uit diensten bewezen aan derden, daaronder niet begrepen normale verrichtingen van beheer van een privévermogen bestaande uit onroerende goederen, portefeuillewaarden en roerende voorwerpen."*(art.90, eerste lid, 1° WIB 92). Inkomsten die zijn verkregen in het kader van het normaal beheer van het privévermogen zijn in principe niet belastbaar op grond van dit artikel.

Om de winsten uit cryptocurrencies als diverse inkomsten te classificeren, dient de fiscus aan te tonen dat de meerwaarden die door cryptomunten te verkopen werden behaald, buiten het normale beheer van een privévermogen vallen.²³ Indien het gaat om handelingen die door een zogenaamde goede huisvader gewoonlijk verricht worden om het privaat vermogen te doen aangroeien of te behouden vallen deze op basis van artikel 90/5.1 en 90/5.2 Com. IB 92 onder het normale beheer van een privévermogen. Dit onderscheid is van belang omdat de winsten die als diverse inkomsten zijn vastgesteld tegen een vast tarief van 33 % belast worden, hoewel de winsten die uit handelingen binnen het normale beheer van een privévermogen behaald zijn, van belasting vrijgesteld worden (artikel 171, 1°, a WIB92).

Het onderscheid tussen normaal en abnormaal beheer van een privévermogen met betrekking tot cryptocurrencies is eigenlijk te vaag en de classificatie ervan moet geval per geval vastgesteld worden. Uit recente beslissingen van de rulingdienst blijkt dat de fiscus verschillende criteria nagaat. In beslissing nr. 2021.1037 van de rulingdienst zijn bijvoorbeeld informatie over de belastingplichtige, zijn vermogen en zijn handelingen met betrekking tot dit vermogen onderzocht. Gekeken is:

²¹ Dienst Voorafgaande Beslissingen, *In Fiscale Zaken Jaarverslag 2020*.

https://www.ruling.be/sites/default/files/content/download/files/jaarverslag_dvb_2020_nl_a4.pdf

²² J. SOETAERT, "Crypto's minen = beroepsactiviteit", *Fiscweek 2021*, nr 30, 7-8.

²³ J. J. COUTURIER, B. PEETERS, *Belgisch Belastingrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2021, 323.

- wat het initiële investeringsbedrag van de investering in cryptomunten is;
 - hoeveel procent van de roerende goederen van de belastingplichtige geïnvesteerd is in cryptomunten;
 - hoe vaak cryptomunten door de belastingplichtige zijn aangekocht en verkocht;
 - hoe vaak omzettingen van de ene cryptomunt in de andere cryptomunt plaatsgevonden hebben, rekening houdende met de yield farming (door het verkrijgen van interest op het kapitaal van zijn cryptomunten);
 - wat de verhouding is tussen de beroepsactiviteit en de studieachtergrond van de belastingplichtige en de financiële en/of informaticasector;
 - wat de huidige waarde bedraagt van de cryptomuntenportefeuille van de belastingplichtige in een valuta.²⁴
- Winsten uit cryptocurrencies belast als opbrengsten van roerende goederen

Het is van belang om na te gaan hoe de inkomsten uit cryptocurrencies gekwalificeerd moet worden in het geval dat cryptocurrencies volgens art. 18 WIB 92 als dividend uitgekeerd worden.²⁵ Er is sprake van cryptodividenden wanneer een bedrijf dat zich met cryptocurrencies bezighoudt zijn winst als cryptocurrency uitkeert aan zijn aandeelhouders.²⁶

Relevantie: Waarom is het relevant om dit probleem aan te kaarten?

Aangezien er geen wetgeving of regelgeving over dit onderwerp is, maakt de fiscus vergelijkingen op basis van zijn eerdere toepassingen, waardoor inkomsten uit cryptocurrencies binnen dit kader worden belast. De aanpak van de fiscus kan echter worden verbeterd en veranderd. Daarnaast overwegen de federale overheid en het parlement nieuwe regelgeving in te voeren.²⁷ Bovendien zijn de academische bronnen met betrekking tot cryptocurrencies en het blockchain-systeem zeer beperkt, aangezien deze kwestie pas recent wetenschappelijk wordt aangepakt. Om deze redenen is het noodzakelijk om deze kwestie academisch aan te pakken.

Afbakening: Wat ga ik niet onderzoeken?

Dit onderzoek is beperkt tot de fiscale behandeling van inkomsten uit cryptocurrencies in het kader van personenbelasting. De kwesties met betrekking tot belastingontduiken en money-laundering door middel van cryptocurrencies en de aanpak van cryptocurrencies in het kader van btw-toepassingen vallen buiten dit onderzoek. Daarnaast zullen de gevolgen van het ontstaan van cryptocurrencies in de economische sector niet onderzocht worden. Wat internationale rechtsvergelijking betreft, zal dit onderzoek slechts op de benaderingen van de taxatie van cryptocurrencies in de VS en Turkije gebaseerd worden.

²⁴ Voorafgaande beslissing nr. 2021.1037.

²⁵ J. J. COUTURIER, B. PEETERS, *Belgisch Belastingrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2021, 188.

²⁶ F. DESMYTTERE, M. DELANOTE en B. PEETERS, "De fiscale behandeling van cryptovaluta" in M. DELANOTE en P. WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Antwerpen, Intersentia, 2020, (73) 76.

²⁷ J. SOETAERT, "Laatste wapenfeiten aangaande de belastbaarheid van de meerwaarden op cryptomunten", *Fiscweek* 2021, nr. 24, 7-8

Afdeling 2. Onderzoeksvragen

Centrale onderzoeksvraag

Hoe moeten inkomsten uit cryptocurrencies geïnclassificeerd en belast worden volgens het Belgisch fiscaal recht en het rechtsvergelijkend perspectief?

Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen hoe cryptocurrencies worden behandeld; hoe ze worden geïnclassificeerd en op welke belastinggrondslag en tegen welke aanslagvoet ze worden belast. Dit wordt onderzocht in het kader van de personenbelasting in de Belgische belastingwetgeving en tevens in een rechtsvergelijkend perspectief.

Subonderzoeksvragen

- 1) Wat is cryptocurrency? en wat is de werkingwijze van het blockchainsysteem in verband met cryptocurrencies?*

Het doel van deze vraag is om te begrijpen hoe cryptocurrencies ontstaan, hoe ze worden verwerkt middels de speciale software en wat de werkingsprincipes van het blockchain-systeem zijn. Hoe beter de werkingwijze van dit systeem geanalyseerd wordt; hoe beter belastbare handelingen in het kader van het fiscaal recht kan worden geïnterpreteerd. Het doel van deze vraag is daarnaast om te begrijpen in hoeverre de activiteiten die worden uitgevoerd in het blockchainsysteem als een professionele bezigheid zullen worden beschouwd en wat de criteria daarvoor zullen zijn.

- 2) Hoe zouden cryptocurrencies juridisch gekwalificeerd kunnen worden?*

Het doel van deze vraag is om te begrijpen wat de juridische kwalificatie van cryptocurrencies is zodat cryptocurrencies in de fiscale hantering op basis van deze kwalificatie kunnen behandeld worden.

- 3) Op welke manier zouden cryptocurrencies onder het roerend inkomen behandeld kunnen worden?*

Het doel van deze vraag is om te begrijpen op welke manier cryptocurrencies door bedrijven als dividend aan aandeelhouders uitgekeerd kunnen worden of als interest behandeld kunnen worden en hoe inkomsten hiermede als roerend inkomen gekwalificeerd kunnen worden.

- 4) Hoe worden investeringen en verrichtingen in cryptocurrencies gekwalificeerd en op welke manier worden inkomsten daaruit als diverse inkomsten of als beroepsinkomen belast?*

Het doel van deze vraag is om te begrijpen hoe cryptocurrencies worden gebruikt als investeringsmiddel, hoe de inkomsten die daaruit worden verkregen moeten worden belast en in hoeverre die inkomsten onder het begrip 'normaal beheer van een privévermogen' vallen en vrijgesteld worden.

5) *Hoe worden cryptocurrencies volgens de Amerikaanse personenbelasting behandeld worden?*

Deze vraag gaat om de rechtsvergelijking met de VS. Hierbij wordt onderzocht hoe cryptocurrencies volgens de personenbelasting van de VS waar ze populair geworden zijn en waar veel cryptobedrijven zich bevinden, aangepakt worden. Daardoor kan een beter inzicht inzake de behandeling van cryptocurrencies gekregen worden.

Afdeling 3. Onderzoeksmethode

Dit onderzoek beperkt zich tot traditioneel rechtswetenschappelijk onderzoek. In dit onderzoek wordt gebruikgemaakt van *“het geldende positief recht zoals dat is neergelegd in geschreven en ongeschreven nationale, Europese of internationale regels, beginselen, begrippen, leerstukken, en rechterlijke uitspraken en van commentaar voorzien in de literatuur”*.²⁸

²⁸ J.B.M. VRANKEN, “Algemeen deel. Een synthese” in *Mr. C. Assers handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht*, Deventer, Kluwer, 2014, 6.

HOOFDSTUK 1. CRYPTOVALUTA

Afdeling 1. Definitie

De term 'cryptocurrency' wordt gedefinieerd als "een digitale valuta die wordt geproduceerd door een openbaar en online netwerk, in plaats van door een overheid en die cryptografie gebruikt om ervoor te zorgen dat betalingen veilig worden verzonden en ontvangen".²⁹ Aangezien er verschillende soorten cryptocurrencies zijn, die voor verschillende doeleinden worden gebruikt, is er geen algemene aanvaarde definitie van cryptocurrency. Cryptocurrency wordt door verschillende instituties en autoriteiten op verschillende manieren gedefinieerd al naargelang de functie van cryptocurrencies op hun werkgebieden. Onder deze titel wordt nagegaan op welke manier de term 'cryptocurrency' door verschillende instanties wordt gedefinieerd.

Onderafdeling 1. De OESO

De OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) bestaat uit achtendertig lidstaten die het economisch en sociaal beleid bespreken en formuleren. Leden van de OESO zijn over het algemeen democratische landen die vrijemarktsystemen bevorderen. De OESO is bekend als een denktank of een toezichtstestamentorganisatie en haar missie is om beleid te ontwerpen dat welvaart, kansen, rechtvaardigheid en algeheel welzijn voor alle mensen aanmoedigt: voor het verbeteren van de levensstandaard in de lidstaten; het bevorderen van economische stabiliteit en het helpen bij het uitbreiden van de internationale handel.³⁰ Daarom is de aanpak van de OESO cruciaal om het regelgevingsbeleid op te sporen dat door de lidstaten moet worden uitgevoerd. Hoewel de OESO geen officieel standpunt heeft ingenomen over hoe cryptocurrencies moeten worden behandeld en hoe cryptocurrency-gerelateerde activiteiten moeten worden belast, kunnen bepaalde rapporten en artikelen die door de OESO zijn gepubliceerd, de potentiële benadering van de OESO ten aanzien van blockchain en cryptocurrencies aantonen. De OESO heeft in de afgelopen jaren pogingen gedaan om de zorgen over cryptocurrencies aan te pakken.

In het rapport *Taxing Virtual Currencies: An Overview of Tax Treatments and Emerging Tax Policy Issues*, beschrijft de OESO cryptocurrencies als: "digitale representaties van waarde die niet worden uitgegeven door een centrale bank of een een publieke autoriteit, niet noodzakelijkerwijs zijn gekoppeld aan een fiat-valuta (d.w.z. wettig betaalmiddel), en niet de wettelijke status van valuta of geld hebben."³¹

Onlangs heeft de OESO het Crypto-Asset Reporting Framework (CARF) en de Amendments to Common Reporting Standard (CRS) gepubliceerd.³² Dit raamwerk schetst een internationaal plan

²⁹ X, <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cryptocurrency> (consultatie: 25 september 2022)

³⁰ X, <https://www.oecd.org/about/> (consultatie 25 september 2022)

³¹ OECD, *Taxing Virtual Currencies: An Overview of Tax Treatments and Emerging Tax Policy Issues*, 2020. <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/taxing-virtual-currencies-an-overview-of-tax-treatments-and-emerging-tax-policy-issues.htm>

³² OECD, *Crypto-Asset Reporting Framework (CARF) and Amendments to the Common Reporting Standard (CRS)*, 2022.

<https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf>.

voor naleving van belastingvrijgaven met voorschriften voor de volledig geautomatiseerde rapportage en overdracht van belastingbetalergegevens tussen landen met betrekking tot financiële rekeningen, rapporten en crypto-activa. De CARF streeft naar integriteit in crypto-activatransacties door de jaarlijkse, automatische overdracht van crypto-activatransactiegegevens tussen deelnemende staten, waarvan de belastingplichtige cryptotransacties bezit of uitvoert.³³ Cryptografie en gedistribueerde ledgertechnologie (distributed ledger technology), in het bijzonder blockchain-technologie, betekent dat cryptocurrencies op een gedecentraliseerde manier kunnen worden uitgegeven, geregistreerd, overgedragen en opgeslagen, zonder de noodzaak om te vertrouwen op traditionele financiële tussenpersonen of centrale beheerders.³⁴ Crypto-activa omvatten stabiele munten, derivaten die worden aangeboden onder het mom van een crypto-activum, en niet-fungibele tokens (NFT's), die gedecentraliseerd kunnen worden opgeslagen en uitgewisseld kunnen worden zonder tussenkomst van financiële autoriteiten.³⁵

Onderafdeling 2. De Europese Unie

De Europese Unie heeft geen specifieke wetgeving aangenomen over de juridische status of fiscale behandeling van cryptocurrencies. Verschillende richtlijnen, guidelines en juridische geschillen helpen echter om het standpunt van de Europese Unie te bepalen. Door het toenemende gebruik van elektronisch geld en de daarmee gepaard gaande problemen met de identificatie van de transactiepartijen, was het noodzakelijk dat de Europese Unie regels zou opstellen voor elektronisch geld en elektronische betalingssystemen. Daarom heeft de Europese Unie in 2009 Richtlijn 2009/110/EG betreffende elektronisch geld en elektronische betalingssystemen aangenomen.³⁶

Na de invoering van deze richtlijn heeft de Europese Centrale Bank (ECB) een leidraad inzake virtuele currencies gepubliceerd. De Europese Centrale Bank (ECB) definieert virtuele currencies als *"een niet door een centrale bank, kredietinstelling of e-money instelling uitgegeven digitale vertegenwoordiging van waarde, die in sommige omstandigheden kan worden gebruikt als alternatief voor geld"*.³⁷ De ECB noemt cryptocurrencies ook wel virtuele currencies, die zij daarmee onderscheidt van CBDC's (Central Bank Digital Currencies) die door centrale banken worden uitgegeven en ondersteund.³⁸

De Europese Bankautoriteit (EBA) definieert virtuele currencies als *"een digitale weergave van waarde die niet wordt uitgegeven door een centrale bank of overheidsinstantie, noch*

³³ OECD, Crypto-Asset Reporting Framework and Amendments to the Common Reporting Standard, 2022, 6-7. <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.htm>.

³⁴ *Ibid.*, 9.

³⁵ *Ibid.*, 47.

³⁶ Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, *Pb.L.* 10 oktober 2009, L 267/7.

³⁷ European Central Bank, Virtual currency Schemes, februari 2015, 25.

<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemesen.pdf>.

³⁸ *Ibid.*, 32.

*noodzakelijkerwijs gekoppeld is aan een fiatmunt, maar door natuurlijke of rechtspersonen wordt gebruikt als ruilmiddel en elektronisch kan worden overgedragen, opgeslagen of verhandeld".*³⁹

De EBA heeft ook haar bezorgdheid geuit over de risico's die aan virtuele currencies verbonden zijn, zoals de kans op schade voor de consument, operationele risico's en marktrisico's. De EBA heeft gebruikers met name gewaarschuwd voor de grote instabiliteit van virtuele valuta en het gebrek aan bescherming van de gebruikers.⁴⁰ De EBA heeft ook het belang van regulerend toezicht benadrukt en opgeroepen tot een gecoördineerde aanpak van de regulering van virtuele currencies op het niveau van de Europese Unie.⁴¹

Onderafdeling 3. De Internal Revenue Service

Het Amerikaanse ministerie van Financiën ('Treasury') en de Internal Revenue Service (IRS) hebben enkele administratieve richtlijnen uitgegeven met betrekking tot de fiscale behandeling van virtuele valuta. Notice 2014-21 bijvoorbeeld, behandelt 'converteerbare virtuele valuta' als 'property', ofwel eigendom voor belastingdoeleinden en stelt dat algemene belastingprincipes die van toepassing zijn op vermogenshandelingen, ook van toepassing zijn op transacties met converteerbare virtuele valuta. De Notice 2014-21 definieert converteerbare virtuele valuta als: "een digitale weergave van waarde die functioneert als ruilmiddel, rekeneenheid en/of een opslag van waarde."⁴²

Afdeling 2. Werkingswijze van Blockchain

Om belastbare feiten beter te kunnen begrijpen moet de werkingwijze van het blockchain-systeem, waar cryptocurrencies verwerkt worden, verduidelijkt worden. Blockchain is een gedecentraliseerd peer-to-peer systeem dat meerdere voordelen heeft, maar er moet worden opgemerkt dat er geen eenduidig antwoord is op elk probleem. Er zijn omstandigheden waarin blockchaintechnologie vereist is en er zijn scenario's waarin deze technologie de veiligheid en transparantie van de huidige systemen kan verbeteren. De implementatie van blockchain moet zorgvuldig gebeuren, aangezien een slechte uitvoering ernstige gevolgen kan hebben. Om de potentiële voordelen en uitdagingen van blockchaintechnologie volledig te begrijpen, is het cruciaal om rekening te houden met de zakelijke en functionele componenten ervan.⁴³

Hoewel cryptocurrencies zoals bitcoin vaak in verband worden gebracht met blockchaintechnologie, gaat het gebruik ervan veel verder dan bij financiële transacties. Alle transacties worden vastgelegd in een open ledger, een blockchain genaamd, die ook alle deelnemers met elkaar verbindt. Het mechanisme dat de technologie gebruikt voor peer-to-peer gedistribueerde database-communicatie maakt veilige transactieopslag, verificatie en controle door

³⁹ European Banking Authority (EBA), EBA Opinion on 'virtual currencies', 4 juli 2014, ABE/OP/2014/08, 11 <https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/657547/81409b94-4222-45d7-ba3b-7deb5863ab57/EBA-Op-2014-08%20Opinion%20on%20Virtual%20Currencies.pdf?retry=1>.

⁴⁰ *Ibid.*, 23-25.

⁴¹ *Ibid.*, 45.

⁴² IRS Notice 2014-21 in 2014-16 Internal Revenue Bulletin 938 (25 Mar. 2014), (hierna: IRS Notice 2014-21), <https://www.irs.gov/pub/irs-drop/n-14-21.pdf>.

⁴³ B. SINGHAL, G. DHAMEJA, en P. S. PANDA, *Beginning blockchain*, Berlin, Apress, 2018, 23

alle peers op het netwerk mogelijk. De blockchain is een veilig en ondoordringbaar stukje technologie, want als een transactie er eenmaal is vastgelegd, kan deze niet meer worden veranderd, vernietigd of verstoord. Een van de belangrijkste technologische voordelen van de blockchaintechnologie is deze karakteristiek.⁴⁴

Vermogensbestanddelen worden getoken en verdeeld over een wereldwijde ledger die gebruikmaakt van het hoogste niveau van cryptografie. Wanneer een transactie plaatsvindt, wordt deze wereldwijd geregistreerd op miljoenen computers, die gezamenlijk die ledger beheren. Een groep mensen, miners genoemd, bewerkt een netwerk van knooppunten die de 'blocks' in de 'chain'- de 'blockchain' - creëren.⁴⁵

Blockchaintechnologie, die wordt gebruikt om transacties in cryptocurrencies vast te leggen en te valideren, wordt gebaseerd op de gedistribueerde ledger-technologie (DLT). Gedistribueerde ledger-technologie is de term voor een database die verspreid is over een netwerk van computers waarop meerdere gebruikers die elkaar niet kennen transacties behandelen. Omdat gedistribueerde ledger technologie gedecentraliseerd is, is het mogelijk om gegevens en transacties op te slaan en te verwerken op een manier die voorkomt dat één entiteit of autoriteit totale controle heeft.⁴⁶

Deze databases zijn 'gedistribueerde' ledgers die kunnen worden geprogrammeerd om elke waarde vast te leggen en te volgen, zodat registraties kunnen worden bijgehouden van financiële transacties tot medische dossiers of vele andere lijsten. Als zodanig is blockchain een technologie die op vele plaatsen in het dagelijks leven voor toepassingsgemak zal zorgen. Het biedt groot gemak op vele gebieden van het leven, van het rechtssysteem tot vastgoedtransacties, van financiële administratie tot zakelijke contracten.⁴⁷

In het huidige systeem doen we deze transacties via "tussenpersonen". De tussenpersonen zijn soms een advocaat, soms een makelaar en soms banken. Wij betalen geld aan de tussenpersonen om de juistheid van onze transactie te garanderen. In ruil daarvoor laten de tussenpersonen ons geloven in de juistheid van onze transacties en helpen zij ons het vertrouwensprobleem te overwinnen dat is ontstaan door asymmetrische informatie in het systeem.⁴⁸

Blockchain, een gedistribueerde ledger, stelt mensen die elkaar niet kennen in het systeem in staat transacties te verrichten, zonder dat zij elkaar hoeven te vertrouwen. Een andere bijdrage van deze technologie bestaat uit smart contracten. Dankzij smart contracten weet de betalende partij dat het geld de verkoper niet heeft bereikt, voordat hij de dienst of het product ontvangt,

⁴⁴ H. SHETH en J. DATTANI, "Overview of blockchain" technology, *AJCT* 2019 (1) 1.

⁴⁵ B. SINGHAL, G. DHAMEJA, en P. S. PANDA, *Beginning blockchain*, Berlin, Apress, 2018, 131.

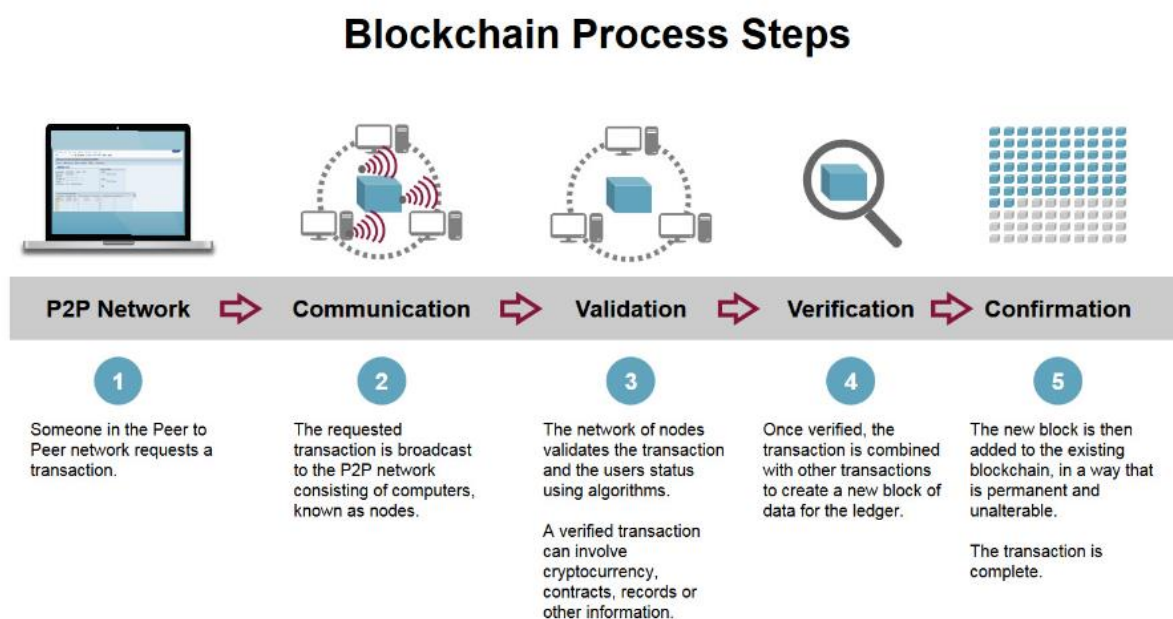
⁴⁶ R., HOUBEN en A., SNYDERS, Cryptocurrencies and blockchain. Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion, online uitgegeven. Rapport i.o.v Europees parlement (comité TAX3), 2018, 15.

<https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/150761/TAX3%20Study%20on%20cryptocurrencies%20and%20blockchain.pdf>

⁴⁷ V. J. MORKUNAS, J. PASCHEN en E. BOON, "How blockchain technologies impact business model", *Business Horizons* 2019, afl. 62(3), (295) 296.

⁴⁸ M. XU, Y. TIAN en J. LI, *An Illustrated guidebook to understanding blockchain*, New York, Skyhorse Publishing, 2018, 142.

terwijl de verkoper weet dat het geld automatisch uit het systeem wordt vrijgegeven, wanneer aan de nodige voorwaarden is voldaan. Derhalve is er geen tussenpersoon, tussenliggend bedrijf of organisatie nodig terwijl al deze transacties plaatsvinden.⁴⁹

Figuur 1: blockchain processtappen⁵⁰

Een voorbeeld zal verduidelijken hoe blockchain werkt. Stel, persoon A stuurt cryptocurrency naar persoon B op het blockchain-systeem waar persoon A en persoon B een ledger hebben. Persoon A creëert dan een transactie die een aantal cryptocurrencies omvat. Deze transactie wordt overgebracht naar het blockchain netwerk. Het netwerk van computers 'nodes' op het blockchain-systeem valideert vervolgens de transactie na te hebben gecontroleerd of persoon A voldoende cryptocurrencies op zijn rekening heeft staan.⁵¹

Nadat de transactie is bevestigd, wordt zij toegevoegd aan een 'block' van transacties.⁵² Elk block op de blockchain bevat een unieke 'hash' die wordt gecreëerd op basis van de transacties in het blok, alsook op de hash van het vorige blok in de keten.⁵³ De hash heeft unieke codenummers die moeilijk door een derde partij kunnen worden opgelost en zorgt dus voor de veiligheid van de transactie.⁵⁴

Nadat het block aan de blockchain is toegevoegd, wordt het rekeningsaldo van persoon A herzien om de overdracht van cryptocurrencies aan persoon B weer te geven. Persoon B heeft dan

⁴⁹ *Ibid.*, 129.

⁵⁰ X, <https://www.msg-global.com/blog-item/blockchain-moving-beyond-bitcoin> (consultatie: 15 maart 2023)

⁵¹ P. SCHUEFFEL, N. GROENEWEG en R. BALDEGGER, *The Crypto Encyclopedia. Coins, Tokens and Digital Assets from A to Z*, Zwitserland, Growth Publisher, 2019, 37; B. SINGHAL, G. DHAMEJA, en P. S. PANDA, *Beginning blockchain*, Berlin, Apress, 2018, 9.

⁵² P. SCHUEFFEL, N. GROENEWEG en R. BALDEGGER, *The Crypto Encyclopedia. Coins, Tokens and Digital Assets from A to Z*, Zwitserland, Growth Publisher, 2019, 5.

⁵³ *Ibid.*, 27.

⁵⁴ B. SINGHAL, G. DHAMEJA, en P. S. PANDA, *Beginning blockchain*, Berlin, Apress, 2018, 10; M. XU, Y. TIAN en J. LI, *An Illustrated guidebook to understanding blockchain*, New York, Skyhorse Publishing, 2018, 54-55.

toegang tot de verzonden cryptocurrencies op zijn rekening, die nu op de blockchain zijn opgeslagen. Elke transactie op de blockchain doorloopt dit proces opnieuw, waarbij elk nieuw block dat aan de keten wordt toegevoegd een overzicht bevat van alle voorgaande transacties.⁵⁵

Afdeling 3. Kenmerken van Cryptocurrencies

Onderafdeling 1. Anonimiteit

Aangezien er geen centrale autoriteit vereist is, zijn gebruikers van cryptocurrency niet verplicht hun identiteit bekend te maken bij het uitvoeren van transacties. Wanneer een verzoek om een transactie wordt ingediend, controleert en valideert het gedecentraliseerde netwerk de transactie, voordat deze op het blockchainnetwerk wordt geregistreerd. Daarom maken Bitcoin en andere cryptocurrencies gebruik van een openbaar en particulier sleutelschema om deze transacties te valideren. Dit stelt gebruikers in staat verborgen digitale identiteiten en portefeuilles te creëren om transacties op het gedecentraliseerde systeem te kunnen verwerken en tegelijkertijd deze transacties veilig te authentifieren.⁵⁶

Een van de grootste obstakels voor de rechtshandhaving is dat, hoewel de openbare sleutels van gebruikers kunnen worden getraceerd via de transactiegeschiedenis, zij nog steeds anoniem blijven, tenzij zij vergezeld gaan van andere vereisten ter bevestiging van identiteitsgegevens, zoals de registratie van een e-mailadres dat aan een account is gekoppeld. Dit beperkt de mogelijkheden tot opsporing als een gebruiker van een account valse informatie verstrekt of helemaal geen persoonlijke, identificeerbare informatie verstrekt.⁵⁷

Om vast te stellen of transacties met cryptocurrencies werkelijk vrij zijn van identificerende kenmerken moeten de methoden en vereisten van het blockchain-systeem nauwkeurig worden onderzocht om na te gaan welke vormen van informatie vereist zijn voor het kopen en verkopen van virtuele valuta. Het is moeilijk om efficiënt en effectief onderzoek te doen naar het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en andere criminele activiteiten, door de gangbare handelwijze binnen het Bitcoin-systeem. Het is daarbij namelijk gangbaar om meerdere adressen en portemonnees te verwerven voor transacties, waardoor de anonimiteit toeneemt.⁵⁸

⁵⁵ B. SINGHAL, G. DHAMEJA, en P. S. PANDA, *Beginning blockchain*, Berlin, Apress, 2018, 10; M. XU, Y. TIAN en J. LI, *An Illustrated guidebook to understanding blockchain*, New York, Skyhorse Publishing, 2018, 54.

⁵⁶ F. REID, M. HARRIGAN, "An Analysis of Anonymity in the Bitcoin System" in Y. ALTSHULER, Y. ELOVICI, A. CREMERS, N. AHORONY, A. PENTLAND (eds), *Security and Privacy in Social Networks*, New York, Springer, 2013, (197) 197-198)

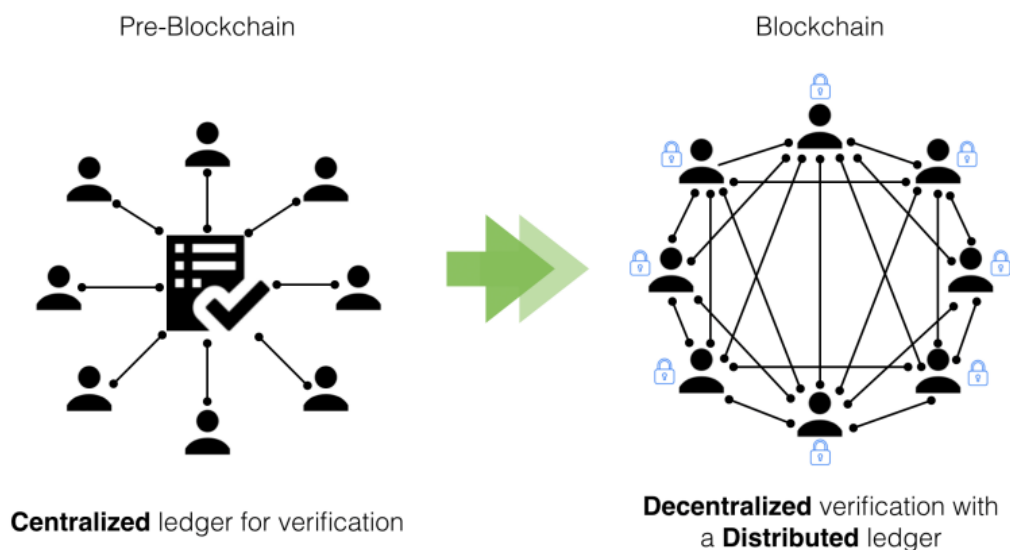
⁵⁷ R., HOUBEN en A., SNYDERS, *Cryptocurrencies and blockchain. Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion*, online uitgegeven. Rapport i.o.v Europees parlement (comité TAX3), 2018, 53.

⁵⁸ P. M. GILMOUR, "Decentralized Blockchain Technology: Towards a Trusted and Transparent Beneficial Ownership Regime" in D. GOLDBARSHT en L. DE KOKER (eds.), *Financial Technology and the Law: Combating Financial Crime*, Switzerland, Springer, 2022, (185) 185.

Onderafdeling 2. Decentralisatie

Een ander belangrijk kenmerk van de gedistribueerde ledger is dat deze niet centraal wordt opgeslagen of zelfs maar door één centrale entiteit wordt beheerd. In principe slaan alle gebruikers van het netwerk een kopie van de ledger op, zodat deze niet door één enkele entiteit kan worden gecontroleerd.⁵⁹

Traditionele monetaire stelsels hebben een centrale inrichting, waarbij het drukken van geld, de goedkeuring, het registratiesysteem en de controlemechanismen door een centrale autoriteit worden beheerd. Deze stelsels worden bestempeld als 'gecentraliseerd'. Het eenvoudigste voorbeeld is het bestaan van officiële munten. Gedistribueerde virtuele munten hebben geen centrale autoriteit die het muntsysteem en de transacties regelt, en daarom wordt de goedkeuring afgehandeld door een peer-to-peer netwerk van miners (proof of work) of validators (proof of stake).⁶⁰

Figuur 2: Gecentraliseerde vs. Gedecentraliseerde Ledger ⁶¹

In het geval dat een land of centrale bank zijn eigen gedistribueerde munten creëert, is er sprake van gedistribueerde munten die door een centrale autoriteit beheerd worden.⁶²

⁵⁹ S. GEIREGAT, "Technische achtergrond" in M., DELANOTE, P., WAETERINCKX, *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Brussel, Intersentia, 2020, (1) 3.

⁶⁰ P. M. GILMOUR, "Decentralized Blockchain Technology: Towards a Trusted and Transparent Beneficial Ownership Regime" in D. GOLDBARSHT en L. DE KOKER (eds.), *Financial Technology and the Law: Combating Financial Crime*, Switzerland, Springer, 2022, (185) 199-200.

⁶¹ T. NWACHUKWU, *Blockchain-as-a-Service: The Effect of Cloud Computing and ViceVersa*, onuitg. masterproef Massachusetts Institute of Technology, 2021, 17. <https://dspace.mit.edu/handle/1721.1/132893>.

⁶² B. SINGHAL, G. DHAMEJA, en P. S. PANDA, *Beginning blockchain*, Berlin, Apress, 2018, 12.

Onderafdeling 3. Fysiek draagbaar?

Een digitale wallet is een elektronisch apparaat, waarin betalings- en authenticatiegegevens worden opgeslagen en waarmee een individu elektronische betalingen kan verrichten. Door digitale wallets te gebruiken kunnen gebruikers online met een computer goederen kopen of smartphones gebruiken om iets in een winkel te kopen. Sommige digitale wallets maken ook geldoverdrachten tussen gebruikers mogelijk.⁶³

Een cryptocurrency-wallet is een term die in de sector informeel wordt gebruikt als equivalent van een fysieke portemonnee of een digitale bankrekening. De cryptocurrency-wallet kan digitale valuta opslaan, verzenden en ontvangen, ondanks het feit dat een wallet feitelijk geen cryptocurrency bevat. Ook zijn de rechten niet vormgegeven als een vordering tegen een bank. Een digitale portemonnee bevat veeleer een combinatie van publieke en private sleutels die de houder van die sleutels in staat stelt transacties te verrichten in de desbetreffende cryptocurrency op de blockchain of de gedistribueerde ledger, die specifiek zijn voor die virtuele valuta. Er zijn verschillende soorten wallets met verschillende beveiligingsniveaus.⁶⁴

Het hebben van cryptocurrencies in een fysieke wallet is niet veilig, aangezien technische fouten kunnen plaatsvinden die mensen ervan kunnen weerhouden cryptocurrencies voor transacties te gebruiken. Het portemonneebestand dat de privé-sleutels bevat die nodig zijn om de munten te gebruiken, kan per ongeluk verloren gaan door virussen, technische problemen of door een menselijke fout. In dat geval worden de cryptocurrencies zombies en kan de eigenaar ze niet meer gebruiken.⁶⁵

Afdeling 4. Crypto-transacties

Cryptocurrencies kunnen worden gedefinieerd als virtuele valuta die gebruikmaken van cryptografie voor veiligheid en verificatie. Een van de onderscheidende kenmerken van cryptocurrencies is dat ze staatloos zijn en dus beschermd zijn tegen inmenging of manipulatie door de overheid. Daarom is er geen beletsel voor iemand om zijn eigen cryptocurrency te creëren. Cryptocurrencies worden vaak ten onrechte alleen tot Bitcoin veralgemeend, omdat dat de eerste cryptocurrency is die de publieke aandacht trok.⁶⁶

Bitcoin is de eerste massaal gebruikte cryptocurrency, met de grootste marktkapitalisatie van alle cryptocurrencies. Er zijn momenteel meer dan 22.932 crypto-activa (alle crypto-gerelateerde activa) te vinden op het platform van CoinMarketCap, een van de leidende datasites voor

⁶³ M. XU, Y. TIAN en J. LI, *An Illustrated guidebook to understanding blockchain*, New York, Skyhorse Publishing, 2018, 206.

⁶⁴ R., HOUBEN en A., SNYDERS, *Cryptocurrencies and blockchain. Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion*, online uitgeg. Rapport i.o.v Europees parlement (comité TAX3), 2018, 27; B. SINGHAL, G. DHAMEJA, en P. S. PANDA, *Beginning blockchain*, Berlin, Apress, 2018, 212.

⁶⁵ A.M., BAL, *Taxation of virtual currency*, onuitg. doctoraatsproef, ULeiden, 2014, 59.

⁶⁶ N. A. HITAM, A. R. ISMAIL en F. SAEED "An optimized support vector machine (SVM) based on particle swarm optimization (PSO) for cryptocurrency forecasting", *Procedia Computer Science* 2019, afl. 163, (427) 428.

cryptocurrencies.⁶⁷ Alle andere cryptocurrencies dan bitcoin worden altcoins genoemd, omdat zij alternatieven zijn voor bitcoin.⁶⁸

Hoewel sommige crypto-activa gemeenschappelijke kenmerken hebben, zijn er fundamentele verschillen tussen de verschillende groepen crypto-activa en voor een goede classificatie, regulering en belastingheffing is het van cruciaal belang om de onderscheidende kenmerken van deze cryptocurrencies te begrijpen. Daarom is het belangrijk om vóór een investering de protocollen van elk van deze crypto-activa te bekijken.⁶⁹

De verwerving van crypto-activa kan op verschillende manieren gedaan worden. Enerzijds kunnen crypto-activa op de platforms van bitcoin of altcoins worden verkocht. Deze verkoop kan ook door een crypto-bedrijf openbaar worden aangeboden voor eenmalige promotiedoeleinden bij de eerste lancering. In dit geval kan er sprake zijn van de verkoop van tokens zoals Initial Coin Offerings (ICOs), Security Token Offerings (STOs), and Initial Exchange Offerings (IEOs). (Wolters Kluwer p24) Ook kan het platform gratis cryptocurrencies uitdelen aan zijn gebruikers, wat airdrop genoemd wordt. Daarnaast kunnen cryptocurrencies onder bepaalde voorwaarden gratis als hard fork uitgedeeld worden of als beloning toegekend worden voor actief werk in crypto-transacties bij mining of staking. Dit gebeurt dan op basis van het door het cryptocurrency-platform ingevoerde protocol.⁷⁰

Er zijn drie soorten crypto-activa. De eerste is een cryptocurrency voor algemeen gebruik en uitwisseling van waarde, zoals bitcoins; dit worden vaak coins genoemd. Het tweede is een security-token, dat een conventioneel effect vertegenwoordigt dat wordt geregistreerd en uitgewisseld op een blockchain, om transactiekosten te verminderen en een eigendomsbewijs te creëren. De onderliggende activa kunnen variëren van grondstoffen tot valuta's of vastgoed en zelfs bedrijfsaandelen die fysieke of financiële vermogensaandelen zijn. Het derde is een utility token, dat de houder consumptieve rechten geeft op toegang tot een product of dienst.⁷¹

Onderafdeling 1. Initial Coin Offerings (ICOs)

Een initial coin offering (ICO) of token sale kan worden gedefinieerd als een methode voor kapitaalwerving die wordt gebruikt door organisaties, bedrijven en ondernemers om blockchainprojecten te financieren via cryptocurrencies, in ruil voor tokens die kunnen worden gebruikt voor het verkrijgen van producten of diensten, of in de toekomst met winst kunnen

⁶⁷ X, <https://www.forbes.com/advisor/investing/cryptocurrency/different-types-of-cryptocurrencies/#:~:text=How%20Many%20Cryptocurrencies%20Are%20There,market%20capitalization%20of%20%241.1%20trillion.> (consultative: 01 april 2023)

⁶⁸ P. SCHUEFFEL, N. GROENEWEG en R. BALDEGGER, *The Crypto Encyclopedia. Coins, Tokens and Digital Assets from A to Z*, Zwitserland, Growth Publisher, 2019, 2.

⁶⁹ N. A. HITAM, A. R. ISMAIL en F. SAEED "An optimized support vector machine (SVM) based on particle swarm optimization (PSO) for cryptocurrency forecasting", *Procedia Computer Science* 2019, afl. 163, (427) 428.

⁷⁰ J. BERNSTEIN e.a., "Introduction" in N. SCHMIDT e.a., *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (1) 31.

⁷¹ *Ibid.*, 11-12.

worden verkocht op cryptocurrency exchanges. Een ICO is kortom een soort fundraisingcampagne.⁷²

ICO's worden gezien als een belangrijke innovatie in het kader van crowdfunding. Men denkt dat ICO's een faciliterende werking zullen hebben voor ondernemers die via crowdfunding fondsen willen genereren.⁷³

Gewoonlijk worden tokens geproduceerd, uitgegeven, verkocht en in omloop gebracht als onderdeel van de traditionele initial coin offering (ICO) procedure, die financieringsmiddelen in blockchaintechnologie mogelijk maakt. Het doel van een initial coin offering is om de startfondsen op te halen die nodig zijn voor een nieuwe blockchain- of cryptocurrency-startup. Daarom speelt ICO een belangrijke rol in het ontstaan van cryptogeld vanaf het nulpunt.⁷⁴

Hoewel ICO's worden gezien als innovatie op het gebied van crowdfundinginstrumenten, houden zij verschillende risico's in. Een ICO begint met een whitepaper waarin het project, de doelstellingen en het team dat eraan werkt worden voorgesteld. De whitepaper moet ook de cryptocurrency-tokens beschrijven die tijdens de ICO zullen worden gekocht en gebruikt. Door het feit dat het gepubliceerde whitepaper aan het begin van ICO's niet bindend is of veranderbaar is, is niet elke ICO betrouwbaar. De problemen met de betrouwbaarheid komen doordat de ondernemers die fondsen werven niet de verplichting hebben om informatie over de investeringen te verstrekken en doordat er geen regelgeving met een beschermende functie is zoals een protocol, verkoopregels of een openbaarmaking, zoals bij beursintroductions.⁷⁵

Hoewel ICO's verband houden met cryptocurrencies, hebben tokens andere kenmerken dan cryptocurrencies. Daarom moeten ze specifiek aangepakt worden voor een afzonderlijke juridische kwalificatie. Aangezien het onderwerp van dit onderzoek afgebakend is tot de belasting van inkomsten uit cryptocurrencies, wordt hier verder niet op ingegaan.

Onderafdeling 2. Mining en Staking

Om een nieuw block aan de keten toe te voegen, moet het nieuwe block worden 'gemined'. Transacties in een blockchain worden gevalideerd door een subgroep van gebruikers die 'miners' genoemd worden en die concurreren om hun rekenkracht te leveren om te helpen bij de complexe rekenalgoritmen, met behulp van een gedeelde database en gedistribueerde verwerking. De kans dat een miner de 'prijs' wint is groter als hij meer rekenkracht inzet voor het proces en als hij als eerste een geldig nieuw block kan vinden en dit kan verspreiden over de rest van het netwerk. Er

⁷² W. A. KAAL, "Initial Coin Offerings: The Top 25 Jurisdictions and Their Comparative Regulatory Responses", *CodeX Stanford Journal of Blockchain Law & Policy* 2018, afl. 18-07, (1) 1.

⁷³ J. BERNSTEIN e.a., "Introduction" in N. SCHMIDT e.a., *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (1) 26.

⁷⁴ S. BLEMUS en D. GUEGAN, "Initial Crypto-Asset Offerings (ICOs), Tokenization and Corporate Governance", 2019, (1) 7.

<https://ssrn.com/abstract=3350771>

⁷⁵ M. ZOOK, M. H. GROTE, "Initial coin offerings: Linking technology and financialization", *Environment and Planning A: Economy and Space* 2020, afl. 52(8), (1560) 1577; S. T. HOWELL, M. NIESSNER en D. YERMACK, "Initial coin offerings: Financing growth with cryptocurrency token sales", *The Review of Financial Studies* 2020, afl. 33(9), (3925) 3940.

is een beloning voor het toevoegen van een nieuw blok aan de keten en voor het werk en de bijdrage van de miner.⁷⁶

Proof of work is een consensusalgoritme dat wordt gebruikt in cryptocurrencies zoals bitcoin. In dit proces lossen gebruikers van het blockchain-netwerk, miners genaamd, complexe wiskundige problemen op om nieuwe transacties te valideren en toe te voegen aan de blockchain. Het belangrijkste doel van Proof of work is om de veiligheid en integriteit van het gedecentraliseerde netwerk te waarborgen, door het rekenkundig moeilijk te maken en ook om de doorloop van transacties op het blockchain-systeem in stand te houden.⁷⁷

Er zijn geen specifieke vereisten om als miner aan te sluiten bij de Bitcoin-blockchain. Iedereen met de juiste hardware kan het systeem van cryptocurrencies betreden en beginnen met mijnen, aangezien de blockchain open source is. Mijnwerkers hebben de vrije keuze om met mijnbouw te beginnen of het systeem te verlaten, aangezien er geen contractuele binding is.⁷⁸

Het aantal miners varieert met de veranderingen in de economie. Meer miners zullen waarschijnlijk het systeem gaan gebruiken zolang zij goed betaald worden in verhouding tot hun tijd, investeringskosten en energie. Omgekeerd kunnen mijners stoppen met mijnen als de betalingen onvoldoende zijn en de energieprijzen stijgen. Deze fluctuatie in het aantal miners en hun rekenkracht zal dus blijven bestaan aangezien de kosten van miners niet stabiel zijn.⁷⁹

In tegenstelling tot proof of work, waarbij miners complexe puzzels moeten oplossen met behulp van rekenkracht, is er bij proof of staking sprake van validators die een bepaald bedrag aan cryptocurrency vastleggen als zekerheid, of stake, om deel te nemen aan het validatieproces. In dit systeem zorgen validators ervoor dat de transacties correct worden gevalideerd en nieuwe blocks aan het systeem toegevoegd worden. In ruil voor deze transacties ontvangen zij een bepaalde beloning. Validators worden dus gekozen om nieuwe blocks te creëren en transacties te valideren op basis van hun 'stake'. Dit zorgt ervoor dat validators in het belang van het netwerk handelen, omdat zij een financieel belang hebben bij het succes ervan. Proof of staking is een validatieproces waarbij gebruikers op blockchainnetwerken transacties kunnen valideren en nieuwe blokken kunnen creëren op basis van hun cryptocurrency-stake.⁸⁰

Proof of staking heeft meer voordelen dan proof of work, wat betreft energieverbruik, milieuvervuiling en betrouwbaarheid. Bij proof of work moeten veel computersystemen worden geactiveerd om een goede winst te maken. Dit veroorzaakt een hoog energieverbruik en dus

⁷⁶ N. VANDEZANDE, *Virtual currencies: a legal framework*, Brussel, Intersentia, 2018, 60.

⁷⁷ B. VERHEYE, *De digitale notaris - Technologie voor en door het notariaat van de 21ste eeuw*, Brugge, die Keure, 2021, 11; S., GEIREGAT, "Technische achtergrond" in M., DELANOTE, P., WAETERINCKX, *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Brussel, Intersentia, 2020, (1) 12.

⁷⁸ J. BERNSTEIN e.a., "Introduction" in N. SCHMIDT e.a., *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (1) 35.

⁷⁹ B. VERHEYE, *De digitale notaris - Technologie voor en door het notariaat van de 21ste eeuw*, Brugge, die Keure, 2021, 12; J. BERNSTEIN e.a., "Introduction" in N. SCHMIDT e.a., *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (1) 35.

⁸⁰ J. S. HART, "Policing proof-of-stake networks: regulatory challenges presented by staking-as-a-service providers and the need for tailored regime", *Columbia Science and Technology Law Review* 2021, afl. 23(1), (192) 195-196; B. VERHEYE, *De digitale notaris - Technologie voor en door het notariaat van de 21ste eeuw*, Brugge, die Keure, 2021, 13.

milieuvervuiling. Bij mining daarnaast zijn geen voorafgaande criteria vereist om deel te nemen aan het miningproces, zodat het minder veilig kan worden genoemd.⁸¹

Wat het doel van deze masterscriptie betreft, kunnen we hieruit afleiden dat zowel 'mining' (proof of work) als 'staking' (proof of stake) tot een belastbaar inkomen kan leiden. In de volgende hoofdstukken zal dit besproken worden.

Onderafdeling 3. Airdrop en Hard Fork

Airdrops kunnen worden gedefinieerd als het proces waarbij een cryptocurrency-onderneming gratis cryptocurrency uitdeelt aan de wallets van gebruikers. Airdrops worden meestal uitgevoerd door blockchain-gebaseerde startups om hun cryptocurrency-projecten op te starten. De doorslaggevende component van het proces is dat de distributie van coins of tokens in wezen gratis is voor de ontvanger.⁸²

De term 'airdrop' wordt gebruikt om te verwijzen naar een distributie van een cryptocoïn of token op een manier die geen of zeer weinig inspanning vergt van de ontvanger en geen uitwisseling van een materiële tegenprestatie in de vorm van fiat of andere cryptocurrencies inhoudt. Het proces van airdrop kan een ICO of een fork opvolgen.⁸³

Voor cryptocurrency startups kunnen airdrops om verschillende redenen worden gebruikt. Vooral als airdrops gericht zijn op een vrij grote en actieve groep, kunnen ze een nieuwe onderneming helpen om haar populariteit te versterken. Ze kunnen vroege acceptatie van een nieuwe cryptocurrency aanmoedigen, door mensen een reden te geven om het platform of de diensten van het project te laten uitproberen.⁸⁴

Forks wil zeggen het opsplitsen van cryptocurrencies in afzonderlijke kopieën op bestaande blockchainnetwerken waaraan ze verbonden zijn. Forks zijn geen volledige opsplitsing, maar zorgen voor de creatie van een nieuw blockchain-netwerk, door het kopiëren van dezelfde database. Forks kunnen dus niet worden gedefinieerd als een splitsing als gevolg van updates in het blockchain-systeem. Forks kunnen zich ofwel als soft fork ofwel als hard fork voordoen.⁸⁵

Bij softforks kunnen transacties op het blockchainsysteem blijven plaatsvinden op de nieuwe keten terwijl de oude keten blijft bestaan. Gebruikers zijn dus niet verplicht om hun systemen te updaten. Als daarentegen consensus wordt bereikt door de meerderheid van de gebruikers en besloten wordt dat er geen block-toevoegingen meer zullen plaatsvinden op de oude versie van

⁸¹ J. S. HART, "Policing proof-of-stake networks: regulatory challenges presented by staking-as-a-service providers and the need for tailored regime", *Columbia Science and Technology Law Review* 2021, afl. 23(1), (192) 200-201.

⁸² J. BERNSTEIN e.a., "Introduction" in N. SCHMIDT e.a., *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (1) 32.

⁸³ D. GAMA, "Creating something out of nothing: taxation of cryptocurrency hard forks", *Albany Law Journal of Science & Technology* 2021, afl. 31(3), (258) 267; P. SCHUEFFEL, N. GROENEWEG en R. BALDEGGER, *The Crypto Encyclopedia. Coins, Tokens and Digital Assets from A to Z*, Zwitserland, Growth Publisher, 2019, 2.

⁸⁴ J. BERNSTEIN e.a., "Introduction" in N. SCHMIDT e.a., *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (1) 32.

⁸⁵ D. GAMA, "Creating something out of nothing: taxation of cryptocurrency hard forks", *Albany Law Journal of Science & Technology* 2021, afl. 31(3), (258) 264; P. SCHUEFFEL, N. GROENEWEG en R. BALDEGGER, *The Crypto Encyclopedia. Coins, Tokens and Digital Assets from A to Z*, Zwitserland, Growth Publisher, 2019, 23.

het blockchain-systeem, wordt een nieuwe keten gecreëerd die hard fork wordt genoemd. Gebruikers die hun programma's niet hebben geüpdatet, kunnen dan niet meer met deze nieuwe keten werken.⁸⁶

Er worden aankondigingen gedaan aan gebruikers over updates vóór de hard fork. Er kunnen nieuwe cryptocurrencies ontstaan als gevolg van een hard fork. De toegang van gebruikers tot deze nieuwe cryptocurrencies is echter onderworpen aan bepaalde voorwaarden, zoals het uitvoeren van updates. Kortom, hard forks kunnen ook worden gedefinieerd als een methode om nieuwe cryptocurrencies te creëren en te verwerven voor de gebruikers.⁸⁷

Door het feit dat nieuwe cryptocurrencies door gebruikers als gevolg van een hard fork kunnen worden verworven, is er sprake van een toename van activa. Daardoor moeten we nagaan of de als gevolg van een hard fork ontvangen cryptocurrencies belast moeten worden.⁸⁸

Afdeling 5. Tussentijdse conclusie

Uit dit hoofdstuk is gebleken dat cryptocurrencies door vele organisaties zijn gedefinieerd. Deze definities verschillen deels van elkaar, maar hebben ook gelijkenissen. Ook is de definitie van cryptocurrencies in de loop der tijd geëvolueerd. Maar hoewel er geen algemene definitie is bereikt, zijn er ongeveer vergelijkbare definities geformuleerd. Volgens deze definities kunnen we concluderen dat cryptocurrencies een digitaal concept zijn en een waarde hebben.

Vervolgens is in dit hoofdstuk ingegaan op het blockchain-systeem waarin cryptocurrencies worden verhandeld. Hier wordt gezien dat het systeem van de blockchain zich met veel innovaties heeft meegebracht door zijn bijzondere structuur en vorm. In samenhang met dit blockchain-systeem zijn de kenmerken van cryptocurrencies bepaald. Tegelijkertijd is op basis van de werkingsprincipes van het blockchain-systeem bepaald hoe cryptocurrencies worden verkregen en hoe ze worden verhandeld. Deze vaststellingen dienen dus als basis voor de vaststelling van het belastbare feit.

⁸⁶ M. XU, Y. TIAN en J. LI, *An Illustrated guidebook to understanding blockchain*, New York, Skyhorse Publishing, 2018, 81-83.

⁸⁷ D. GAMA, "Creating something out of nothing: taxation of cryptocurrency hard forks", *Albany Law Journal of Science & Technology* 2021, afl. 31(3), (258) 266.

⁸⁸ S. SLAETS en A. HUYGHE, "Internationale ontwikkelingen", *TEP* 2020, nr. 1, (79) 95.

HOOFDSTUK 2. JURIDISCHE KWALIFICATIE

Onder deze titel wordt besproken hoe cryptocurrencies juridisch kunnen worden gekwalificeerd. Of cryptocurrencies echt geld zijn, is in de leer al vaak besproken. Daarom wordt eerst nagegaan of cryptocurrencies de kenmerken van geld in de huidige economie hebben en of het mogelijk is ze als geld te kwalificeren.

Vervolgens wordt in verband hiermee besproken of cryptocurrencies als wettig betaalmiddel in de zin van het juridische geldbegrip zullen worden aanvaard.

Tot slot wordt de kwalificatie van cryptocurrencies in het vermogensrecht en in het financieel recht besproken. De financieelrechtelijke kwalificatie is immers doorslaggevend voor de vraag of cryptocurrencies als roerende inkomsten kunnen worden belast.

Afdeling 1. Geld

Hoewel de belangstelling voor bankbiljetten en munten is afgezwakt door de opkomst van alternatieve betaalmiddelen, heeft de liquiditeit van deze munten ervoor gezorgd dat zij nog steeds het meest gebruikt worden in ons dagelijks leven. Het grootste probleem met contant geld, zoals we dat al eeuwenlang gebruiken en dat nu het traditionele betaalmiddel is, is dat contant geld het bestaan van illegale economieën kan versterken, doordat betalingen met dit en soortgelijk geld gemakkelijk verborgen kunnen worden. Om deze reden zijn sommige landen op weg om een 'cashless society' te worden. Landen zoals Zweden, Denemarken en Noorwegen hebben onlangs gekozen voor de afschaffing van contant geld en zijn van plan deze munten volledig uit de circulatie te nemen.⁸⁹

Vanuit economisch oogpunt is geld traditioneel uit drie componenten opgebouwd. Deze benaderingswijze is gebaseerd op de functionele kenmerken van geld.⁹⁰ Deze functies luiden als volgt:

- Geld moet algemeen erkend worden als ruilmiddel in een bepaald geografisch gebied.⁹¹
- Geld functioneert als bewaarmiddel van koopkracht.⁹²
- Geld is een rekeneenheid of waardemeter.⁹³

Er zijn opvattingen dat cryptocurrencies deze drie functies niet vervullen. Daarom wordt gesteld dat cryptocurrencies niet als geld in economische zin kunnen worden aangemerkt.(ibid)

⁸⁹ I.V. MITROFANOVA, O.I. LARINA, M.V. DUBOVIK, N.V. MORYZHENKOVA, "Evolution of Money Systems or Cashless Economy?" in E.G. POPKOVA en B.S. SERGI (eds), *Smart Technologies for Society, State and Economy*, Volgograd, Springer, 2021, (1021) 1022.

⁹⁰ B. DE BORGER, A. VAN POECK, J. BOUCKAERT, D. DE GRAEVE, *Algemene economie*, Wommelgem, de Boeck, 2018, 433.

⁹¹ *Ibid.*

⁹² *Ibid.*, 434.

⁹³ *Ibid.*

Daarentegen zijn er ook auteurs die stellen dat cryptocurrencies wel de kenmerken van geld in economische zin zouden kunnen hebben.⁹⁴

Naar mijn mening zal in de loop van de tijd duidelijker worden of cryptocurrencies aan deze kenmerken kunnen voldoen, aangezien ze nog niet wijdverspreid zijn en niet door de overgrote meerderheid van de bevolking worden gebruikt. Het staat echter niet ter discussie dat cryptocurrencies als ruilmiddel worden gebruikt.⁹⁵

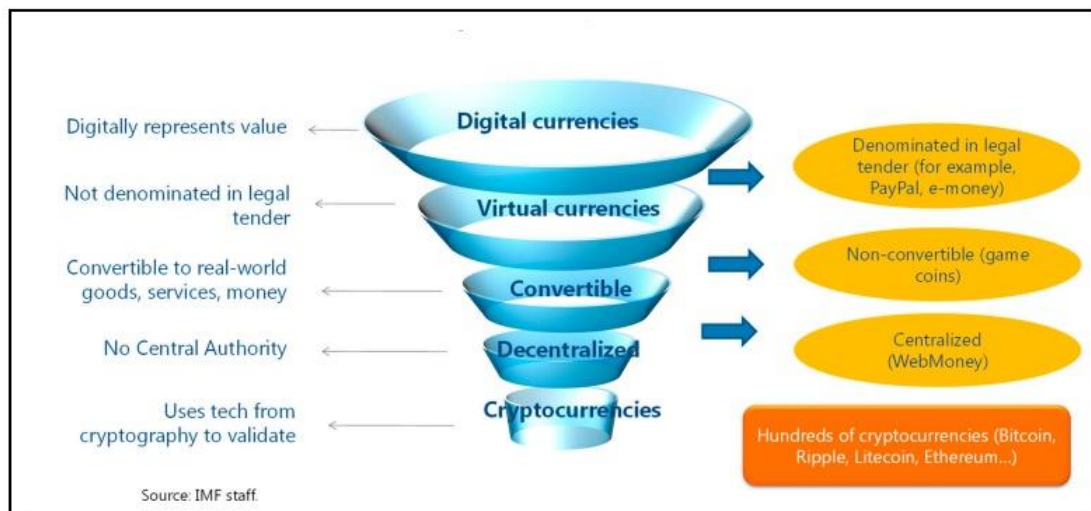

Figure 3: Taxonomie van virtuele currencies door het IMF

De IMF-classificatie van virtuele valuta's is gebaseerd op drie pijlers: gecentraliseerd, gedecentraliseerd en hybride. Virtuele munten die worden uitgegeven en beheerd door één enkele entiteit, zoals een regering of een bedrijf, worden gecentraliseerde virtuele munten genoemd. Digitale kopieën van fiatgeld, geproduceerd door centrale banken, zijn voorbeelden van gecentraliseerd virtueel geld. Gedecentraliseerde virtuele valuta's daarentegen worden niet uitgegeven of gecontroleerd door een centrale autoriteit, maar werken op een gedecentraliseerd netwerk, zoals een blockchain. Het laatste type virtuele valuta is een hybride, die aspecten van zowel gecentraliseerde als gedecentraliseerde systemen combineert. De taxonomie van het IMF biedt een nuttige basis om de vele soorten virtuele valuta te begrijpen.⁹⁶

Onderafdeling 1. Elektronisch geld

Geld, dat wordt gebruikt om goederen, diensten, investeringen of spaargeld uit te wisselen, is met de ontwikkeling van de technologie en het internetnetwerk aangepast aan dit evolutieproces. Elektronisch geld, dat wordt gecreëerd door het instrumentaliseren van technologische producten,

⁹⁴ N.A. PLASSARAS, "Regulating Digital Currencies: Bringing Bitcoin Within the Reach of the IMF", Chicago Journal of International Law 2013, afl. 14(1), (1) 9. <https://ssrn.com/abstract=2248419>

⁹⁵ *Infra* 37, vn. 129.

⁹⁶ D. HE, K. F. HABERMEIER, R. B. LECKOW, V. HAKSAR, Y. ALMEID, M. KASHIMA en N. KYRIAKOS-SAAD, Virtual Currencies and Beyond: Initial Considerations, Januari 2016, 8-9. <http://www.imf.org/external/pubs/cat/longres.aspx?sk=43618>

wordt nog steeds bijgewerkt en omschreven door de centrale autoriteiten die het geld beheren. Elektronisch geld is in zijn beginfase alleen bedoeld om fiatgeld in banken te kunnen aanwenden door de technologie te instrumentaliseren.⁹⁷

Artikel 2 lid 1 2) RICHTLIJN 2009/110/EG definieert elektronisch geld als volgt "elektronisch, met inbegrip van magnetisch, opgeslagen monetaire waarde vertegenwoordigd door een vordering op de uitgever, welke is uitgegeven in ruil voor ontvangen geld om betalingstransacties als gedefinieerd in artikel 4, punt 5, van richtlijn 2007/64/EG te verrichten, en welke wordt aanvaard door een andere natuurlijke of rechtspersoon dan de uitgever van elektronisch geld."⁹⁸

In deze definitie is elektronisch geld een soort elektronisch opgeslagen waarde die door een financiële instelling wordt uitgegeven en als vordering tegen de uitgever functioneert. Bijgevolg wordt elektronisch geld geaccepteerd voor aanwending in betalingstransacties. Met het oog op de veiligheid en stabiliteit van e-geld als betaalmiddel wordt in de definitie verder benadrukt dat het betalingsverkeer onderworpen is aan reglementaire controles die volgens deze richtlijn door bepaalde personen en entiteiten worden uitgeoefend. De kenmerken die uit dit artikel afgeleid worden zijn i) monetaire waarde, ii) elektronisch opgeslagen, iii) uitgegeven in ruil voor ontvangen geld. Het is niet mogelijk cryptocurrencies op basis van deze definitie als elektronisch geld aan te merken, omdat deze definitie vereist dat bestaand geld wordt ingewisseld voor elektronische geldeenheden die dezelfde waarde vertegenwoordigen.⁹⁹

Onderafdeling 2. Virtueel geld

De Europese Centrale Bank definieert virtuele valuta als een soort ongereguleerde, digitale valuta die wordt uitgegeven en gecontroleerd door de ontwikkelaars en aanvaard wordt door de leden van een specifieke virtuele gemeenschap. Daarom classificeert de Europese Centrale Bank de virtuele valuta's als een soort digitale valuta (d.w.z. digitaal geld). Bovendien wordt uitdrukkelijk verklaard dat virtuele valuta's gewoonlijk door hun ontwikkelaars worden gecontroleerd om het onderscheid tussen geld dat door overheidsinstanties wordt beheerd en geld zonder invloed van de overheid te verduidelijken.¹⁰⁰

Het meest onderscheidende kenmerk van virtuele valuta's is duidelijk dat zij worden aanvaard door de leden van een specifieke virtuele gemeenschap. Dit kenmerk is vrij interessant, omdat virtuele currencies absoluut geen intrinsieke waarde hebben en door geen enkele soevereine staat

⁹⁷ T. ADRIAN, T. MANCINI GRIFFOLI, *The Rise of Digital Money*, 2019, IMF publicatie, 1. <https://www.imf.org/en/Publications/fintech-notes/Issues/2019/07/12/The-Rise-of-Digital-Money-47097>

⁹⁸ Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, *Pb.L.* 10 oktober 2009, L 267/7.

⁹⁹ P. BERGER en M. GOOSSENS, "Elektronisch online betalen" in P. VAN EECKE (ed.), *Recht & elektronische handel*, Mortsel, Intersentia, 2021, (299) 309.

¹⁰⁰ European Central Bank, *Virtual currency Schemes*, februari 2015, 25.

worden uitgegeven. Daarom is de waarde van virtuele currencies alleen gebaseerd op het vertrouwen in de uitgevers en/of ontwikkelaars ervan.¹⁰¹

Gelet op de kenmerken van cryptocurrencies kan worden gesteld dat cryptocurrencies onder de definitie van virtuele valuta vallen. Het is echter van belang te vermelden dat virtuele currencies geen geld of valuta zijn vanuit juridisch oogpunt.¹⁰²

Afdeling 2. Het juridisch geldbegrip

Bij de definiëring van geld is het noodzakelijk om zowel de juridische definitie als het economisch perspectief in overweging te nemen. Terwijl het economisch perspectief tracht aan te tonen of cryptocurrencies theoretisch als geld kunnen worden beschouwd, bepaalt het juridisch perspectief of cryptocurrencies op basis van de huidige wetgeving als geld kunnen worden beschouwd. Uiteraard moet er rekening mee worden gehouden dat het economisch perspectief invloed kan hebben op het juridisch perspectief.

Volgens de staatstheorie van het geld wordt erkend dat het begrip geld niet afzonderlijk en los van de economische realiteit kan worden omschreven. Daarom zijn de juridische functies van geld gericht op de economische functies ervan. Het juridische begrip van geld heeft twee belangrijke pijlers. De eerste pijler gaat om het begrip 'munteenheid' dat een abstracte inhoud heeft. De tweede pijler gaat om het begrip betaalmiddel dat een concrete inhoud heeft.¹⁰³

Onderafdeling 1. Munteenheid

Een munteenheid is een officiële vorm van geld die in een bepaald land of in een bepaalde regio wordt gebruikt en die aanvaard wordt als wettelijk betaalmiddel voor goederen en diensten. Een munteenheid is dus een door de overheid erkend en aanvaard wettig betaalmiddel en heeft een juridische grondslag. Bovendien wordt de munteenheid algemeen aanvaard in andere landen of regio's, waar deze door handelaars en andere partijen wordt aangewend voor economische doeleinden. De munteenheid heeft derhalve een universeel karakter.¹⁰⁴

Volgens de staatstheorie kunnen alleen overheden die financiële overheidsinstanties en een centrale bank hebben beslissen welke munteenheid in een land of een regio wordt gebruikt en ook hoe de waarderingsfunctie (rekeneenheid) van geld wettelijk wordt vastgelegd.¹⁰⁵ De munteenheid van de meeste landen van de Europese Unie is de euro. België heeft de euro als nationale munteenheid aangenomen.¹⁰⁶

¹⁰¹ European Banking Authority (EBA), EBA Opinion on 'virtual currencies', 4 juli 2014, ABE/OP/2014/08, 11-12.

¹⁰² European Central Bank, Virtual currency Schemes, februari 2015, 32.

¹⁰³ S. LOOSVELD, *Geld, geldschulden en deviezen: Belgisch, Europees en internationaal perspectief*, Brussel, Larcier, 2007, 4.

¹⁰⁴ N. VANDEZANDE, *Virtual currencies: a legal framework*, Brussel, Intersentia, 2018, 139.

¹⁰⁵ S. LOOSVELD, *Geld, geldschulden en deviezen: Belgisch, Europees en internationaal perspectief*, Brussel, Larcier, 2007, 9.

¹⁰⁶ G. SCHRANS en R. STEENNOT, *Algemeen deel van het financieel recht*, Antwerpen, Intersentia, 2003, 22.

Gelet op het feit dat cryptocurrencies door de Belgische staat niet als munteenheid aanvaard zijn, kunnen we cryptocurrencies op basis van de staatstheorie dus niet als munteenheid beschouwen.

Onderafdeling 2. Betaalmiddel

Het figuur van betaalinstrumenten bestaat uit drie vormen: chartaal geld, giraal geld en elektronisch geld. De term 'chartaal geld' omvat fysieke contanten, zoals bankbiljetten en munten; dus tastbare vormen van geld die waargenomen kunnen worden. Daarentegen heeft de term 'giraal geld' betrekking op immateriële vormen van geld die worden overgedragen via overboekingen tussen bankrekeningen of andere digitale betalingssystemen.¹⁰⁷

Een betaalmiddel is een instrument dat wordt aangewend om een schuld of verplichting na te komen. In het concept van wettig betaalmiddel worden bankbiljetten en munten die door een overheid als wettig betaalmiddel zijn uitgegeven, beschouwd als wettig betaalmiddel. Dit betekent dat schuldeisers verplicht zijn deze vormen van geld te aanvaarden als betaling voor schulden en verbintenissen.¹⁰⁸ De contractpartijen kunnen overeenkomen dat de overeenkomst ook door middel van giraal geld kan worden nagekomen.¹⁰⁹

In de landen van de Europese Unie die de euro als munt gebruiken, worden alleen fysieke bankbiljetten en munten in euro-valuta erkend als wettig betaalmiddel en alleen deze valuta kan worden gebruikt om schulden in die landen te voldoen. Elektronisch geld wordt in de praktijk ook aanvaard als betaling voor allerlei transacties, hoewel elk elektronisch geld niet de status van wettig betaalmiddel heeft.¹¹⁰

Wat cryptocurrencies betreft: naar aanleiding van het voorbeeld van de erkenning van bitcoin als wettig betaalmiddel in El Salvador, werd in het parlement besproken of bitcoin ook in België als wettig betaalmiddel zou kunnen worden erkend. Er werd echter gesteld dat België niet autonoom kan beslissen om bitcoin als wettig betaalmiddel te aanvaarden, omdat België deel uitmaakt van de eurozone en een dergelijke regeling op het niveau van de Europese Unie moet worden opgesteld.¹¹¹

Om de bovengenoemde redenen kunnen cryptocurrencies, zoals vermeld in het antwoord van het parlement, niet als wettig betaalmiddel worden aanvaard.¹¹²

¹⁰⁷ *Ibid.*, 42.

¹⁰⁸ *Ibid.*, 21; artikel 1243 oud BW.

¹⁰⁹ *Ibid.*, 45.

¹¹⁰ L. NIJS en P. DE PAUW, "Legal classification of virtual currencies under Belgian financial law", EJC 2022, nr. 1, (25) 28.

¹¹¹ Parlementaire vraag nr. 514 van de heer Emmanuel Burton d.d. 29.06.2021 Kamer, Vragen en Antwoorden, 2020-2021, QRVA 55/062, d.d. 06.09.2021, 272-273.

¹¹² S. GEIREGAT, "Cryptovaluta's in het vermogensrecht. Poging tot gemeen- en consumenterechterlijke kwalificatie" in M., DELANOTE, P., WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Brussel, Intersentia, 2020, (15) 17.

Afdeling 3. Goederenrechtelijke kwalificatie

In het goederenrecht zijn alle voorwerpen die vatbaar zijn voor toe-eigening goederen.¹¹³ Verschillende aspecten van een voorwerp zijn relevant om de kwalificatie van een goed te beschrijven. Het onderscheid tussen roerende en onroerende goederen, lichamelijke en onlichamelijke goederen, vervangbare en niet-vervangbare goederen, verbruikbare en niet-verbruikbare goederen en voorwerpen in de handel en buiten de handel zijn onderscheidingscategorieën. Het onderscheid tussen roerende en onroerende goederen en tussen lichamelijke en onlichamelijke goederen is vooral van belang om de kwalificatie van cryptocurrencies te bepalen.

In het Burgerlijk Wetboek zijn de eigenschappen van onroerende goederen specifiek vastgelegd en worden alle goederen die geen onroerend goed zijn als roerende goederen beschouwd. De categorie van roerende goederen heeft dus een residuaire aard.¹¹⁴ Het onderscheid tussen roerende en onroerende goederen heeft betrekking op zowel lichamelijke als onlichamelijke goederen.¹¹⁵

Lichamelijke goederen zijn goederen die met de zintuigen waarneembaar zijn, met andere woorden fysieke producten die kunnen worden aangeraakt, vastgehouden en gezien, zoals auto's, kleding, meubels en ook gas of elektriciteit.¹¹⁶ Onlichamelijke goederen zijn daarentegen alle goederen die geen lichamenlijk goed zijn. Het gaat hier bijvoorbeeld om subjectieve rechten, zoals persoonlijke of intellectuele eigendomsrechten.¹¹⁷ Het is hierbij van belang te vermelden dat de aard van het recht doorslaggevend is om te bepalen of het om roerende of onroerende onlichamelijke goederen gaat. Het eigendomsrecht op onroerende goederen is dus bijvoorbeeld een onroerende zaak.¹¹⁸ Effectenportefeuille databank, cliënteel, aandelen zijn andere voorbeelden van roerende onlichamelijke goederen.¹¹⁹

In het Burgerlijk Wetboek is geen specifiek artikel opgenomen met betrekking tot cryptocurrencies.¹²⁰ Daarom moet de goederenrechtelijke kwalificatie van cryptocurrencies bepaald worden door de bovenvermelde algemene regels toe te passen op cryptocurrencies en door rekening te houden met hun kenmerken.

Cryptocurrencies zijn geen lichamenlijk goed, aangezien ze geen zichtbare en tastbare eigenschappen hebben en niet door zintuigen kunnen worden waargenomen.¹²¹ Daarnaast zijn

¹¹³ Art. 3.41 BW.

¹¹⁴ A. WYLLEMAN en J. BAECK, *Goederenrecht*, Brugge, die Keure / la Charte, 2021, 19; Art. 3.46 BW.

¹¹⁵ B. TILLEMANN, A. VERBEKE en V. SAGAERT, *Vermogensrecht in kort bestek* (zesde editie), Mortsel, Intersentia, 2020, 23.

¹¹⁶ *Ibid.*, 33, art. 3.40 BW.

¹¹⁷ *Ibid.*

¹¹⁸ A. WYLLEMAN en J. BAECK, *Goederenrecht*, Brugge, die Keure / la Charte, 2021, 19.

¹¹⁹ B. TILLEMANN, A. VERBEKE en V. SAGAERT, *Vermogensrecht in kort bestek* (zesde editie), Mortsel, Intersentia, 2020, 33.

¹²⁰ L. MAES, "Burgerrechtelijk beslag op bitcoins", RWE 2020-21, nr. 12, (474) 475.

¹²¹ S., GEIREGAT, "Cryptovaluta's in het vermogensrecht. Poging tot gemeen- en consumentrechtelijke kwalificatie" in M., DELANOTE, P., WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Brussel, Intersentia, 2020, (15) 16.

cryptocurrencies geen intellectuele rechten, aangezien de intellectuele rechten alleen door de wetgever kunnen worden toegekend en de wetgever een dergelijke regeling niet heeft getroffen.¹²² Ook zijn ze vast en zeker geen onroerende goederen. Daarom kan worden geconcludeerd dat cryptocurrencies onlichamelijke roerende goederen zijn.¹²³

Het is ook vaak besproken of cryptocurrencies een schuldvordering zijn, omdat een schuldvordering een onlichamelijk roerend goed is.¹²⁴ Een schuldvordering is het recht van een persoon om van een andere persoon te eisen iets te doen of iets te geven in ruil voor een bepaalde tegenprestatie, zoals goederen of diensten. Er is bij cryptocurrencies geen tegenpartij met een bankrekening op zijn of haar naam, waartegen de schuldvordering kan worden aangesproken, omdat cryptocurrencies in een softwaresysteem op de blockchain staan.¹²⁵ Om deze reden wordt het houderschap van cryptocurrencies niet als een schuldvordering gekwalificeerd.¹²⁶

De aankoop van cryptocurrencies tegen een tegenprestatie als geld moet daarom worden beschouwd als de koop van een onlichamelijk roerend goed.¹²⁷ De regels voor een koopovereenkomst moeten op deze aankoop toegepast worden.¹²⁸

In het geval dat de tegenprestatie bij de verwerving van cryptocurrencies niet als geld maar als zaak of als andere cryptocurrency bepaald is, is er sprake van een ruil.¹²⁹ Een ruilmiddel is alles wat gekregen wordt in ruil voor een andere zaak.¹³⁰ Het is met andere woorden een middel waarmee mensen met elkaar zaken kunnen uitwisselen. Indien deze uitwisseling zich door middel van cryptocurrencies voordoet, kunnen cryptocurrencies als ruilmiddel gekwalificeerd worden.¹³¹ De doeltreffendheid van een ruilmiddel hangt af van de acceptatie ervan door anderen. Als een bepaalde valuta bijvoorbeeld niet algemeen wordt aanvaard, wordt deze minder nuttig als ruilmiddel. Ook veranderingen in de waarde van cryptocurrencies kunnen de doeltreffendheid ervan als ruilmiddel beïnvloeden.

Afdeling 4. Financieelrechtelijke kwalificatie

Financiële instrumenten worden in de wet één voor één opgesomd. Enkele van deze instrumenten zijn: effecten; geldmarktinstrumenten; rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging; opties, futures, swaps, rentetermijn-contracten en andere derivatencontracten die betrekking hebben op effecten, valuta, rentevoeten of rendementen.¹³² Aangezien dit wetsartikel

¹²² *Ibid.*, 17.

¹²³ L. MAES, "Burgerrechtelijk beslag op bitcoins", RWE 2020-21, nr. 12, (474) 475.

¹²⁴ C. LEBON, *Het goederenrechtelijk statuut van schuldvorderingen*, Mortsel, Intersentia, 2010, 8.

¹²⁵ L. MAES, "Burgerrechtelijk beslag op bitcoins", RWE 2020-21, nr. 12, (474) 475.

¹²⁶ S., GEIREGAT, "Cryptovaluta's in het vermogensrecht. Poging tot gemeen- en consumentrechtelijke kwalificatie" in M., DELANOTE, P., WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Brussel, Intersentia, 2020, (15) 23.

¹²⁷ *Ibid.*, 26.

¹²⁸ *Ibid.*, 27.

¹²⁹ *Ibid.*

¹³⁰ Art. 1702 oud BW

¹³¹ J-L. VERHELST, *Innovatie en disruptie in het economisch recht*, Mortsel, Intersentia, 2017, 66

¹³² Art. 2, 1° Wet betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, BS 2 augustus 2002.

geen regeling inzake cryptocurrencies bevat, kunnen cryptocurrencies niet als financiële instrumenten worden behandeld.¹³³ Wel moet worden nagegaan of cryptocurrencies onder de categorie effecten vallen.

Effecten worden krachtens artikel 4, 1, 44. van de MiFID II-richtlijn gedefinieerd als: *“alle categorieën op de kapitaalmarkt verhandelbare waardepapieren, betaalinstrumenten uitgezonderd, zoals:*

- *aandelen in vennootschappen en andere met aandelen in vennootschappen, partnerships of andere entiteiten gelijk te stellen waardepapieren, alsmede aandelencertificaten;*
- *obligaties en andere schuldinstrumenten, alsmede certificaten betreffende dergelijke effecten;*
- *alle andere waardepapieren die het recht verlenen die effecten te verwerven of te verkopen of die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstoffenprijzen of andere indexen of maatstaven.”*¹³⁴

Effecten zijn verhandelbare waardepapieren die activa vertegenwoordigen die afhankelijk zijn van een juridische regeling of een contract tussen twee partijen. Deze instrumenten worden gebruikt voor de overdracht of het beheer van financiële risico's, alsook voor het aantrekken van kapitaal of het beleggen van middelen.¹³⁵

Als cryptocurrencies een soort effect zouden zijn dat op de kapitaalmarkt kan worden verhandeld, zouden ze krachtens de MiFID II-richtlijn als een financieel instrument kunnen worden beschouwd. Om als een effect te worden beschouwd, moet er een uitgevende instelling zijn bij wie de rechten op effecten kunnen worden ingeroepen.¹³⁶ Zoals hierboven in de paragraaf over schuldvordering is uitgelegd, is er echter geen contractuele partij waarbij de rechten op cryptocurrencies aangesproken kunnen worden. Cryptocurrencies zijn gebaseerd op software op de blockchain, afhankelijk van het protocol van de cryptocurrency. Om deze redenen worden cryptocurrencies niet als effecten op basis van de MiFID II-richtlijn aangemerkt.¹³⁷

Ook omdat cryptocurrencies niet met beleggingsintenties zijn ontworpen, kan niet worden beweerd dat ze als effecten moeten worden beschouwd. Het doel van de oprichting ervan is innovatieve oplossingen te bieden voor hedendaagse problemen, zoals internationale geldtransfers en betaalmethoden in een onbetrouwbare economie. Bijgevolg moeten ze niet als effecten worden beschouwd. Niettemin zouden sommige van de tokens zoals utility tokens en investment tokens

¹³³ K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, “Het fiscale lot van cryptomunten”, *AFT* 2019, afl.5, (6) 14.

¹³⁴ Art. 2, 31° Wet betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, *BS* 2 augustus 2002..

¹³⁵ R. STEENNOT en G. SCHRANS, *Algemeen deel van het financieel recht*, Mortsel, Intersentia, 2003, 102-103.

¹³⁶ L. NIJS en P. DE PAUW, “Legal classification of virtual currencies under Belgian financial law”, *EJC* 2022, nr. 1, (25) 32.

¹³⁷ E. CALLENS, L. VAN COILLIE, “Cryptomunten in het financieel recht”. Geen regulering in afwezigheid van enige aanspraak jegens een aanwijsbare (rechts)persoon?” in M. DELANOTE, P. WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Brussel, Intersentia, 2020, (39) 66-67; *Supra* 37, vn.124.

die bij initial coin offerings worden gecreëerd, onder de definitie van effecten kunnen vallen.¹³⁸ Aangezien het onderwerp van dit onderzoek is beperkt tot de belasting van inkomsten uit cryptocurrencies, gaan we hier verder in op de financieelrechtelijke behandeling van tokens.

Bovendien kan de financiële kwalificatie van cryptocurrencies betrekking hebben op het begrip 'de portefeuillewaarden'. De portefeuillewaarden worden gedefinieerd in de parlementaire voorbereiding van de Wet van 20 november 1962. Er wordt de portefeuillewaarden beschreven als roerende waarden die worden gekocht en verkocht, zowel op termijn als contant. Met andere woorden, portefeuillewaarden zijn ruim verhandelbare waarden.¹³⁹

Het begrip 'portefeuillewaarde' heeft dus in deze zin een bredere omvang dan de omvang van financiële instrumenten. Opdat financiële instrumenten als portefeuillewaarde kunnen worden beschouwd, is het bijvoorbeeld niet nodig dat zij op een openbare en georganiseerde markt in de zin van de wet van 2 augustus 2002 worden verhandeld.¹⁴⁰

Hoewel cryptocurrencies geen financiële instrumenten vormen, gelet op het feit dat cryptocurrencies als onlichamelijke roerende goederen worden gekwalificeerd en een waarde hebben, wordt aangenomen dat cryptocurrencies in de financiële zin als portefeuillewaarde beschouwd worden.¹⁴¹

Afdeling 5. Tussentijdse conclusie

In dit hoofdstuk is gesproken over de juridische kwalificatie van cryptocurrencies. Hieruit is gebleken dat cryptocurrencies geen geld zijn in het kader van zowel de economische benadering als het juridisch geldbegrip. In verband hiermee is ook vastgesteld dat cryptocurrencies niet tevens een wettig betaalmiddel zijn.

Bij de goederenrechtelijke kwalificatie is geconcludeerd dat cryptocurrencies moeten worden beschouwd als onlichamelijke roerende goederen. In verband met deze vaststelling is besloten dat transacties met betrekking tot de aan- en verkoop van cryptocurrencies als ruilmiddel kunnen worden beschouwd.

Bij de kwalificatie van cryptocurrencies in het kader van het financieel recht is geconcludeerd dat cryptocurrencies geen financiële instrumenten zijn en dat wettelijke bepalingen inzake financiële instrumenten zoals aandelen dus niet van toepassing zijn op cryptocurrencies. In dit verband

¹³⁸ K. PAUWELS en A. SNYERS, "De ITO: A new kid on the block in het kapitaalmarktenrecht", *TBH* 2019, afl. 2, (174) 190-191.

¹³⁹ Verslag van de Commissie voor de Financiën van de Senaat, Parl.St. Senaat 1961-62, nr. 366, 148.

¹⁴⁰ H. VANHULLE, "Het normaal beheer van een privé-vermogen anno 2005: evolueert de fiscus mee?" in B. TILLEMANS en A. VERBEKE (eds.), *Actualia vermogensrecht*, Brugge, die keure, 2005, (219) 225-226.

¹⁴¹ K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl.5, (6) 32.

worden cryptocurrencies, hoewel ze geen financiële instrumenten zijn, wel geaccepteerd als portemonnee waarde.

HOOFDSTUK 3. PERSONENBELASTING

De personenbelasting is de inkomstenbelasting die op de wereldwijde inkomsten van Belgische rijksinwoners wordt geheven. De inkomsten die in het buitenland verkregen of behaald worden vallen dus hieronder.¹⁴² De personenbelasting bestaat uit vier categorieën: onroerend inkomen, roerend inkomen, beroepsinkomen en divers inkomen. Het belastbaar inkomen wordt berekend door de som te bepalen van de netto-inkomsten die onder deze categorieën vallen.¹⁴³ Elke categorie omvat specifieke bepalingen inzake belastbaar feit, belastbare grondslag enzovoort.

Hoewel cryptocurrency steeds meer aan populariteit wint, is er echter nog steeds geen duidelijke fiscale regeling voor dit virtuele concept. Inkomsten kunnen op verschillende manieren verkregen worden met cryptocurrencies. Uit de praktijk blijkt dat de fiscale behandeling van cryptocurrencies niet eenvoudig is en dat elk geval afzonderlijk moet worden bekeken. De fiscale behandeling van cryptocurrencies wordt bepaald door verschillende factoren en er moet rekening worden gehouden met de specifieke feiten en omstandigheden van elk individueel geval.¹⁴⁴ De fiscus tracht de kwalificatie van de handelingen van cryptocurrencies vast te stellen aan de hand van de vragenlijst. De vragenlijst geeft inzicht in de benadering van cryptocurrencies door de administratie en is dus een leidraad voor de kwalificatie van cryptocurrencies.¹⁴⁵

Om deze redenen moet worden nagegaan op welke manier cryptocurrencies onder de bovenvermelde inkomstencategorieën kunnen vallen.

Afdeling 1. Roerend inkomen

De eerste inkomenscategorie die onder persoonsbelasting kan worden gehanteerd is roerend inkomen. Hierbij moet worden nagegaan of de inkomsten uit cryptocurrencies roerend inkomen kunnen vormen.

Het bezit van cryptocurrencies levert niet per se roerende inkomsten op zoals rente of dividend, die kunnen worden verkregen door het bezit van aandelen of obligaties.¹⁴⁶ Cryptocurrencies zijn in dit opzicht vergelijkbaar met goud of andere edele metalen. Als iemand goud koopt en het opslaat in een kluis, levert dat ook geen inkomsten op. De waarde van cryptocurrencies kan echter schommelen. Met andere woorden, de waarde van een bepaalde hoeveelheid cryptocurrencies kan in de loop der tijd stijgen of dalen. Als de waarde van cryptocurrencies stijgt, kan iemand winst maken door ze te verkopen tegen een hogere prijs dan toen hij ze kocht. Dit is echter geen inkomstenstroom die automatisch ontstaat door het bezit van cryptocurrencies, maar eerder een gevolg van prijsschommelingen op de markt.

¹⁴² Art. 5 WIB 92; I. VAN DE WOESTEYNE, *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 14.

¹⁴³ Art. 6 WIB 92; I. VAN DE WOESTEYNE, *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 13.

¹⁴⁴ V. STERKENS en A. VAN PUYVELDE, "Cryptomunten: fiscale kwalificatie van de inkomsten in de rullingpraktijk", *Fisc.Act.* 2022, afl. 18, (1) 2.

¹⁴⁵ Dienst Voorafgaande Beslissingen, Vragenlijst Cryptomunten(hierna: vragenlijst). https://www.ruling.be/sites/default/files/content/download/files/vragenlijst_cryptomunten_nl_2022.pdf

¹⁴⁶ T. SPAAS, "Bitcoin en de blockchain in de directe belastingen. Het fiscale statuut van bitcoins", *Fisc. Act.* 2015, nr.36 (6) 7.

De betrekkingen van cryptocurrencies met roerend inkomen kunnen zich echter nog steeds voordoen. Cryptocurrencies kunnen in de eerste plaats betrekking hebben op interesten. Het is mogelijk dat iemand zijn cryptocurrencies op de blockchain via cryptocurrency platforms uitleent. In ruil voor deze lening kan men interest krijgen.¹⁴⁷

Daarnaast kunnen cryptocurrencies ook een betrekking hebben op dividenden. Door de popularisering van cryptocurrencies betalen sommige bedrijven dividenden aan hun aandeelhouders in cryptocurrencies. Deze dividendbetalingen worden in crypto-jargon "bividend" genoemd. Er is echter nog geen juridische en academische evaluatie over deze kwestie.¹⁴⁸

Om deze twee verschijnselen te evalueren, moeten eerst de juridische aard en kenmerken van dividenden en interest in het kader van roerend inkomen in kaart worden gebracht.

Onderafdeling 1. Definitie

Krachtens art. 17 § 1 WIB 92 wordt het roerend inkomen gedefinieerd als *alle opbrengsten van roerend vermogen, aangewend uit welken hoofde ook, met name:*

1. *dividenden;*

2. *interest;*

3. *inkomsten van verhuring, verpachting, gebruik en concessie van roerende goederen;*

4. *inkomsten die begrepen zijn in lijfrenten of tijdelijke renten die geen pensioenen zijn en na 1 januari 1962 onder bezwarende titel zijn aangelegd ten laste van enige rechtspersoon of onderneming;*

5. *de inkomsten verkregen uit de cessie of concessie van auteursrechten en naburige rechten, alsook van de werkelijke en verplichte licenties, bedoeld in de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten of in overeenkomstige bepalingen in het buitenlands recht.*

In principe geeft het feit dat een persoon als gevolg van het aanwenden van zijn roerende vermogen opbrengsten ontvangt, aanleiding tot roerend inkomen.¹⁴⁹ Uit de kwalificatie van cryptocurrencies als onlichamelijke roerende goederen kan worden afgeleid dat cryptocurrencies in het kader van dit artikel onder het begrip roerend vermogen vallen.¹⁵⁰

¹⁴⁷ X, <https://www.forbes.com/uk/advisor/investing/cryptocurrency/how-to-earn-interest-on-crypto/>. (consultatie: 09.05.2023)

¹⁴⁸ X, <https://www.forbes.com/sites/seansteinsmith/2022/01/17/bitcoin-bonds--bividends--how-crypto-has-gone-mainstream/> (consultatie: 09.05.2023)

¹⁴⁹ M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF (eds.), *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012, (41) 57.

¹⁵⁰ *Supra* 37, vn.123.

De in artikel 17 WIB 92 gedaan opsomming is echter limitatief.¹⁵¹ Het stelsel van roerende inkomsten kent een typedwang, dat wil zeggen dat inkomsten alleen als roerend inkomen worden belast als ze vallen onder een van de bovenvermelde categorieën. Dit houdt dus in dat inkomsten die in de wet niet uitdrukkelijk geschreven zijn, niet als de inkomsten van roerende goederen en kapitalen worden beschouwd en derhalve niet belastbaar zijn op grond van deze regeling.¹⁵²

Artikel 17, § 2 WIB 92 bepaalt dat wanneer een belastingplichtige roerende inkomsten ontvangt in een vreemde valuta, deze inkomsten voor de belastingheffing worden omgezet in euro's volgens de wisselkoers op het moment van ontvangst of toekenning.

Artikel 20 bis WIB 92 bepaalt dat indien de betaling van roerende inkomsten in de vorm van goederen in natura is, het belastbaar inkomen aan de hand van de verkoopwaarde van de goederen op de datum van de betaling vastgesteld wordt. Deze bepaling kan naar mijn mening toegepast worden op de betalingen van dividenden of interesten in de vorm van cryptocurrencies gelet op het feit dat cryptocurrency niet als geld gekwalificeerd is.

Het is duidelijk dat cryptocurrencies op zichzelf geen categorie van roerend inkomen zijn, omdat ze niet expliciet in de wet worden genoemd. Cryptocurrencies kunnen echter in verband worden gebracht met twee categorieën van roerend inkomen: dividenden en interest. Daarom moet worden nagegaan op welke wijze cryptocurrencies in deze categorieën kunnen worden behandeld.

Onderafdeling 2. Dividenden

Krachtens artikel 19, §1, 1° WIB 92 omvatten dividenden "*alle voordelen toegekend door een vennootschap aan aandelen en winstbewijzen hoe ook genaamd, uit welken hoofde en op welke wijze ook verkregen*". Alle voordelen die vennootschappen, rechtstreeks of onrechtstreeks, toekennen aan hun aandeelhouders worden dus als dividend beschouwd.¹⁵³

Zoals uit de omschrijving in het bovenvermelde artikel blijkt, is het toepassingsgebied van dividenden in fiscale zin echter uitgebreider dan de burgerlijkrechtelijke omvang van dividenden.¹⁵⁴ Dit geldt ongeacht de benaming die aan deze voordelen wordt gegeven, en ongeacht de aard van de aandelen, hun vorm of de wijze waarop ze worden overgedragen.¹⁵⁵ Door deze brede definitie kan de fiscale wetgever ervoor zorgen dat er geen ontsnappingsroutes zijn voor bedrijven die hun winst willen uitkeren aan hun aandeelhouders in de vorm van vermomde dividenden.

Cryptocurrencies vormen geen effecten in de zin van het financiële recht omdat ze niet als effecten op basis van de MiFID II-richtlijn kunnen worden aangemerkt. Dit betekent ook dat cryptocurrencies noch aandelen noch waardepapieren zijn. Het loutere bezit van cryptocurrencies

¹⁵¹ A. MEYUS, "Inkomen uit roerende goederen en kapitalen" in L. MAES en PLETS, N. (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, , 2022, (265) 267.

¹⁵² C. COUDRON, "Inkomen van roerende goederen", in A.TIBERGHIE, *Handboek voor fiscaal recht 2015-2016*, Mechelen, Kluwer, 2022, (107) 108.

¹⁵³ A. MEYUS, "Inkomen uit roerende goederen en kapitalen" in L. MAES en PLETS, N. (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, , 2022, (265) 269.

¹⁵⁴ I. VAN DE WOESTEYNE, *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 88.

¹⁵⁵ *Com.IB* 1992, nr. 18/4.; *Com.IB* 1992, nr. 18/17.

kent op zichzelf dus geen recht op de aan aandelen verbonden rechten toe aan de bezitter van cryptocurrencies.¹⁵⁶

Echter kunnen cryptocurrencies het voorwerp van dividenden vormen aangezien dividenden in de vorm van goederen in natura kunnen worden toegekend.¹⁵⁷ Met andere woorden, een vennootschap kan dividenden in de vorm van cryptocurrencies aan zijn aandeelhouders uitkeren.

Sommige bedrijven kunnen ICO's aanbieden als een manier om hun winst uit te keren aan aandeelhouders of investeerders. ICO's worden doorgaans gebruikt als een manier om fondsen te werven voor een bedrijf of project door tokens of munten aan te bieden in ruil voor investeringen.¹⁵⁸ Deze tokens of munten kunnen dan worden verhandeld op de cryptocurrency markt. De aan de aandeelhouders uitgekeerde ICO's kan derhalve als dividend beschouwd worden.¹⁵⁹

Onderafdeling 3. Interesten

Het begrip "interest" wordt krachtens artikel 19, §1, 1° WIB 92 gedefinieerd als *interest, premies en alle andere opbrengsten van leningen daaronder begrepen zakelijke zekerheidsovereenkomsten met betrekking tot financiële instrumenten, van gelddeposito's en van elke andere schuldvordering.* Het bepaalt dus de draagwijdte van het begrip "interest" zeer ruim en alle opbrengsten van leningen vallen hieronder.¹⁶⁰

Hoewel leningen meestal worden geassocieerd met het uitlenen van geld, kunnen ook andere roerende zaken en waren het onderwerp zijn van een lening. Bijvoorbeeld, een persoon kan een lening verstrekken aan een ander persoon door hen een waardevol item uit te lenen, en in ruil daarvoor een bepaald bedrag van rente te ontvangen.¹⁶¹ Daarom is er geen beletsel dat cryptocurrencies die als roerend goed worden beschouwd het voorwerp van een lening zijn.

Leningen worden beschouwd als een vorm van roerend inkomen wanneer de ontlenaar rente betaalt aan de uitlener. De rente die wordt betaald op de lening wordt beschouwd als een opbrengst van roerend vermogen en is daarom belastbaar onder de regeling van de roerende inkomsten.

Wat cryptocurrencies betreft, wanneer in onderling overleg tussen twee personen een lening in cryptocurrencies wordt aangegaan met interestbetalingen, zullen deze interestinkomsten naar de bovenvermelde definities als belastbare roerende inkomsten worden beschouwd. Interestbetalingen op leningen, hetzij in traditionele valuta, hetzij in cryptocurrency, kunnen

¹⁵⁶ *Supra* 38, vn. 133.

¹⁵⁷ I. VAN DE WOESTEYNE, *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 90.

¹⁵⁸ *Supra* 27, vn. 73.

¹⁵⁹ J. HOREMANS, K. VERHOEVEN en D. LEMAIRE, "Cryptomunten: the sky is the limit, but what about (income) tax?", *Vermogensplanning in de praktijk* 2018, afl. 1, (4) 9.

¹⁶⁰ C. COUDRON, "Inkomen van roerende goederen", in A. TIBERGHIE, *Handboek voor fiscaal recht 2015-2016*, Mechelen, Kluwer, 2022, (107) 128.

¹⁶¹ B. TILLEMANS, A. VERBEKE, V. SAGAERT, *Vermogensrecht in kort bestek (zesde editie)*, Mortsel, Intersentia, 2020, 335.

daarom worden beschouwd als een vorm van inkomsten uit het geleende roerende vermogen, en dus als roerende inkomsten belast.¹⁶²

Leningen inzake cryptocurrencies kunnen worden geregeld via een platform dat peer-to-peer leningen verstrekt, zoals 'Bitbond' en 'BTC POP' of 'magnr'.¹⁶³

Magnr is vooral een bekend platform dat de mogelijkheid biedt om cryptomunten te storten en in ruil daarvoor een rente te ontvangen. Door het storten van cryptomunten op het platform, kunnen andere gebruikers deze munten lenen tegen rente om te handelen of te investeren in de cryptocurrency markt. De rente die wordt verdiend op de gestorte munten kan variëren afhankelijk van de cryptomunt en de vraag en aanbod op het platform.¹⁶⁴

Onderafdeling 4. Belastbaar tijdstip

Wat het belastbaar tijdstip betreft, is er geen wetgeving die die kwestie regelt. Er is dus een onduidelijkheid over wisselkoers tussen cryptocurrencies en officiële valuta's.¹⁶⁵ Tot nu toe hebben de belastingdienst en de rulingdienst ook nog geen officiële richtlijn vastgesteld over het belastbaar tijdstip van transacties van cryptocurrencies.¹⁶⁶

Het moment van de transactie, bijvoorbeeld op het moment dat de cryptomunt werd verkocht voor euro's, moet naar mijn mening als het belastbaar tijdstip beschouwd worden aangezien cryptocurrencies geen geld zijn, en een digitale waarde zijn, en er dus geen meerwaarde gerealiseerd wordt tot de omzetting van cryptocurrencies in officiële valuta's. Deze vaststelling is dus naar analogie van toepassing op het belastbaar tijdstip in andere inkomencategorieën.

Onderafdeling 5. Tarief en Roerende Voorheffing

Het tarief van de personenbelasting op de inkomsten van roerende goederen zijnde dividenden en interesten bedraagt 30%. Het tarief op bepaalde dividenden % 15.¹⁶⁷

De roerende voorheffing wordt echter in de praktijk als een voorafbetaling van de verschuldigde personenbelasting op roerende inkomsten toegepast. Het tarief van de roerende voorheffing is 30% voor de meeste inkomsten uit roerende goederen en kapitalen behalve bepaalde dividenden en interesten van spaardeposito's.¹⁶⁸

¹⁶² G. D. GOUVAERTS en S. GABRIEL, "Belgium" in in N., SCHMIDT, J., BERNSTEIN, S., RICHTER, L., ZARLENGE (eds.), *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, (129) 145.

¹⁶³ *Ibid.*

¹⁶⁴ J. HOREMANS, K. VERHOEVEN en D. LEMAIRE, "Cryptomunten: the sky is the limit, but what about (income) tax?", *Vermogensplanning in de praktijk* 2018, afl. 1, (4) 8; X, <https://en.bitcoin.it/wiki/Magnr> (consultatie: 10.05.2023)

¹⁶⁵ K., HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl. 5, (6) 21.

¹⁶⁶ V. STERKENS en A. VAN PUYVELDE, "Cryptomunten: fiscale kwalificatie van de inkomsten in de rulingpraktijk", *Fisc.Act.* 2022, afl. 18, (1) 4.

¹⁶⁷ Art. 171, 3° WIB 92; J. J. COUTURIER, B. PEETERS, *Belgisch Belastingrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2021, 452.

¹⁶⁸ A. MEYUS, "Inkomen uit roerende goederen en kapitalen" in L. MAES en PLETS, N. (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, (265) 342.

Afdeling 2. Beroepsinkomen

De tweede categorie waar inkomsten uit cryptocurrencies onder kunnen vallen is beroepsinkomen. Onder deze categorie kunnen cryptocurrencies op verschillende manieren aangepakt worden. Zoals uitgelegd onder Mining en Staking, kunnen cryptocurrencies worden verkregen door middel van het instellen van een systeem.¹⁶⁹ In sommige gevallen kan dit systeem professioneel worden opgebouwd door belastingplichtigen. Daarnaast kunnen cryptocurrencies door de werkgever aan werknemers worden gegeven in de vorm van een betaling naast hun salaris. In dat geval kan de term 'voordelen van alle aard' aan bod komen. Onder deze titel zal worden besproken in welke gevallen en op welke manier de inkomsten uit cryptocurrencies als beroepsinkomen kunnen worden belast.

Onderafdeling 1. Definitie

Artikel 23 WIB 92 definieert beroepsinkomsten als "*alle inkomsten die direct of indirect verkregen zijn uit werkzaamheden van alle aard*". Dit zijn met andere woorden alle opbrengsten van een beroepswerkzaamheid.¹⁷⁰ Daarom moet eerst nagegaan worden wat de kenmerken van een beroepswerkzaamheid zijn om inkomsten als beroepsinkomen te kwalificeren. Ook is de term 'beroepswerkzaamheid' doorslaggevend voor het onderscheid tussen beroepsinkomen en diverse inkomsten, aangezien winsten en baten die buiten een beroepswerkzaamheid verkregen zijn diverse inkomsten zijn.¹⁷¹

Een beroepswerkzaamheid omvat een geheel van verrichtingen die zich vaak genoeg voordoen en met elkaar verbonden zijn om een voortdurende en gewone bedrijvigheid op te leveren en die beroepsmatig worden uitgeoefend.¹⁷² Om een activiteit als beroepswerkzaamheid te kunnen aanmerken, moet deze aan bepaalde voorwaarden voldoen. De kwalificatie van inkomsten als beroepsinkomsten wordt dus bepaald aan de hand van objectieve criteria en hangt niet af van de bedoeling van de belastingplichtige.¹⁷³ De kwalificatie van inkomsten als beroepsinkomsten wordt ook niet louter bepaald door het feit dat belastingplichtige de btw-plichtige is.¹⁷⁴

De kwalificatie van inkomsten als beroepsinkomsten wordt bepaald op basis van verschillende feitelijke criteria. Factoren zoals de frequentie van de handelingen en hun coherentie met de beroepsactiviteit van de belastingplichtigen spelen een rol. Het verloop en de omvang van de aan-

¹⁶⁹ *Supra* 27-29, vn. 76-81.

¹⁷⁰ M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF, *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012, (41) 70.

¹⁷¹ B. VERSTUYFT, "Beroepsinkomen-Inleiding" in L. MAES en PLETS, N. (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, (363) 367.

¹⁷² S. THYS en S. VERTOMMEN, "Diverse inkomsten" in L. MAES en N. PLETS(eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, (1191) 1193; Cass. 27 oktober 1983, Bull.Bel. 1985, afl. 637, 471

¹⁷³ A. KESKIN, B. VAN VLIERDEN, C. COUDRON, C. ROMERO MALAVER, E. VAN TONGERLOO, F. DE GROEVE, G. VAN NAMEN, J. JOOSTENS, K. DE PLUCKER, K. VAN DUYSE, M. HOEFMAN, M. VANDERMEULEN, M. VERA, N. BOONEN, Q. MASURE, R. MINJAUW, S. DE WILDE, S. GATSOS, A. VAN DER MAST, "Beroepsinkomen" in A. TIBERGHIE (ed.), *Handboek voor fiscaal recht 2022- 2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (169) 170; Rb. Namen 7 oktober 2015, *RGCF* 2016, afl. 1-2, 113.

¹⁷⁴ S. THYS en S. VERTOMMEN, "Diverse inkomsten" in L. MAES en N. PLETS (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, (1191) 1202.

en verkopen, het gebruik van financieringsvormen, promotie en de oprichting van een organisatie kunnen ertoe bijdragen dat deze inkomsten als beroepsinkomsten worden aangemerkt.¹⁷⁵

Daarnaast wordt er rekening gehouden met andere elementen zoals onder andere het gebruik van middelen zoals publiciteit, tussenpersonen, consultancy en het gebruik van bepaalde bedrijfsmiddelen. Ook wordt er rekening mee gehouden dat de activiteit een voortdurende intellectuele arbeid en kennis van de industrie behoeft en met de onderlinge verbondenheid van de verschillende activiteiten.¹⁷⁶

Het meest doorslaggevende element is de frequentie van handelingen. Indien de handelingen voldoende frequent en talrijk zijn, zullen de inkomsten als beroepsinkomsten worden beschouwd. Een eenmalige handeling is occasional en wordt meestal als diverse inkomsten beschouwd.¹⁷⁷

Het is belangrijk om te vermelden dat slechts een herhaling van bepaalde handelingen, zonder enige aanvullende samenhang, niet voldoende is om van een beroepsactiviteit te kunnen spreken. De daadwerkelijke uitoefening van een beroep veronderstelt meer dan de kwantitatieve herhaling van bepaalde taken.¹⁷⁸ Dat bijvoorbeeld een ingenieur drie keer door een rechtbank als deskundige is aangesteld voor een rechtszaak is niet voldoende om deze activiteit als beroepswerkzaamheid aan te merken. De vergoeding die hieruit voortvloeit is dus occasioneel.¹⁷⁹

Een ander belangrijk element is de organisatie van de werkzaamheid. De mate waarin een werkzaamheid wordt georganiseerd is bepalend voor de kwalificatie als beroepswerkzaamheid. Welke middelen, gereedschappen en uitrustingen voor werkzaamheden worden gebruikt speelt ook een rol. Een hobby zonder professionele organisatie wordt dus niet als een beroepsactiviteit beschouwd.¹⁸⁰

Een nevenactiviteit van een hoofd-beroepsactiviteit moet ook aan alle voorwaarden voor een beroepswerkzaamheid voldoen. In de praktijk willen sommige belastingplichtigen liever dat hun nevenactiviteiten belast worden als beroepsinkomen en niet als diverse inkomsten. Dat doet zich meestal voor in gevallen waarin de nevenactiviteit verliesgevend is, omdat men dan de verliezen van de inkomsten van zijn hoofdactiviteit kan aftrekken.¹⁸¹ De fiscus probeert dat echter te voorkomen door aan te tonen dat de nevenactiviteit op zich niet aan de voorwaarden voor een beroepswerkzaamheid voldoet, maar dat die activiteit deel uitmaakt van een hobby, zodat de geleden verliezen van de nevenactiviteit niet van de bruto-inkomsten van de hoofdactiviteit

¹⁷⁵ M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF, *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012, (41) 130. (H. VANHULLE, "Het normaal beheer van een privé-vermogen anno 2005: evolueert de fiscus mee?" in B. TILLEMANN en A. VERBEKE, *Actualia vermogensrecht*, Brugge, die keure, 2005, (219) 221.

¹⁷⁶ A. KESKIN e.a., "Beroepsinkomen" in A. TIBERGHIE (ed.), *Handboek voor fiscaal recht 2022-2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (169) 170

¹⁷⁷ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 387.

¹⁷⁸ *Ibid.*, 381

¹⁷⁹ Antwerpen, 15.6.1992, L.C., *Fiscale Jurisprudentie*, 93/85

¹⁸⁰ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 384.

¹⁸¹ M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF, *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012, (41) 130.

kunnen worden afgetrokken.¹⁸² De fiscus moet toch streng onderzoeken of een nevenactiviteit echt als een beroepsactiviteit kan worden beschouwd of eerder als een hobby. Zelfs als de nevenactiviteit verliezen oplevert, wordt deze door de fiscus niet automatisch als diverse inkomsten aangemerkt.

Onderafdeling 2. Categorieën

De beroepsinkomsten bestaan krachtens artikel 23 WIB 92 uit vijf categorieën:

1. winst;
2. baten;
3. winst en baten van een vorige beroepswerkzaamheid;
4. bezoldigingen;
5. pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen.¹⁸³

In het geval dat een zelfstandige een werkzaamheid binnen een onderneming uitoefent, bestaan de inkomsten ervan meestal uit winsten. Inkomsten van zelfstandigen die geen onderneming exploiteren worden doorgaans als baten beschouwd. Inkomsten van degenen die in dienstverband werken, met andere woorden die werknemers zijn, of die een mandaat in een vennootschap hebben, worden als bezoldiging aangemerkt.¹⁸⁴ Winsten, baten en bezoldigingen kunnen bij de belasting van cryptocurrencies onder beroepsinkomen aan bod komen.

§1 Winsten

Inkomsten van alle nijverheids-, handels- of landbouwondernemingen vormen winst, zoals bedoeld in art. 24 WIB 92. De term 'winst' wordt echter niet gedefinieerd in de fiscale wet. Derhalve kan winst in deze context als opbrengst gezien worden en omschreven worden als het positieve verschil tussen de ontvangsten en de kosten van een onderneming of een zelfstandige activiteit gedurende een bepaalde periode.¹⁸⁵

De term winst heeft betrekking op de inkomsten van een onderneming. Volgens de wet omvat de belastbare winst niet alleen de inkomsten uit de daadwerkelijke activiteit, maar ook alle opbrengsten en voordelen die uit de activiteit voortvloeien. Deze onrechtstreekse opbrengsten zijn

¹⁸² *Ibid.*

¹⁸³ A. KESKIN e.a., "Beroepsinkomen" in A.TIBERGHIEN (ed.), *Handboek voor fiscaal recht 2022- 2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (169) 170.

¹⁸⁴ M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF, *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012,,(41) 70-71

¹⁸⁵ A. KESKIN e.a., "Beroepsinkomen" in A.TIBERGHIEN (ed.), *Handboek voor fiscaal recht 2022- 2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (169) 178.

ook belastbaar, zelfs indien zij niet rechtstreeks verband houden met de eigenlijke beroepsactiviteit.¹⁸⁶

§2 Baten

Baten zijn alle inkomsten uit een vrij beroep, ambt of post en alle inkomsten uit een winstgevende bezigheid, die niet als winst of als bezoldiging beschouwd worden.¹⁸⁷

Personen die bepaalde beroepen zelfstandig uitoefenen, die geheel of hoofdzakelijk intellectuele activiteiten vormen, zoals advocaten, artsen, ingenieurs, architecten en boekhouders, worden beschouwd als beoefenaars van vrije beroepen en hun inkomsten worden belast als baten. Dit geldt ook voor personen die een ambt of functie uitoefenen, zoals gerechtsdeurwaarders en notarissen.¹⁸⁸

Baten zijn dus alle inkomsten die niet als winst of bezoldiging worden gekwalificeerd. Inkomsten van een beroepswerkzaamheid kunnen derhalve niet als baten worden aangemerkt, indien deze inkomsten onder de categorie 'winst' of 'bezoldiging' vallen.¹⁸⁹ Daarom kan de categorie 'baten' als restcategorie van inkomsten uit andere winstgevende bezigheden beschouwd worden.¹⁹⁰

Naast ontvangsten in geld moeten ook voordelen van alle aard als baten belast worden.¹⁹¹ Dit heeft ook betrekking op cryptocurrencies, indien een beroepsbeoefenaar zijn vergoeding als cryptocurrency ontvangt, aangezien de goederenrechtelijke kwalificatie van cryptocurrencies geen geld is.¹⁹²

§3 Bezoldigingen

Bij bezoldigingen gaat het om degenen die werken als ondergeschikte van een werkgever en loon of wedde ontvangen. Dit omvat werknemers die werken op basis van een arbeidsovereenkomst of een vergelijkbaar wettelijk of reglementair statuut. Alle vergoedingen die een werknemer ontvangt ter compensatie van het verrichten van arbeid of dienst worden als bezoldiging beschouwd.¹⁹³

Bezoldiging omvat ook voordelen van alle aard, die verkregen zijn uit hoofde of naar aanleiding van het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid, zoals alle extra's die aan een werkgever toegekend zijn en geen premies of vergoedingen zijn. Er is derhalve sprake van voordelen van alle

¹⁸⁶ M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF, *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012,,(41) 72.

¹⁸⁷ J. J. COUTURIER, B. PEETERS, *Belgisch Belastingrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2021, 221; art. 27 WIB 92.

¹⁸⁸ M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF, *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012,,(41) 82; art. 27, tweede lid, 2° WIB 92.

¹⁸⁹ A. KESKIN e.a., "Beroepsinkomen" in A.TIBERGHIE (ed.), *Handboek voor fiscaal recht 2022- 2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (169) 196-197.

¹⁹⁰ B. VERSTUYFT, "Soorten beroepsinkomen - Oorsprong en aanslagregime" in MAES, L. en PLETS, N. (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, (684) 685.

¹⁹¹ A. KESKIN e.a., "Beroepsinkomen" in A.TIBERGHIE (ed.), *Handboek voor fiscaal recht 2022- 2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (169) 198.

¹⁹² *Supra*; K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl.5, (6) 20.

¹⁹³ artikel 31, eerste lid WIB; M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF, *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012,,(41) 87-88.)

aard, indien een werknemer naast zijn salaris een extra vergoeding zoals cryptocurrency ontvangt, gelet op de goederenrechtelijk kwalificatie van cryptocurrencies.¹⁹⁴

Onderafdeling 3. Tarief

Het tarief van beroepsinkomen wordt belast aan de progressieve tarieven in de personenbelasting. Het tarief begint bij 25% en kan oplopen tot 50% voor hogere inkomens, exclusief gemeentelijke opcentiemen. Bij de belastingheffing van beroepsinkomsten kunnen bepaalde beroepskosten worden afgetrokken om het belastbaar inkomen te verminderen, zodat de belastbare netto-basis bepaald kan worden.¹⁹⁵

Onderafdeling 4. Toepassing op cryptocurrencies

Inkomsten uit cryptocurrencies kunnen in bepaalde situaties als beroepsinkomen worden beschouwd. De activiteiten in verband met cryptocurrencies kunnen in drie groepen worden behandeld. Allereerst kunnen cryptocurrencies ingevolge het hierboven beschreven mijnbouwsysteem 'mining' worden verkregen¹⁹⁶. Ten tweede kunnen cryptocurrencies door aan- en verkoop worden verhandeld. Ten slotte kunnen cryptocurrencies in ruil voor verrichte werken en diensten of goederen worden ontvangen.

Om inkomsten uit cryptocurrencies als beroepsinkomen te kwalificeren moet er sprake zijn van beroepswerkzaamheid. De criteria voor beroepswerkzaamheid zijn hierboven beschreven.

Het eerste criterium dat gehanteerd moet worden is frequentie. Een hoge frequentie van verrichtingen kan erop wijzen dat de activiteit beroepsmatig wordt uitgeoefend. Indien een belastingplichtige in het kader van zijn beroepsactiviteit, bijvoorbeeld als professionele handelaar, cryptocurrencies verhandelt en deze activiteit regelmatig en op grote schaal wordt verricht, of indien een belastingplichtige zich frequent bezighoudt met de miningactiviteit kan er sprake zijn van een beroepsactiviteit.¹⁹⁷

De FOD Financiën gaat dat criterium ook na en stelt de vraag wat de frequentie van de aan- en verkoopverrichtingen in cryptocurrencies is en hoeveel maal per jaar een belastingplichtige dergelijke verrichtingen doet.¹⁹⁸ Er wordt van uitgegaan dat een eenmalige verrichting in geen enkel geval deel uitmaakt van een beroepswerkzaamheid. Dat geldt zowel voor miningactiviteiten als voor het verhandelen van cryptocurrencies.

¹⁹⁴ *Supra* 37, vn. 123.; K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl.5, (6) 20.

¹⁹⁵ I. VAN DE WOESTEYNE, *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 594.

¹⁹⁶ *Supra* 27-29, vn. 76-81.

¹⁹⁷ V. STERKENS en A. VAN PUYVELDE, "Cryptomunten: fiscale kwalificatie van de inkomsten in de rullingpraktijk", *Fisc.Act.* 2022, afl. 18, (1) 3.

¹⁹⁸ vraag 4 vragenlijst

Het tweede criterium gaat om organisatie en ingezette middelen. Het organisatieniveau van de miningactiviteit en de gebruikte infrastructuur kunnen een belangrijke factor zijn bij de beoordeling of de inkomsten als beroepsinkomsten moeten worden aangemerkt.¹⁹⁹

Het gebruik van professionele middelen zoals hoogkwalitatieve computerapparatuur en hoogwaardige software kan een indicatie zijn dat de miningactiviteit op systematische en georganiseerde wijze wordt uitgevoerd en dat het daaruit voortvloeiende inkomen als beroepsinkomen moet worden beschouwd.²⁰⁰ Wat de miningactiviteit betreft, stelt de FOD financiën de vraag of men aan mining doet via een eigen mining rig of een mining pool die meerdere apparaten bevat.²⁰¹

Bij bepaalde voorafgaande beslissingen waarbij is vastgesteld dat de activiteiten geen beroepsinkomen vormen, heeft de rulingdienst zijn beslissingen gebaseerd op de volgende vragen: of men tijdens zijn beroepsactiviteit kennis over cryptomunten opgedaan heeft; of men via een geautomatiseerd proces koopt en verkoopt; of men investeringen gedaan heeft voor derden en of men een lening gebruikt om de aankoop van cryptomunten te financieren.²⁰²

Indien de studieachtergrond van de belastingplichtige verband houdt met cryptocurrencies, kan deze ook de oordeling beïnvloeden. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld mensen met een achtergrond in informatica die zich richten op het minen van cryptomunten.²⁰³

Winstoogmerk impliceert dat de miner de activiteit uitoefent met het oog op het maken van winst. Indien de miner geen winstoogmerk heeft en de miningactiviteit bijvoorbeeld als hobby uitoefent, is het uitgesloten dat de bepalingen inzake beroepsinkomen van toepassing zijn op de inkomsten uit de miningactiviteit.²⁰⁴ In het algemeen kan worden aangenomen dat een activiteit als beroepsmatig kan worden beschouwd indien zij met zich brengt dat voor de verrichte werkzaamheden een vergoeding wordt ontvangen, mits aan andere voorwaarden voor beroepswerkzaamheid voldaan is.²⁰⁵

Ten slotte, indien cryptocurrencies als ruilmiddel in het kader van een professionele activiteit worden ontvangen in ruil voor een verrichte arbeid of dienst of in ruil voor een goed, kunnen deze cryptocurrencies worden beschouwd als voordelen van alle aard in verband met zowel baten als bezoldigingen.²⁰⁶

Als cryptocurrencies uit mining of uit het verhandelen van cryptocurrencies worden beschouwd als beroepsinkomsten, worden zij belast tegen progressieve tarieven van de personenbelasting.

¹⁹⁹ K., HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl. 5, (6) 29.

²⁰⁰ *Ibid.*

²⁰¹ Vragenlijst-vraag 7.

²⁰² Voorafgaande beslissing 2022.0718; Voorafgaande beslissing 2021.1020; Voorafgaande beslissing 2022.0813.

²⁰³ V. STERKENS en A. VAN PUYVELDE, "Cryptomunten: fiscale kwalificatie van de inkomsten in de rullingpraktijk", *Fisc.Act.* 2022, afl. 18, (1) 3.

²⁰⁴ J. HOREMANS, K. VERHOEVEN en D. LEMAIRE, "Cryptomunten: the sky is the limit, but what about (income) tax?", *Vermogensplanning in de praktijk* 2018, afl. 1, (4) 6.

²⁰⁵ K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl.5, (6) 29.

²⁰⁶ *Supra.*

Daarnaast zijn beroepsmatige kosten ook fiscaal aftrekbaar, mits zij noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de mijnbouwactiviteit en worden aangetoond met bewijsstukken. Hieronder vallen, bijvoorbeeld: uitgaven voor de aankoop en het onderhoud van mijnbouw-apparatuur, elektriciteitskosten en internetkosten.²⁰⁷

Afdeling 3. Diverse inkomsten

De meest voorkomende rechtsgrondslag die de fiscus hanteert bij de belastingheffing over cryptocurrencies is de aanmerking van inkomsten uit cryptocurrencies als diverse inkomsten. Dit impliceert dat inkomsten uit cryptocurrencies over het algemeen worden gezien als een meerwaarde op een vermogen. De fiscus tracht deze inkomsten van belastingplichtigen op basis van deze categorie te belasten, indien zij niet in een van de hierboven beschreven categorieën kunnen worden ondergebracht, gelet op het feit dat inkomsten met een professioneel, onroerend of roerend karakter volgens het Hof van Cassatie niet als diverse inkomsten kunnen worden belast. In beginsel mogen inkomsten alleen worden belast conform de regelgeving van de categorie waaronder ze vallen.²⁰⁸ Om de huidige fiscale aanpak van cryptocurrencies nader toe te lichten, moeten we derhalve in detail nagaan hoe diverse inkomsten worden behandeld.

Onderafdeling 1. Definitie

Artikel 90, 1° WIB 92 bepaalt dat "*onverminderd het bepaalde in 1°bis, 1°ter, 8° en 10°, winst of baten, hoe ook genaamd, die zelfs occasioneel of toevallig, buiten het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid, voortkomen uit enige prestatie, verrichting of speculatie of uit diensten bewezen aan derden, daaronder niet begrepen normale verrichtingen van beheer van een privévermogen bestaande uit onroerende goederen, portefeuillewaarden en roerende voorwerpen*" diverse inkomsten zijn. Dit artikel betreft alle occasionele winsten of baten die verkregen zijn uit een prestatie, een verrichting of een speculatie, die niet onder de beroepsinkomsten bedoeld in art. 23 WIB92, vallen.²⁰⁹ De wetgever begrenst echter de toepassing ervan en wijst aan dat het normaal beheer van privévermogen bestaande uit onroerende goederen, portefeuillewaarden en roerende voorwerpen een uitzondering vormt voor belastingheffing op basis van dit artikel.²¹⁰

Er zijn derhalve twee criteria waarop we dieper moeten ingaan om winsten of baten als diverse inkomsten aan te merken. Ten eerste moeten ze buiten het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid behaald worden. Ten tweede moeten deze winsten of baten, voortkomend uit enige prestatie, verrichting of speculatie, niet onder de toepassing van de uitzondering inzake het normaal beheer van privévermogen vallen.²¹¹

²⁰⁷ K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl.5, (6) 30.

²⁰⁸ S. THYS en S. VERTOMMEN, "Diverse inkomsten" in L. MAES en N. PLETS(eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, (1191) 1192.

²⁰⁹ M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF, *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012, (41) 129.

²¹⁰ *Ibid.*, 130.

²¹¹ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 386.

§1 Buiten het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid

Als er sprake is van een beroepswerkzaamheid is/zijn de gerealiseerde winst of baten belastbaar als beroepsinkomen. Een beroepswerkzaamheid doet zich voor wanneer er regelmatige en onderling verbonden activiteiten worden verricht, die samen een voortdurende beroepsbezigheid vormen.²¹²

De exceptie van het normaal beheer van privévermogen kan niet langer worden toegepast als de winstgevende activiteit de kenmerken van een beroepswerkzaamheid omvat. In dat geval valt de activiteit onder een andere categorie van inkomsten, zijnde beroepsinkomsten in plaats van diverse inkomsten. Het onderscheid tussen beroepsinkomsten en diverse inkomsten is derhalve determinerend voor de kwalificatie van inkomsten, omdat deze twee een zeer nauw verband met betrekking tot de bron van inkomsten vertonen en omdat de vraag of inkomsten onder diverse inkomsten vallen rijst zodra is vastgesteld dat ze niet als beroepsinkomen belast kunnen worden.²¹³

Dat het beheer van een vermogen tot op een bepaalde niveau werkzaamheden omvat is niet onverenigbaar met het normaal beheer, aangezien een goede huisvader zijn privévermogen zou mogen doen aangroeien. Daarom hoeft men bij zijn vermogensbeheer niet compleet passief te zijn, om te voorkomen dat zijn inkomsten als beroepsinkomen worden belast.²¹⁴

In sommige gevallen, ongeacht of inkomsten al dan niet van beroepsmatige aard zijn, kunnen occasionele winstgevende activiteiten als diverse inkomsten worden belast, indien is vastgesteld dat de frequentie die het basisvereiste is voor een beroepswerkzaamheid niet vervuld is. Dat betreft vooral inkomsten die hoofdzakelijk voortkomen uit winsten en baten die door toevallige of occasionele handelingen verkregen zijn. Daarom is het occasionele karakter van inkomsten een determinerend element van de toetsing.²¹⁵

§2 Actieve tussenkomst van de belastingplichtige

De handeling van een belastingplichtige is een must voor de belastbaarheid op basis van artikel 90, 1° WIB 92.²¹⁶ Deze handeling van belastingplichtigen kan zich op verschillende manieren voordoen. Zowel prestaties van derden, verrichtingen van commerciële of industriële aard als speculaties of toevallige adviezen kunnen de aard van deze handeling vormen.²¹⁷

²¹² *Supra* 46, vn. 172-174; K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 382.

²¹³ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 399; Gent 9 mei 1994, *Fiscoloog* 1994, nr. 478, 5.

²¹⁴ W. NIEMEGERE, "Beurswinsten op aandelen kunnen toch belastbaar zijn! Biedt het bankgeheim voldoende bescherming?", *A.F.T.* 2000, afl. 4, (154) 155.

²¹⁵ MvT, *Parl.St.* Kamer 1961-62, nr. 264/1, 77; R. ACKERMANS en W. VERMEULEN, "Over het belasten van interne privé-meerwaarden op grond van art. 90, 1° van het W.I.B. 1992", in L. MAES, H. DE CNIJF en L. DE BROECK (eds.), *Fiscaal praktijkboek 2005-2006: directe belastingen*, Mechelen, Kluwer, 2005, (211) 220-221.

²¹⁶ I. VAN DE WOESTEYNE, *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 593.

²¹⁷ M.v.T., *Parl.St.*, Kamer, 1961-62, nr 264/1, 77.

De prestatie in deze context kan in de vorm van een artistieke prestatie of van de productie van artistieke werken verschijnen. In het geval dat degene die buiten een beroepswerkzaamheid een artistieke prestatie uitvoert een meerwaarde door zijn prestatie bekomt of een vergoeding voortkomend uit een occasionele bezigheid krijgt, kan er sprake zijn van diverse inkomsten.²¹⁸

Inkomsten die belastbaar zijn als diverse inkomsten omvatten niet alleen inkomsten uit speculatie, maar ook inkomsten uit verrichtingen aan de hand van het beheer van een privévermogen, mits deze niet aan de voorwaarden voor de exceptie van het normaal beheer van privévermogen voldoen. Daarom kan een door een belastingplichtige uitgevoerd verrichting aanleiding geven tot belastbaarheid op basis van artikel 90, 1° WIB 92.²¹⁹ Aangezien een speculatie over het algemeen niet onder het normaal beheer van privévermogen zou vallen, kunnen belastingplichtigen die normale verrichtingen uitvoeren die niet speculatief zijn, de exceptie van het normaal beheer van privévermogen opwerpen. Daarom is het bestaan van een verrichting een eerste stap, zowel voor de belastbaarheid op basis van artikel 90, 1° WIB 92 als voor de exceptie van het normaal beheer van privévermogen.²²⁰

§3 Speculatie

De vaststelling van speculatie als primair element voor de belastingheffing op basis van artikel 90, 1° WIB 92 is een eerste stap voor de toetsing en primeert de toetsing van het begrip 'het normaal beheer van privévermogen'. Met andere woorden, voordat het begrip 'het normaal beheer van privévermogen' wordt toegepast, moet speculatie als eerste stap worden aangepakt.²²¹ Tegelijkertijd is het van belang de speculatie goed te belichten, om te achterhalen in welke mate een goede huisvader speculatief kan handelen bij het beheer van zijn vermogen.²²²

Het begrip 'speculatie' kan worden gedefinieerd als de doelbewuste aankoop van goederen, met de intentie om deze goederen op korte of lange termijn met winst te verkopen. Dat houdt daarom een verrichting in met een hoog risico, waarbij de mogelijkheid bestaat van aanzienlijke winst of verlies, afhankelijk van de stijging of daling van de prijs. Bij speculatie heeft men bijgevolg zowel kans op grote winsten als op aanzienlijke kapitaalverliezen, afhankelijk van hoe de marktsituatie zich ontwikkelt. Er moet echter onderscheid worden gemaakt tussen het begrip speculatie en de bedoeling van een belegger of vermogensbeheerder om een opbrengst van zijn belegging of vermogen te realiseren.²²³

Er moeten ten minste twee voorwaarden zijn vervuld om van speculatie te kunnen spreken. Ten eerste moet de belastingplichtige bij de aankoop een aanzienlijk risico nemen. Ten tweede moet er

²¹⁸ M. MAUS, "Kunst en De fiscus" in O. LENAERTS, B. DEMARSIN, B. VAN BESIEN, C. DECLERCK (eds.), *Handboek kunstrecht*, Antwerpen – Gent – Cambridge, intersentia, 2021, (239) 246-247.

²¹⁹ I. VAN DE WOESTEYNE, *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 593; Com.IB 90/7, 5°

²²⁰ L. KELL, "De belastbaarheid van meerwaarden op aandelen in de personenbelasting", *TFR* 2005, nr. 285, (627) 636-638.

²²¹ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 398.

²²² K. VANDEVELDE, "Interne meerwaarden: de problematiek doorheen de jaren – een stand van zaken. Met een knipoog naar de Dienst Voorafgaande Beslissingen", *AFT* 2012, afl. 5, (12) 15.

²²³ Com.IB nr. 90/5.6; Cass. 6 mei 1988, Arr.Cass. 1988, afl. 557; I. VAN DE WOESTEYNE, *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 592.

op het moment van de aankoop een duidelijke intentie zijn om aanzienlijke winst te behalen. Uit deze voorwaarde kan afgeleid worden dat indien een belastingplichtige door een toevallige aankoop winst behaalt, er geen sprake kan zijn van speculatieve inkomsten in de zin van artikel 90 1° WIB 92. Aangezien deze begrippen subjectief kunnen worden ingevuld, kan dit leiden tot discussies en verschillende interpretaties.²²⁴ Daarnaast tracht de belastingdienst een derde voorwaarde toe te voegen, namelijk de abnormaliteit van de verrichting of het inzetten door de belastingplichtige van technieken die afwijken van de normale gang van zaken.²²⁵ Hoewel deze abstracte voorwaarden helpen om de fiscale benadering te begrijpen, moet het bestaan van een speculatieve handeling worden bepaald aan de hand van een geheel van omstandigheden die eigen zijn aan elk individueel geval. Deze beoordeling moet door de rechter worden gemaakt op basis van zijn eigen beoordeling van de feiten.²²⁶ Daarom moeten we de aanpak van de speculatie in rechtspraak analyseren.

Bij het beoordelen of er sprake is van speculatie, worden in de rechtspraak verschillende criteria in overweging genomen, waaronder (a) het aangaan van een lening in plaats van het gebruiken van eigen vermogen voor de financiering, (b) de verhouding tussen de omvang van de gebruikte middelen en de omvang van het privévermogen van beheerder, (c) het tijdsinterval tussen aankoop en verkoop, en (d) een aanzienlijk verschil tussen de aankoopprijs en de verkoopprijs.²²⁷

Bij de toetsing van speculatie wordt vooral gekeken naar de bron van de gebruikte middelen. Als de verrichting wordt gefinancierd met geleend geld, wordt vaak aangenomen dat er sprake is van speculatie. De lening of kredietfinanciering moet echter worden vergeleken met de vermogenstoestand van de belastingplichtige. Een aankoop die deels door een lening wordt gefinancierd, is niet per se speculatief, maar de lening en het vermogen van de belastingplichtige moeten proportioneel zijn.²²⁸ Een lijfrenteovereenkomst die volledig door een lening gefinancierd is en waarvan lijfrente gekregen is die meer bedraagt dan het geleende kapitaal, verhoogd met betaalde interesten en kosten, is bijvoorbeeld geen normaal beheer van privévermogen.²²⁹

Het is ook belangrijk om het tijdsinterval tussen de concrete vermogensverrichtingen en de relevante feiten te beoordelen. Indien de handelingen binnen een korte periode plaatsvinden of elkaar opvolgen, kan dit volgens de rechtspraak wijzen op speculatieve intentie. De rechtbank concludeerde bijvoorbeeld, op basis van de korte periode tussen de oprichting van de vennootschap waarbij een aanzienlijke lening is afgesloten om in de vennootschap te investeren en de verkoop van de aandelen, dat de betrokkene de bedoeling had om winst te maken en niet om

²²⁴ K. VANDEVELDE, "Interne meerwaarden: de problematiek doorheen de jaren – een stand van zaken. Met een knipoog naar de Dienst Voorafgaande Beslissingen", *AFT* 2012, afl. 5, (12) 15.

²²⁵ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 391.

²²⁶ *Ibid.*

²²⁷ H. VANHULLE, "Het normaal beheer van een privévermogen anno 2005: evolueert de fiscus mee?" in B. TILLEMEN en A. VERBEKE, *Actualia vermogensrecht*, Brugge, die keure, 2005, (219) 223.

²²⁸ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 392.

²²⁹ Antwerpen 16 juni 1998, FJF, No. 98/278 en Fiscoloog, afl. 720, 10.

de aandelen te houden. Bijgevolg werd de uit deze verkoop voortvloeiende meerwaarde terecht als speculatief aangemerkt en werden deze als diverse inkomsten belast.²³⁰

Het is niet altijd noodzakelijk dat de wederverkoop van goederen kort na de aankoop plaatsvindt, om te spreken van speculatie. Speculatie moet bestaan uit het kopen van goederen waarbij er risico is op verlies en waarbij men hoopt door een mogelijke stijging van de marktprijs in de toekomst winst te maken. Een snelle doorverkoop is dus niet per se afdoende voor speculatie maar dan moet de individuele intentie van de belastingplichtige aantoonbaar zijn.²³¹

Het is een feit dat sommige mensen op bepaalde domeinen meer kennis en ervaring hebben dan de gemiddelde persoon. Een belastingplichtige kan echter bij het beheer van zijn privévermogen gebruikmaken van zijn intellectuele en professionele ervaring en kennis zonder dat zijn handelingen per definitie als speculatief moeten worden aangemerkt. Het gebruik van persoonlijke deskundigheid of kennis bij het beheer van privévermogen is op zich geen aanwijzing voor speculatie.²³² Wanneer professionele verkopers worden ingeschakeld om verrichtingen namens de belastingplichtige uit te voeren, kan dit daarentegen een negatieve invloed uitoefenen op de beoordeling van de rechter.²³³ Daarenboven kunnen speculatieve handelingen zich voordoen indien de belastingplichtige de toepasselijke wettelijke en reglementaire voorschriften niet naleeft.²³⁴

Volgens de rechtspraak is het moment waarop de draagwijdte van de intentie van de belastingplichtige moet worden beoordeeld, van belang. Uit eerdere arresten kan worden afgeleid dat deze beoordeling moet gebaseerd worden op het tijdstip van aankoop. De intentie op het moment van wederverkoop is dus niet relevant.²³⁵

Ten slotte moet worden vermeld dat hoewel speculatie ongetwijfeld tot belastingheffing op basis van artikel 90, 1° WIB 92 leidt, deze belastingheffing zich ook zonder speculatie kan voordoen als gevolg van overschrijding van de grenzen van het normaal beheer van het privévermogen. Het is dus niet noodzakelijk dat speculatie aanwezig is om belasting te heffen.²³⁶

§4 Het normaal beheer van privévermogen

Het begrip 'het beheer van een privévermogen' is bij de voorbereiding van de wet in het parlement als volgt gedefinieerd:

²³⁰ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 392; Antwerpen, 2.2.1993, M.L., *Fiscale Jurisprudentie*, 93/186; *Com.IB* 1992 nr. 90/7.2.

²³¹ S. THYS en S. VERTOMMEN, "Diverse inkomsten" in L. MAES en N. PLETS(eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, (1191) p1200; Cass. 6 mei 1988, *FJF*, No. 88/156 en *Bull.Bel.* 1989, afl. 679, 122; Brussel 9 februari 2006, *Fisc.Koer.* 2006, 439, *FJF*, No. 2007/11 en *JDF* 2006, 165; Cass. 18 mei 1977, *Bull.Bel.*, afl. 572, 607.

²³² Brussel 5 februari 1999, *Fisc.Koer.* 1999, 261 en *Fiscoloog*, afl. 709, 11; M. DEMEY, L. MAES en E. SMETS, "Hoofdstuk 2 Personenbelasting" in L. MAES en H. DE CRIJF, *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012, (41) 131.

²³³ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 393.

²³⁴ Luik 15 februari 1995, *FJF*, No. 95/107 en *Fisc.Koer.* 1995, 333.

²³⁵ K. VANDEVELDE, "Interne meerwaarden: de problematiek doorheen de jaren – een stand van zaken. Met een knipoog naar de Dienst Voorafgaande Beslissingen", *AFT* 2012, afl. 5, (12) 16; Cass. 15 mei 1987, *F.J.F.* afl. 88, 8.

²³⁶ I. VAN DE WOESTEYNE, *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 594.

"Feitelijk wijkt het beheer van een vermogen af van de uitoefening van een winstgevende betrekking of van een speculatie, zowel door de aard van de goederen - d.w.z. onroerende goederen, waarden in portefeuille, roerende voorwerpen (allemaal goederen die normalerwijze een privé- vermogen uitmaken) - als door de aard van de daden die met betrekking tot die goederen verricht worden: daden die een goed huisvader verricht voor het dagelijks beheer, maar tevens met het oog op het winstgevend maken, de tegeldemaking en de wederbelegging van bestanddelen van een vermogen, d.i. van goederen die hij heeft verkregen door erfopvolging, schenking of door eigen sparen, of nog als wederbelegging van vervreemde goederen".²³⁷

Uit deze tekst kan worden afgeleid dat drie voorwaarden moeten vervuld zijn om inkomsten op basis van het normaal beheer van een privévermogen vrij te stellen. Ten eerste moet de winst ten gevolge van een normaal beheer gekregen worden. Ten tweede moet de winst uit een privévermogen voortvloeien. Ten laatste moet de bron van de winst op onroerende goederen, waarden in portefeuille of roerende voorwerpen gebaseerd worden.²³⁸

1) De winst moet voortkomen uit een normaal beheer

Het begrip 'normaal beheer' is eigenlijk een feitenkwestie en moet geval per geval door de rechter geïnterpreteerd worden. Daarom heeft de rechter een beoordelingsbevoegdheid voor de toepassing van dit begrip op concrete gevallen. Volgens het Grondwettelijk Hof is die beoordelingsbevoegdheid niet in strijd met het fiscale wettigheids- en gelijkheidsbeginsel. De beoordelingsbevoegdheid wordt echter gebaseerd op het criterium 'voorzichtig en redelijk persoon'.²³⁹ De bovenvermelde parlementaire voorbereiding verwijst naar het begrip 'goede huisvader'. Bij zijn beoordeling moet de rechter met andere woorden nagaan of er sprake is van het begrip 'goede huisvader'.²⁴⁰

Het begrip 'goede huisvader' of de Latijnse term 'bonus pater familias' wordt gebruikt om een normale, voorzichtige en redelijke persoon te definiëren. Een goede huisvader mag eigenlijk alle handelingen stellen die nodig zijn om zijn privévermogen te behouden en te laten aangroeien.²⁴¹ Van de goede huisvader kan dus niet worden verwacht dat hij volledig passief is bij het beheer van zijn vermogen. Daarom worden zijn handelingen niet speculatief omdat hij een winstoogmerk heeft. Bij het beheren van een privévermogen is het nastreven van winst niet per se abnormaal en niet speculatief ook al streven speculatieve handelingen ook naar het genereren van winst.²⁴²

²³⁷ *Com.IB* 1992 nr. 90/5; Verslag van de commissie voor de Financiën van de Senaat, Parl.St. Senaat 1961-1962, nr. 366, 147.

²³⁸ K. VERDUYCKT, "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat"', *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, (377) 395.

²³⁹ S. GABRIEL, W. VERLINDEN, J. RAYMAEKERS, "Diverse inkomsten" in A.TIBERGHIE, *Handboek voor fiscaal recht 2022-2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (399) 402; GwH 24 februari 2022, nr. 31/2022, overwegen B.6.

²⁴⁰ S. THYS en S. VERTOMMEN, "Diverse inkomsten" in L. MAES en N. PLETS(eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, (1191) 1199.

²⁴¹ K. VANDEVELDE, "Interne meerwaarden: de problematiek doorheen de jaren – een stand van zaken. Met een knipoog naar de Dienst Voorafgaande Beslissingen", *AFT* 2012, afl. 5, (12) 17.

²⁴² *Ibid.*, 17-18.

Een goede huisvader kan ook bij zijn vermogensbeheer advies vragen aan experts,²⁴³ of hij kan actief de fiscale reglementeringen opvolgen en zijn beleggingen bepalen aan de hand van deze bepalingen of adviezen.²⁴⁴ Het normale beheer veronderstelt dus niet dat het beheer vrijblijvend, doelloos en gedachteloos wordt uitgeoefend.²⁴⁵

Het begrip 'goede huisvader' heeft daarenboven een evoluerend karakter. De omvang van het begrip 'goede huisvader' in de jaren waarop de bovenvermelde parlementaire voorbereiding geschreven is, verschilt van het begrip 'goede huisvader' van vandaag. Daarom moet bij de beoordeling of de verrichtingen verenigbaar zijn met het begrip 'goede huisvader', rekening worden gehouden met de huidige technologie en met de innovaties in de beleggingssector.²⁴⁶ Deze benadering is ook van belang bij de beoordeling van handelingen met cryptocurrencies.

Van de redelijke persoon in de zin van de goede huisvader wordt verwacht dat hij geen grote risico's neemt, zoals bij speculatieve handelingen. In de regel gaat de belastingdienst ervan uit dat er sprake is van normaal beheer van een privévermogen, indien deze verrichtingen niet met een speculatief oogmerk worden uitgevoerd en niet door herhaling het karakter van een winstgevende activiteit krijgen.²⁴⁷ Daarom wordt in het algemeen ervan uitgegaan dat vermogenswinst die door de aan- en verkoop van een privévermogen wordt gerealiseerd wordt beschouwd als normaal beheer van privévermogen, mits de handelingen niet met speculatieve bedoelingen worden verricht.²⁴⁸ Het bestaan van speculatie is echter niet noodzakelijk om een verrichting buiten de grens van het normale beheer van een privévermogen te laten vallen. Met andere woorden, zelfs indien er geen sprake is van speculatie, kan er sprake zijn van overschrijving van het normale beheer en dus kan belastingheffing zich voordoen op basis van artikel 90, 1° WIB 92.²⁴⁹

2) De winst moet uit een privévermogen voortvloeien

De tweede voorwaarde gaat om het onderscheid tussen privévermogen en professioneel vermogen. De winst moet worden gerealiseerd door een privévermogen dat geen deel van een professionele activiteit uitmaakt. Daarom mag de winst niet voortvloeien uit een vermogen dat voor een beroepsactiviteit aangewend is.²⁵⁰

3) De bron van de winst moet op onroerende goederen, waarden in portefeuille of roerende voorwerpen gebaseerd worden

²⁴³ Antwerpen 23.11.2010, 2077, X.

²⁴⁴ Bergen 27.11.2009, 2008/RG/790; Antwerpen 23.11.2010, 2009/AR/2077.

²⁴⁵ Luik 20 september 2002, FJF, No. 2004/34; Namen 28 maart 2007, FJF, No. 2007/189; Namen 15 oktober 2008, FJF, No. 2009/196.

²⁴⁶ K. VANDEVELDE, "Interne meerwaarden: de problematiek doorheen de jaren – een stand van zaken. Met een knipoog naar de Dienst Voorafgaande Beslissingen", *AFT* 2012, afl. 5, (12) 18.

²⁴⁷ S. GABRIEL, W. VERLINDEN, J. RAYMAEKERS, "Diverse inkomsten" in A.TIBERGHIE, *Handboek voor fiscaal recht 2022-2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (399) 403; Cass. 27 april 2017, FJF, No. 2017/190; F. MORTIER, "Normaal beheer van een privévermogen: Hof van Cassatie zet de puntjes op de i!", *VIP* 2017, afl. 3, (34) 34; Com.I.B. 1992, nr. 90/5.2.

²⁴⁸ H. VANHULLE, "Het normaal beheer van een privévermogen anno 2005: evolueert de fiscus mee?" in B. TILLEMEN en A. VERBEKE, *Actualia vermogensrecht*, Brugge, die keure, 2005, (219) 222.

²⁴⁹ Hof van beroep te Antwerpen - Arrest van 25 juni 2013 - Rol nr 2012/AR/1418.

²⁵⁰ S. GABRIEL, W. VERLINDEN, J. RAYMAEKERS, "Diverse inkomsten" in A.TIBERGHIE, *Handboek voor fiscaal recht 2022-2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (399) 403; K. VANDEVELDE, "Interne meerwaarden: de problematiek doorheen de jaren – een stand van zaken. Met een knipoog naar de Dienst Voorafgaande Beslissingen", *AFT* 2012, afl. 5, (12) 17.

Om van normaal beheer van privévermogen te spreken, moet de verrichting betrekking hebben op privévermogen bestaande uit onroerende goederen, portefeuillewaarden en roerende voorwerpen.²⁵¹ Als het privévermogen niet onder een van de drie genoemde vermogenscategorieën valt, worden de inkomsten uit dat privévermogen niet van belasting op basis van artikel 90, 1° WIB 92 vrijgesteld. Wat onroerende goederen zijn is duidelijk maar het begrip 'roerende voorwerpen' verschilt van roerende goederen, gelet op het onderscheid tussen lichamelijke en onlichamelijke goederen.²⁵² Het hof van beroep te Gent heeft bijvoorbeeld aanvaard dat onlichamelijke goederen niet tot een privévermogen behoren en dat de inkomsten ervan niet kunnen worden vrijgesteld.²⁵³

Het begrip 'portefeuillewaarde' heeft in de zin van artikel 90, 1° WIB 92 een bredere omvang. Omdat financiële instrumenten als portefeuillewaarde kunnen worden beschouwd, is het bijvoorbeeld niet nodig dat zij op een openbare en georganiseerde markt in de zin van de wet van 2 augustus 2002 worden verhandeld.²⁵⁴

Hoewel de behandeling van cryptocurrencies hierdoor wordt getroffen, aangezien cryptocurrencies als onlichamelijke roerende goederen worden gekwalificeerd, wordt aangenomen dat cryptocurrencies in de zin van het beheer van privévermogen als portefeuillewaarde beschouwd worden.²⁵⁵

Onderafdeling 2. Tarief

In de personenbelasting bestaat een afzonderlijk tarief voor bepaalde soorten inkomsten. Het tarief voor diverse inkomsten is een forfaitair tarief van 33% dat wordt toegepast op het totale nettobedrag van de diverse inkomsten.²⁵⁶

Onderafdeling 3. Toepassing op cryptocurrencies

De categorie waaronder cryptocurrencies in de praktijk het meest worden belast, is diverse inkomsten. Meerwaarde ontstaat wanneer cryptocurrencies verkregen door mining of aankoop later tegen een hogere waarde worden verkocht. Afhankelijk van de hierboven beschreven criteria wordt deze meerwaarde ofwel vrijgesteld van belasting, ofwel belast als diverse inkomsten.²⁵⁷

Ten eerste moet worden nagegaan of het investeren in cryptocurrencies een speculatieve handeling in de zin van diverse inkomsten vormt.

S. GABRIEL, W. VERLINDEN, J. RAYMAEKERS, "Diverse inkomsten" in A. TIBERGHIE, *Handboek voor fiscaal recht 2022-2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (399) 404; Hof van beroep te Antwerpen - Arrest van 25 juni 2013 - Rol nr 2012/AR/1418.

²⁵² Supra: Afdeling 2. Roerend inkomen en Afdeling 3. Goederenrechtelijke kwalificatie.

²⁵³ Gent 18 september 2018, 2015/AR/1188, *Fisc. Koer.* 2018, afl. 16, 1143.

²⁵⁴ H. VANHULLE, "Het normaal beheer van een privé-vermogen anno 2005: evolueert de fiscus mee?" in B. TILLEMANS en A. VERBEKE, *Actualia vermogensrecht*, Brugge, die keure, 2005, (219) 225-226.

²⁵⁵ K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl. 5, (6) 34.

²⁵⁶ Art. 171, 1° WIB 92; J. J. COUTURIER, B. PEETERS, *Belgisch Belastingrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2021, 446.

²⁵⁷ E. CASSAER "Cryptocurrencies", *Fisc. Week.* 2018, afl. 20, nr. 334, 5-6.

De belastingdienst en de rulingdienst hadden zich eerder op het standpunt gesteld dat investeringen in cryptocurrencies risicovoller waren dan traditionele investeringen en dat verrichtingen in cryptocurrencies als speculatief zouden moeten worden beschouwd.²⁵⁸

Het feit dat een bepaalde beleggingsvorm meer risico inhoudt, betekent niet dat het geen normaal beheer van privévermogen kan vormen. Investeerders nemen vaak bewust risico's om een hoger rendement te behalen en dat is een normaal onderdeel van beleggen. De rulingdienst heeft daarom in recente rulings verklaard dat een occasionele meerwaarde uit cryptocurrencies, die door een particulier gerealiseerd is, vrijgesteld zou kunnen zijn, afhankelijk van de feitelijke omstandigheden van het specifieke geval. Dat wil zeggen dat het investeren in cryptocurrencies niet per se speculatief is en geval per geval aangepakt moet worden.²⁵⁹

De beoordeling of er sprake is van een speculatieve verrichting hangt af van verschillende feitelijke omstandigheden en van de bedoeling van de belastingplichtige. Bij het onderzoek van de situatie zal de belastingdienst kijken naar het aantal transacties, de snelheid waarmee de verrichtingen elkaar opvolgen, de onderlinge verbondenheid van de verrichtingen, de aard van de verrichtingen en de financieringsstructuur.²⁶⁰

Ten tweede moet worden nagegaan of handelingen in cryptocurrencies, waaruit inkomsten verkregen zijn, onder het normale beheer van het privévermogen vallen. Als de handelingen die betrekking hebben op cryptocurrencies niet kunnen worden beschouwd als normaal beheer van een privévermogen, dan zullen de verkregen meerwaarden in principe belastbaar zijn als vermogenswinsten.²⁶¹

- De winst moet voortkomen uit een normaal beheer

Het begrip 'normaal beheer' is eigenlijk een feitenkwestie en moet geval per geval geïnterpreteerd worden. Het begrip 'goede huisvader' wordt gebruikt om een normale, voorzichtige en redelijke persoon te definiëren. Een goede huisvader mag eigenlijk alle handelingen uitvoeren die nodig zijn om zijn privévermogen te behouden en te laten aangroeien.²⁶²

De criteria op grond waarvan verrichtingen met cryptocurrencies als normaal beheer kunnen worden beschouwd, worden opgesomd in de vragenlijst van de fiscus en voorafgaande beslissingen van de rulingdienst.²⁶³ Deze luiden als volgt:

- Er wordt een buy-and-hold-strategie gebruikt. Dit kan erop wijzen dat de investeringen worden gedaan met het oog op rendement op lange termijn en niet om te speculeren op prijsschommelingen op korte termijn.²⁶⁴

²⁵⁸ V. STERKENS en A. VAN PUYVELDE, "Cryptomunten: fiscale kwalificatie van de inkomsten in de rullingpraktijk", *Fisc.Act.* 2022, afl. 18, (1) 1.

²⁵⁹ K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl.5, (6) 34.

²⁶⁰ S. SAEIJ, "De verschillende fiscale behandelingen van cryptomunten", *Acc.Act.* 2018, afl. 8, (1) 2.

²⁶¹ V. STERKENS en A. VAN PUYVELDE, "Cryptomunten: fiscale kwalificatie van de inkomsten in de rullingpraktijk", *Fisc.Act.* 2022, afl. 18, (1) 3.

²⁶² *Supra* 57, vn. 236.

²⁶³ Vragenlijst.

- De frequentie van de aan- en verkoophandelingen in cryptocurrencies is beperkt. Het beperkte aantal verrichtingen kan bijdragen aan het argument dat de investeringen niet als speculatief kunnen worden beschouwd.²⁶⁵
- Er zijn geen leningen aangegaan om de aankoop van de cryptomunten te financieren.²⁶⁶
- De investering in cryptocurrency bedraagt niet meer dan 25% van het totale roerende vermogen van de belastingplichtige. Als meer dan 25% van het totale roerende vermogen van de belastingplichtige wordt geïnvesteerd in cryptomunten, kan de fiscus van oordeel zijn dat er sprake is van speculatie in plaats van normaal beheer van privévermogen.²⁶⁷
- De belastingplichtige heeft geen professionele achtergrond in de financiële sector.²⁶⁸
- Hoewel de belastingplichtige een opleiding op het gebied van technologie heeft voltooid, houdt zijn beroepsactiviteit geen verband met cryptocurrencies.²⁶⁹
- Er is niet gebruikgemaakt van mining van cryptocurrencies en er is geen sprake van het gebruik van geautomatiseerde methoden om cryptocurrencies te verkrijgen door actieve en voortdurende controle van een activiteit.²⁷⁰

De meningen over de behandeling van inkomsten uit miningactiviteiten zijn verdeeld. Volgens een opvatting in de rechtsleer zullen de cryptocurrencies die worden verdiend als gevolg van mining in eerste instantie geen meerwaarde opleveren, aangezien er geen aankoop is in de miningactiviteit. Wanneer deze verdiende cryptocurrencies echter worden verkocht, na een bepaalde periode te zijn aangehouden, zullen zij meerwaarde vormen.²⁷¹ Gezien de energie, de apparatuur en de omvang van de investering die wordt aangewend voor het verkrijgen van cryptocurrencies als gevolg van mining vormen zij winst in het kader van diverse inkomsten, indien deze inkomsten niet onder beroepsinkomen vallen. Daarom kunnen zij naar mijn mening als diverse inkomsten worden belast, mits zij niet als normaal beheer kunnen worden vrijgesteld, rekening houdend met alle aspecten van handelingen die hier uitgelegd zijn.²⁷²

- De winst moet uit een privévermogen voortvloeien

De winst moet worden gerealiseerd door een privévermogen dat geen deel van professionele activiteit uitmaakt.

²⁶⁴ S. GABRIEL, W. VERLINDEN, J. RAYMAEKERS, "Diverse inkomsten" in A.TIBERGHIE, *Handboek voor fiscaal recht 2022-2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (399) 410.

²⁶⁵ K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl. 5, (6) 34.

²⁶⁶ S. GABRIEL, W. VERLINDEN, J. RAYMAEKERS, "Diverse inkomsten" in A.TIBERGHIE, *Handboek voor fiscaal recht 2022-2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, (399) 410.

²⁶⁷ *Ibid.*; Voorafgaande beslissing nr. 2022.0005.

²⁶⁸ K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl.5, (6) 34

²⁶⁹ *Ibid.*

²⁷⁰ V. STERKENS en A. VAN PUYVELDE, "Cryptomunten: fiscale kwalificatie van de inkomsten in de rullingpraktijk", *Fisc.Act.* 2022, afl. 18, (1) 3.

²⁷¹ K. HELLINCKX, A. BERGMANS en K. VAN ENDE, "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl.5, (6) 31.

²⁷² J. HOREMANS, K. VERHOEVEN en D. LEMAIRE, "Cryptomunten: the sky is the limit, but what about (income) tax?", *Vermogensplanning in de praktijk* 2018, afl. 1, (4) 6

- De bron van de winst moet op onroerende goederen, waarden in portefeuille of roerende voorwerpen gebaseerd worden

Het privévermogen is volgens de wet samengesteld uit onroerende goederen, portefeuillewaarden en roerende voorwerpen. De rechtsleer en de fiscus zijn van mening dat cryptomunten als portefeuillewaarden kunnen worden beschouwd en dus deel uitmaken van het privévermogen.²⁷³

Indien de belastingplichtige aan deze criteria voldoet, worden de door de belastingplichtige verworven inkomsten geacht binnen het toepassingsgebied van normaal beheer van privévermogen te vallen. Daarom worden deze inkomsten vrijgesteld van belasting. Als de verrichtingen echter speculatief zijn of niet als normaal beheer worden beschouwd, worden de inkomsten uit cryptocurrencies belast als diverse inkomsten.

Afdeling 4. De mogelijke impact van de fiscale hervorming

Bij de blauwdruk voor een bredere fiscale hervorming van de minister van Financiën Vincent Van Peteghem wordt voorgesteld dat alle vermogensinkomsten op eenzelfde manier zullen behandeld worden en dat een belastingtarief van 25% op alle recurrenente inkomsten uit vermogen zal toegepast worden.²⁷⁴ Dit voorstel zal tot een nieuwe aanpak van de personenbelasting leiden en verschillende gevolgen met betrekking tot fiscale behandeling ervan met zich meebrengen.

In het voorstel wordt de voorkeur gegeven aan een belastingmodel dat op een dualistische inkomstenbelasting gebaseerd is. Dit model bestaat uit twee algemene pijlers: activiteits- en vervangingsinkomen en vermogensinkomen. Volgens dit stelsel zouden inkomen uit arbeid en vervangingsinkomen verder progressief worden belast, terwijl voor alle vermogensinkomsten proportionele of vaste tarieven zouden gelden. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele kosten en meerwaarde en worden verworven rechten gerespecteerd. Het doel is dat dit stelsel zorgt voor een evenwichtige en eerlijke behandeling van alle inkomsten uit vermogen en draagt bij tot een billijk evenwicht tussen inkomen uit arbeid en inkomen uit vermogen.²⁷⁵

Uit het voorstel "*We behandelen alle vermogensinkomsten op eenzelfde manier*" blijkt ook dat er een vast tarief (bv. 25% bij het voorstel) vastgesteld zal worden voor alle inkomsten van onroerende goederen. Dat zou naar mijn mening betekenen dat het progressieve tarief niet meer van toepassing op de inkomsten van onroerende goederen zal zijn. Het is immers niet mogelijk om er zeker van te zijn of de bedoeling ervan is dat vermogensinkomsten niet meer aan het progressieve tarief onderworpen gaan worden. Als gevolg van die toepassing wordt de term "onroerende inkomen" vervangen door de term "vermogensinkomsten". Er gaat dus geen onderscheid tussen diverse inkomsten, onroerend inkomen en roerend inkomen bestaan. Die toepassing gaat blijkbaar de behandeling van alle vermogensinkomsten beïnvloeden.²⁷⁶

²⁷³ S. SAEIJ, "De verschillende fiscale behandelingen van cryptomunten", Acc.Act. 2018, afl. 8 (1) 2.

²⁷⁴ Blauwdruk voor een bredere fiscale hervorming van de minister van Financiën Vincent Van Peteghem 10. <https://vanpeteghem.belgium.be/sites/default/files/articles/Blauwdruk%20NL.pdf>

²⁷⁵ Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, Beleidsnota 2023, 28 oktober 2022, 6.

²⁷⁶ M., DELANOTE, Algemene Visienota m.b.t. de bredere fiscale hervorming, UGent, 2022, 36-37. www.kvabb.org/GetDocument.ashx?nr=2653

Uit dit stelsel blijkt dat de inkomsten van onroerende goederen, de inkomsten van roerende goederen en kapitaal en meerwaarde die als diverse inkomsten belast zijn, onder vermogensinkomsten vallen, en volgens de regels van deze categorie belast worden. Daarnaast worden beroepsinkomsten onder de titel van activiteitsinkomen aangepakt . De inhoud van de regels die op deze categorieën zullen worden toegepast is echter nog niet bekendgemaakt.²⁷⁷

Deze nieuwe regeling zal de behandeling van cryptocurrencies in het Belgische belastingrecht grondig beïnvloeden. Zoals hierboven uiteengezet, wordt bij cryptocurrencies het meest wezenlijke onderscheid gemaakt tussen beroepsinkomen en diverse inkomsten. Dit voorstel zal dus naar mijn mening dit onderscheid verder concretiseren.

Dit systeem heeft tevens gelijkenissen met de onder de titel rechtsvergelijking geanalyseerde Amerikaanse inkomstenbelasting gezien er zijn twee hoofdtitels in het Amerikaanse inkomstenbelastingstelsel: gewone inkomstenbelasting (ordinary income tax) en vermogenswinstbelasting (capital gains tax).²⁷⁸

Afdeling 5. Tussentijdse conclusie

In dit hoofdstuk wordt eerst nagegaan hoe cryptocurrencies kunnen worden behandeld in het kader van roerend inkomen. Indien door een vennootschap dividenden aan aandeelhouders worden uitgekeerd in de vorm van cryptocurrencies, leidt deze tot belastbaar roerend inkomen. Er is ook vastgesteld dat cryptocurrencies geen financiële instrumenten zijn, en dat het louter bezit van cryptocurrencies niet op zichzelf aanleiding geeft tot een belastbaar feit in het kader van roerend inkomen.

Daarnaast is gebleken dat cryptocurrencies in verband kunnen worden gebracht met interesten. Indien men zijn cryptocurrencies uitleent aan een persoon in ruil voor interest, worden de als interest verkregen inkomsten ofwel in de vorm van cryptocurrencies ofwel in de vorm van geld, aangemerkt als roerend inkomen in hoofde van de uitlener die interest gekregen heeft.

Ten tweede wordt in dit hoofdstuk onderzocht in welke gevallen de uit cryptocurrencies verkregen inkomsten zullen worden belast als beroepsinkomen of als divers inkomen, en in welke gevallen zij zullen worden vrijgesteld in het kader van het begrip normaal beheer van privévermogen.

Inkomsten uit cryptomunten worden op twee manieren gerealiseerd. Ten eerste kunnen cryptocurrencies worden verkregen als beloning voor het werk in het kader van de mining activiteiten. Ten tweede vloeien de inkomsten als meerwaarde voort uit de aan- en verkoop van cryptocurrencies.

Indien dergelijke inkomsten worden ontvangen vanuit een beroepswerkzaamheid, worden zij belast als beroepsinkomen. Indien dergelijke inkomsten toevallig worden ontvangen zonder beroepswerkzaamheid, worden zij belast als divers inkomen. Of de activiteit al dan niet

²⁷⁷ T. GERNAY, "Nieuwe hervorming fiscaliteit: 4 punten", *VIP* 2022, nr. 4, (40) 41.

²⁷⁸ *Infra*.

beroepswerkzaamheid is, is doorslaggevend voor deze kwalificatie. Daarom moet worden nagegaan of de activiteit aan de voorwaarden van beroepswerkzaamheid voldoet. Bij deze vaststelling zijn de volgende criteria van belang: frequentie en herhaling van handelingen, onderlinge verbondenheid, doorlopend karakter, organisatie en ingezette middelen.

Ten slotte dienen de verrichtingen die aanleiding tot inkomsten geven niet onder het normaal beheer van privévermogen te vallen om als diverse inkomsten te belast worden. In dit verband zijn de begrippen 'speculatie' en 'normaal beheer' grondig onderzocht. Om te bepalen of verrichtingen onder deze begrippen vallen, moet elk geval afzonderlijk worden aangepakt. Bij deze beoordeling moet rekening gehouden worden met aantal criteria: de intentie van de belastingplichtige, de frequentie van de transacties, de omvang van het budget dat de belastingplichtige heeft geïnvesteerd, herkomst aangewende middelen, risico bij de aankoop.

HOOFDSTUK 4. CRYPTOCURRENCIES IN DE VS

Afdeling 1. Inleiding

In de afgelopen jaren zijn cryptocurrencies in de Verenigde Staten een nieuwe en belangrijke beleggingscategorie geworden. Dit is met name gebeurd na het ontstaan van Bitcoin, het meest bekende type cryptocurrency. Er zijn momenteel duizenden andere cryptocurrencies naast Bitcoin, elk met onderscheidende kenmerken en functies. Het begrijpen van de fiscale gevolgen van cryptocurrencies wordt steeds belangrijker, vooral in de VS, aangezien er ongeveer 2200 cryptocurrency-bedrijven in de VS zijn.²⁷⁹

Bij het onderzoek in het kader van deze masterproef kan een vergelijking tussen Belgisch recht en Amerikaans recht zinvol zijn om een nieuwe invalshoek te krijgen op de vraag hoe cryptocurrencies moeten worden benaderd. Gezien de populariteit van cryptocurrencies in de VS en het aantal Amerikaanse cryptocurrency bedrijven, is de behandeling van cryptocurrencies in het Amerikaanse belastingstelsel relevant voor dit onderzoek. Om deze redenen wordt bij dit hoofdstuk onderzocht hoe de inkomsten uit cryptocurrencies worden belast in het kader van de Amerikaanse personenbelasting.

Het belastingstelsel van de Verenigde Staten is ingewikkeld, met name wat betreft de inkomstenbelasting op cryptocurrency-transacties. De Internal Revenue Service (IRS) belast cryptocurrencies, omdat hij ze als eigendom (property) beschouwt in plaats van als geld.²⁸⁰ Dit houdt in dat vermogenswinstbelasting van toepassing is op alle inkomsten uit de verkoop of uitwisseling van cryptocurrency. Het feit dat cryptocurrencies gedecentraliseerd zijn en door geen enkele centrale autoriteit gecontroleerd worden, maakt het ingewikkeld om te bepalen hoe ze moeten worden belast.²⁸¹ Vanwege hun gedecentraliseerde structuur maken cryptocurrencies het een uitdaging voor de Internal Revenue Service om transacties te controleren, wat ertoe kan leiden dat belastingplichtigen hun cryptocurrency-inkomsten niet aangeven en vervolgens boetes riskeren.

Notice 2014-21 is een advies dat op 25 maart 2014 door de Internal Revenue Service is uitgebracht over de belasting van virtuele valuta. De mededeling geeft richtlijnen voor de fiscale behandeling van virtuele valuta, waaronder de classificatie ervan als eigendom voor federale belastingdoeleinden. Ook wordt in Notice 2014-21 aangegeven hoe transacties met virtuele valuta moeten worden gemeld en belast. IRS Notice 2014-21 is dus een belangrijke leidraad voor belastingplichtigen in de VS die te maken hebben met virtuele valuta's, omdat hij de broodnodige duidelijkheid verschaft over de fiscale behandeling van deze activa. Naast Notice 2014-21 zijn de

²⁷⁹ X, United States Cryptocurrency Companies, <https://www.crunchbase.com/hub/united-states-cryptocurrency-companies> (consultatie 26 maart 2023).

²⁸⁰ A.B., YERELI, I.F., ORKUNOGLU-SAHIN, "Cryptocurrencies and Taxation" in A.B., YERELI A.M., KOKTAS (eds.), *Proceedings of the 5th International Annual Meeting of Sosyoekonomi Society*, Milan, Sosyoekonomi Society, 2018, (219) 224.

²⁸¹ *Ibid.*, 220.

Frequently Asked Questions on Virtual Currency Transactions door de IRS gepubliceerd, om de benadering van de IRS voor bijkomende situaties in kaart te brengen.²⁸²

De Internal Revenue Service heeft instructies gepubliceerd over het aangeven van cryptocurrency-transacties op belastingaangiften, om belastingplichtigen te helpen om de inkomsten uit cryptocurrencies correct te melden. In deze instructies wordt met klem geadviseerd om elke cryptocurrency-transactie aan te geven, inclusief die voor het kopen, verkopen, ruilen en gebruiken ervan om producten en diensten te betalen. Het niet aangeven van deze transacties kan tot boetes en zelfs strafrechtelijke vervolging leiden.²⁸³ De vermogenswinstbelasting is een van de belangrijkste fiscale gevolgen van cryptocurrencies. Belastingplichtigen moeten eventuele winsten of verliezen uit de verkoop of uitwisseling van cryptocurrencies in hun belastingaangifte opnemen. De aanhoudingsperiode van de cryptocurrency en het inkomstenbelastingtarief voor elke belastingplichtige zijn twee variabelen die van invloed zijn op de belastingverplichting. Als de belastingplichtige de cryptocurrency minder dan een jaar heeft gehouden, betaalt hij vermogenswinstbelasting tegen hetzelfde tarief als het vaste inkomen. Als de belastingplichtige de cryptocurrency langer dan een jaar houdt, betaalt hij vermogenswinstbelasting op lange-termijnmeerwaarden, die lager is dan die over korte-termijnmeerwaarden.²⁸⁴

De IRS somt belastbare verrichtingen die tot belastbare inkomsten kunnen leiden als volgt op:

Verkoop van een digitaal activum voor fiat;

Uitwisseling van een digitaal activum voor onroerend goed, goederen of diensten;

Ruilen of ruilen van een digitaal activum voor een ander digitaal activum

Ontvangst van een digitaal activum als betaling voor goederen of diensten;

Ontvangst van een nieuw digitaal activum als gevolg van een hard fork

Ontvangst van een nieuw digitaal activum als gevolg van mining- of stakingactiviteiten;

Ontvangst van een digitaal activum als gevolg van een airdrop;

Elke andere beschikking over een financieel belang in een digitaal activum;

Ontvangst of gratis overdracht van een digitaal activum (zonder enige tegenprestatie) dat niet in aanmerking komt als een schenking aan een goed doel.²⁸⁵

Wanneer een persoon cryptocurrencies gebruikt om voor producten of diensten te betalen, is de transactie, net als elke andere vorm van betaling, onderworpen aan belasting. Dit betekent dat het gebruik van cryptocurrencies om goederen of diensten te betalen een bindend belastingeffect heeft. Dit verwijst naar het feit dat de transactie wettelijk bindend is en dat de persoon verplicht is om de transactie op zijn belastingaangifte te vermelden. De transactie wordt beschouwd als een verkoop van de cryptocurrency, wanneer een belastingplichtige de cryptocurrency gebruikt om een

²⁸² De IRS, Frequently Asked Questions on Virtual Currency Transactions, <https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/frequently-asked-questions-on-virtual-currency-transactions> (consultantie 26 maart 2023).

²⁸³ O., MARIAN, "Are Cryptocurrencies Super Tax Havens?", *Mich. L. Rev. First Impressions* 2013, afl. 112, (38) 45.

²⁸⁴ *Infra*.

²⁸⁵ De IRS, Digital Assets, <https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/digital-assets> (consultantie 26 maart 2023).

aankoop te doen. Dat het individu alle winsten of verliezen op zijn belastingaangifte moet melden, betekent dus ook dat aankopen via cryptocurrencies gemeld moeten worden. Het bedrag aan verschuldigde belasting wordt bepaald door de winst of het verlies uit de verkoop van de cryptocurrency en de belastingschijf van de persoon. Belastingplichtigen die cryptocurrencies krijgen in ruil voor producten of diensten zijn ook onderworpen aan inkomsten- en vermogenswinstbelasting.²⁸⁶ Het moment van ontvangst wordt beschouwd als het moment van het verkrijgen van inkomen en de waarde op dat moment is onderworpen aan belasting, tegen een tarief dat afhangt van de hoedanigheid van de belastingplichtige. Dit is van belang om te bepalen of een belastingplichtige in aanmerking komt voor lange termijnbelastingtarieven op vermogenswinst, wanneer hij langer dan een jaar over cryptocurrencies beschikt voordat hij ze verkoopt of inruilt.

Het is ook belangrijk op te merken dat belastingheffing van toepassing is op cryptocurrency-miners die belastingplichtig zijn. Het creëren van cryptocurrency, ook wel mining genoemd, houdt in dat de verwerkingskracht van computers wordt gebruikt om uitdagende wiskundige vergelijkingen op te lossen.²⁸⁷ Winsten uit cryptocurrency-mining zijn belastbaar als inkomen, aangezien ze als inkomen worden beschouwd.²⁸⁸

Wanneer cryptocurrency van de ene persoon naar de andere wordt overgedragen, zonder tegenprestatie of met een lagere waarde dan de reële marktwaarde van cryptocurrency, is er sprake van schenking. De schenkbelasting is daarom in dit geval de belasting die van toepassing is op cryptocurrency.²⁸⁹

Afdeling 2. Het fiscale stelsel in de VS

Gelet op het feit dat er geen specifieke wetgeving inzake cryptocurrencies is en aangezien de Federal Revenue Service cryptocurrencies beschouwt als eigendom voor belastingdoeleinden in de Verenigde Staten, moeten algemene belastingrechtprincipes die van toepassing zijn op vermogens ook worden toegepast op de handel in cryptocurrencies. Om de fiscale behandeling van cryptocurrencies in de VS te weten te komen, moet daarom dieper worden ingegaan op het systeem van de fiscaliteit in de VS.

Federale inkomstenbelasting is een belasting die wordt opgelegd door de federale overheid van de VS over het inkomen van particulieren, bedrijven, beleggingsfondsen (trusts) en successierechten. Het is een progressieve belasting, wat betekent dat de belastingtarieven stijgen naarmate het belastbaar inkomen van de belastingplichtige toeneemt. Er zijn twee hoofdpijlers van federale

²⁸⁶ Art.2 Notice 2014-21, 14 April 2014, Internal Revenue Bulletin, <https://www.irs.gov/pub/irs-drop/n-14-21.pdf>

²⁸⁷ W.K. HARDLE, C.R. HARVEY, en R.C. REULE, "Understanding cryptocurrencies", *Journal of Financial Econometrics* 2020, afl. 18(2), (1) 12. <https://doi.org/10.1093/jfinec/nbz033>

²⁸⁸ A.B. YERELI, I.F. ORKUNOGLU-SAHIN, "Cryptocurrencies and Taxation" in A.B., YERELI A.M., KOKTAS (eds.), *Proceedings of the 5th International Annual Meeting of Sosyoekonomi Society*, Milan, Sosyoekonomi Society, 2018, (219) 224.

²⁸⁹ M. LERER, "The taxation of cryptocurrency: Virtual transactions bring real-life tax implications", *The CPA Journal* 2019, afl. 89(1), (40)43.

inkomstenbelastingen in de Verenigde Staten, namelijk gewone inkomstenbelasting (ordinary income tax) en vermogenswinstbelasting (capital gains tax).

Gewone inkomstenbelasting is de belasting die de meeste personen betalen over hun lonen, salarissen, fooien en andere vormen van verdiend inkomen. Gewone inkomstenbelasting is een progressieve belasting, wat betekent dat de belastingtarieven toenemen naarmate het belastbaar inkomen stijgt. Er zijn momenteel zeven belastingsschijven voor de inkomstenbelasting, variërend van 10% tot 37%, voor het aanslagjaar 2023.²⁹⁰

Vermogenswinstbelasting wordt geheven op de winst die wordt verkregen bij de verkoop van een goed dat in waarde is gestegen. De tarieven van vermogenswinstbelasting zijn lager dan de tarieven voor gewone inkomstenbelasting en worden bepaald door de lengte van de tijd dat het vermogensaandeel werd aangehouden voordat het werd verkocht. Als het vermogensaandeel minder dan één jaar werd aangehouden, wordt de kapitaalwinst beschouwd als korte-termijnwinst en belast tegen gewone inkomstenbelastingtarieven. Als het langer dan één jaar werd aangehouden, wordt de kapitaalwinst beschouwd als lange-termijnwinst en belast tegen een lager tarief, variërend van 0% tot 20%, afhankelijk van het inkomensniveau van de belastingplichtige.²⁹¹

Naast de federale inkomstenbelasting is er in de VS sprake van inkomstenbelasting die geheven wordt door de staten.²⁹² De staatsinkomstenbelasting is een belasting die door individuele staten in de Verenigde Staten wordt geheven over het inkomen dat binnen de staat wordt verdiend. Niet alle staten leggen een inkomstenbelasting op; sommige staten, zoals Texas, Alaska en Florida, hebben geen staatsinkomstenbelasting. Het belastingtarief en de structuur verschillen van staat tot staat, waarbij sommige staten een vast belastingtarief hebben en andere een progressief belastingtarief. Elke staat heeft zijn eigen belastingwetten en -regels, die vrijstellingen, fiscale aftrekposten en belastingkredieten kunnen omvatten die van invloed kunnen zijn op de hoogte van de verschuldigde belasting.²⁹³

Afdeling 3. Inkomstenbelasting

Krachtens art. § 61 U.S. Code Titel 26 (The Internal Revenue Code) wordt het bruto-inkomen in het kader van personenbelasting gedefinieerd als: *“alle inkomsten uit welke bron dan ook, inclusief (maar niet beperkt tot) de volgende items: (1) Compensatie voor diensten, inclusief vergoedingen, commissies, extralegale voordelen en soortgelijke items; (2) Bruto-inkomen uit beroepswerkzaamheden; (3) Winsten verkregen uit de handeling van vermogens; (4) Rente; (5) Huren; (6) Royalty's; (7) Dividenden; (8) Lijfrenten; (9) Inkomsten uit levensverzekeringen en kapitaalverzekeringen; (10) Pensioenen; (11) Inkomsten uit kwijtschelding van schulden; (12)*

²⁹⁰ Art.3, Revenue Procedure 2022-38, <https://www.irs.gov/pub/irs-drop/rp-22-38.pdf>.

²⁹¹ D.A. GEIER, *U.S. Federal Income Tax of Individuals*, X USA, CALI eLangdell Press, 2023, 430.

²⁹² Ibid., 75.

²⁹³ T. VERMEER, State Individual Income Tax Rates and Brackets for 2023,

<https://taxfoundation.org/publications/state-individual-income-tax-rates-and-brackets/> (consultantie: 26 maart 2023).

Verdelend aandeel in het bruto-inkomen van het partnerschap; (13) Inkomen met betrekking tot een overledene; (14) Inkomsten uit een belang in een nalatenschap of trust”.

Bruto-inkomen wordt dus beschreven als alle inkomsten ontvangen in de vorm van geld, goederen, vermogens en diensten die niet specifiek zijn vrijgesteld van belasting. Door te stellen dat de inkomstenbronnen niet beperkt zijn tot de in dit wetsartikel vermelde bronnen, heeft de Amerikaanse wetgever benadrukt dat andere aangelegenheden ook tot belastbare inkomens zouden kunnen leiden. Met andere woorden: de wetgever heeft duidelijk de mogelijkheid overwogen dat er andere bronnen van bruto-inkomen zouden kunnen bestaan die niet op die lijst stonden. Bij hantering van cryptocurrencies is het van belang om die benadering van belastbare inkomsten te vermelden.²⁹⁴ Op basis van art. § 62 U.S. Code Titel 26 worden bepaalde aftrekposten van het bruto-inkomen afgetrokken.

Daarnaast moet elke winst uit de verkoop of uitwisseling van vermogensbestanddelen die krachtens art. § 1231 (b) U.S. Code Titel 26 noch een kapitaalgoed noch eigendom zijn, overeenkomstig art. art. § 64 U.S. Code Titel 26 onder het begrip ‘inkomstenbelasting’ behandeld worden. Met andere woorden: elke belastbare handeling op vermogen die niet onder ‘vermogenswinstbelasting’ valt, kan tot inkomstenbelasting leiden.

Inkomsten uit winsten, salarissen, pensioenuitkeringen, rente en dividenden zijn onderworpen aan inkomstenbelasting. Afhankelijk van de aangiftestatus van de belastingplichtige kunnen de tarieven van de inkomstenbelasting veranderen, hoewel ze doorgaans hoger zijn dan de tarieven van de vermogenswinstbelasting. Het inkomensniveau van de belastingplichtige bepaalt het tarief van de inkomstenbelasting. Daarom is het belangrijk om te bepalen wat de bronnen van inkomsten van de belastingplichtige zijn. De fiscale behandeling van cryptocurrency-transacties als beroepsinkomsten valt onder die van bovenvermelde inkomsten.

Betaling van lonen of salarissen in cryptocurrency wordt op dezelfde manier belast als elke andere betaling in natura, wat betekent dat dergelijke compensatiebetalingen over het algemeen aan inkomstenbelasting zullen worden onderworpen. Daarnaast kunnen inkomsten worden verkregen uit activiteiten zoals *mining, staking, hard fork*.

Miners die een proof-of-work validatieprotocol gebruiken om transacties van cryptomunten te verifiëren, lossen complexe wiskundige problemen op in ruil voor beloningen in de vorm van cryptocurrency of een transactievergoeding in de vorm van cryptocurrency. Bijgevolg kunnen miners worden beschouwd als ontvangers van cryptocurrency in ruil voor het verlenen van een dienst. Volgens Notice 2014-21 moet een belastingplichtige die virtuele valuta door mining krijgt, de reële marktwaarde van de virtuele valuta op de ontvangstdatum, opnemen in zijn bruto-inkomen.²⁹⁵

²⁹⁴ D.A. GEIER, *U.S. Federal Income Tax of Individuals*, X USA, CALI eLangdell Press, 2023, 5.

²⁹⁵ art. § 4 A.8 Notice 2014-21; K. ULYANAVA, Legal regulation of the crypto-currency taxation. Open Journal for Legal Studies 2018, afl. 1(1), (1)3-4

De inkomsten uit de mining-activiteit, na aftrek van de toegestane aftrekbare kosten, vormen inkomsten uit beroepswerkzaamheid en zijn onderworpen aan de belasting voor zelfstandigen, indien zij zijn verkregen uit een handels- of bedrijfsactiviteit die de miner niet als werknemer uitoefent.²⁹⁶

Self-employment belasting is een belasting die zelfstandigen moeten betalen om de sociale zekerheid te dekken. Deze belasting is vergelijkbaar met de loonbelasting die werkgevers inhouden op het loon van hun werknemers om de sociale zekerheid te financieren. Self-employment belasting wordt bepaald als een percentage van iemands netto-inkomen uit een zelfstandige beroepsactiviteit. Het tarief van de self-employment belasting is 15,3% voor 2022, waarbij 12,4% naar de sociale zekerheid gaat (met een maximale loonbasis van \$ 150.000 in 2022) en 2,9% naar het ziekenfonds (zonder maximale loonbasis).²⁹⁷ In het geval dat de jaarlijkse nettowinst van de zelfstandige \$ 400 of minder bedraagt, wordt geen self-employment belasting opgelegd.²⁹⁸

Indien een miner mining-activiteiten verricht als werknemer, wordt de waarde van de ontvangen cryptocurrency beschouwd als loon dat onderworpen is aan inkomstenbelasting.²⁹⁹ Om het bedrag van loon vast te stellen geldt dat als een werknemer wordt betaald in cryptocurrency, de reële marktwaarde van de cryptocurrency (in Amerikaanse dollars) moet worden opgenomen als het bruto-inkomen.³⁰⁰ Bovendien moet de betaling van lonen aan een werknemer in cryptocurrency onderworpen worden aan de belasting op de federale verzekeringsbijdragen en aan de belasting op de federale werkloosheidsbelasting, naast de inhouding van de inkomstenbelasting.

Volgens de algemene principes van aftrekbare kosten kan een miner die zelfstandige beroepswerkzaamheden uitoefent, de kosten en uitgaven in verband met mining-activiteiten, zoals elektriciteit of onderhoudsuitgaven aan huis of kantoor, in aftrek brengen en de afschrijvingen op computerapparatuur en -software in mindering brengen op de inkomsten.³⁰¹

Naast mining is de hard fork een manier waarop men door middel van cryptocurrency inkomen kan verkrijgen. Een hard fork treedt op wanneer een cryptocurrency-netwerk zich splitst in twee of meer afzonderlijke netwerken, waardoor een nieuwe cryptocurrency ontstaat. Als een belastingbetaler de oorspronkelijke cryptocurrency bezit op het moment van de hard fork, kan hij de nieuwe cryptocurrency ontvangen als gevolg van de fork.³⁰²

²⁹⁶ art. § 4 A.9 Notice 2014-21

²⁹⁷ D.A. GEIER, *U.S. Federal Income Tax of Individuals*, X USA, CALI eLangdell Press, 2023, 71.

²⁹⁸ The IRS, *Tax Guide for Small Business*, Chapter 10 of Publication 334, p.40. <https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/p334.pdf>

²⁹⁹ Notice 2014-21, § 4 Q&A 11

³⁰⁰ Notice 2014-21, § 4 Q&A 3; IRS FAQ, Q&A 8.

³⁰¹ art. § 4 A.9 Notice 2014-21; IRS FAQ, A. 8; D.A. GEIER, *U.S. Federal Income Tax of Individuals*, X USA, CALI eLangdell Press, 2023, 15.

³⁰² D., XU., "Free money, but not tax-free: proposal for the tax treatment of cryptocurrency hard forks", *Fordham Law Review* 2019, afl. 87(6), (2693) 2699.

Als cryptocurrency door een hard fork gaat, maar men ontvangt geen nieuwe cryptocurrency, hetzij via een airdrop of een ander soort overdracht, heeft men geen belastbaar inkomen. Wanneer echter eenheden van de nieuwe cryptocurrency worden geregistreerd in de gedistribueerde ledger, heeft de belastingplichtige controle over nieuwe cryptocurrencies en dus belastbaar inkomen. Dit inkomen wordt berekend aan de hand van de reële marktwaarde van de eenheden van de nieuwe ontvangen cryptocurrency, op het moment van distributie.³⁰³

Staking is ook een bron voor het krijgen van cryptocurrency en houdt in dat cryptocurrency in een wallet of een andere aangewezen rekening wordt bewaard om het netwerk te ondersteunen en transacties te valideren. Staking vereist dus een investering van cryptocurrency en een actieve deelname door de gebruiker. In ruil voor staking kunnen gebruikers beloningen ontvangen in de vorm van extra cryptocurrency. De IRS kan deze beloningen beschouwen als inkomen, waarover inkomstenbelasting moet worden betaald.³⁰⁴

Afdeling 4. Vermogenswinstbelasting

Vermogenswinstbelasting is op basis van art. § 1231 U.S. Code Titel 26 een belasting op de winst die voortvloeit uit de verkoop of ruil van een eigendom of kapitaalgoed, zoals aandelen, obligaties, onroerend goed of andere investeringen. Het verschil tussen de verkoopwaarde en de initiële waarde van vermogen, vaak de oorspronkelijke aankoopwaarde, wordt gebruikt om de vermogenswinst te bepalen wanneer vermogensaandelen worden verkocht.³⁰⁵

Winst of verlies uit verkoop of ruil van eigendom is krachtens art. § 1001(c)) U.S. Code Titel 26 het bedrag dat wordt gerealiseerd wanneer een eigendom wordt verkocht of geruild voor een ander goed. De winst of het verlies wordt berekend door de aangepaste basis van het eigendom af te trekken van het bedrag dat bij de verkoop of ruil werd ontvangen. De belasting op vermogenswinst wordt geheven op de netto vermogenswinst. Dat wil zeggen dat eventuele vermogensverliezen die in datzelfde jaar zijn gerealiseerd, van de totale vermogenswinst van hetzelfde jaar moeten worden afgetrokken om het basisbedrag voor vermogenswinst te berekenen.³⁰⁶

De tijdsduur die een persoon of organisatie over een vermogensbestanddeel beschikt voordat het wordt verkocht of geruild, wordt de bezitsperiode voor vermogensbestanddelen genoemd. Een vermogenswinst of -verlies wordt voor belastingdoeleinden geclassificeerd als korte-termijnwinst of lange-termijnwinst op basis van de bezitsduur. De bezitsperiode begint op de dag na de verwerving van het vermogen en eindigt op de dag van verkoop of ruil.³⁰⁷

³⁰³ S. D. CONLON, A. VAYSER, R., SCHWABA, "Irs releases new cryptocurrency tax guidance", *Journal of Tax Practice & Procedure* 2019, afl. 21(5), (19) 20.

³⁰⁴ A. PARSONS, "Cryptocurrency, Legibility, and Taxation", *Duke Law Journal Online* 2022, afl. 72, (1) 5.

³⁰⁵ D.A. GEIER, *U.S. Federal Income Tax of Individuals*, X USA, CALI eLangdell Press, 2023, 426.

³⁰⁶ *Ibid.*

³⁰⁷ Wolters Kluwer Editorial Staff, *U.S. Master Tax Guide*, Chicago, CCH Inc, 2016, 635.

Als het vermogen langer dan een jaar wordt aangehouden, wordt de winst of het verlies op basis van art. § 1222 (3) U.S. Code Titel 26 beschouwd als lange-termijnwinst. Artikel 1(h)(1) U.S. Code Titel 26 stelt de belastingtarieven voor lange-termijnvermogenswinsten en gekwalificeerde dividenden vast, die doorgaans lager zijn dan de belastingtarieven voor gewone inkomsten. Voor 2022 zijn de belastingtarieven voor lange-termijnvermogenswinst 0%, 15% of 20%, afhankelijk van het belastbaar inkomen van de belastingplichtige.³⁰⁸

Artikel § 1222 (1) U.S. Code Titel 26 definieert korte-termijnvermogenswinst als de winst die wordt behaald bij de verkoop van een vermogensbestanddeel dat één jaar of minder werd aangehouden. Wanneer een belastingplichtige een vermogensbestanddeel verkoopt of ruilt, tegen een hogere prijs dan de oorspronkelijke aankoopprijs, realiseert hij een meerwaarde. Als dit vermogen één jaar of minder in bezit is geweest, wordt de winst dus beschouwd als een korte-termijnvermogenswinst. De belastingtarieven voor vermogenswinst op korte termijn zijn gebaseerd op de gewone inkomstenbelastingtarieven van de belastingplichtige, die door art. § 1 U.S. Code Titel 26 zijn vastgelegd. Dat artikel stelt de inkomstenbelastingtarieven vast die kunnen variëren van 10% tot 37% voor het belastingjaar 2022, afhankelijk van het belastbare inkomen van de belastingplichtige.

De verkoop van cryptocurrency voor fiatgeld is een verwezenlijking van winst of verlies die aanleiding geeft tot fiscale gevolgen.³⁰⁹

Indien de belastingplichtige de cryptocurrency actief bezit, bepaalt dat de aard van de winst of het verlies. In sommige gevallen, bijvoorbeeld bij een investering via een beleggingsvennootschap heeft de belastingplichtige geen controle over zijn cryptocurrencies. Wanneer een belastingplichtige cryptocurrency die in zijn bezit heeft als vermogen en deze verkoopt of ruilt, ontstaan er vaak vermogenswinsten of -verliezen.³¹⁰

Het gerealiseerde bedrag van de winst of het verlies wordt berekend op basis van het initiële investeringsbedrag van de belastingplichtige, rekening houdend met de kosten. Dit bedrag moet worden vermeld op de federale belastingaangifte in Amerikaanse dollars. Wanneer de cryptocurrency voor fiat valuta wordt verkocht, is het gerealiseerde bedrag het bedrag van de ontvangen liquiditeiten.³¹¹ De IRS heeft enige aanwijzingen gegeven over de berekening van de vermogenswinst bij de verkoop van cryptocurrencies. In het algemeen is de vermogenswinst gelijk aan het bedrag dat is uitgegeven om de cryptocurrency te verwerven, inclusief vergoedingen, commissies en andere aankoopkosten, uitgedrukt in Amerikaanse dollars. De belastbare grondslag van cryptocurrency die als betaling voor goederen of diensten ontvangen is, is gelijk aan de reële marktwaarde van de cryptocurrency in Amerikaanse dollars op het moment dat de cryptocurrency

³⁰⁸ D.A. GEIER, *U.S. Federal Income Tax of Individuals*, X USA, CALI eLangdell Press, 2023, 426.

³⁰⁹ M.T., ADAMS, W. A. BAILEY, "Emerging Cryptocurrencies and IRS Summons Power: Striking the Proper Balance between IRS Audit Authority and Taxpayer Privacy", *The ATA Journal of Legal Tax Research* 2021, afl. 19 (1), (61) 81.

³¹⁰ art. § 4 A.7 Notice 2014-21

³¹¹ D.A., LIEDEL, "The taxation of bitcoin: How the IRS views cryptocurrencies", *Drake L. Rev.* 2018, 66(1), (107) 121.

wordt ontvangen.³¹² De belastbare grondslag van cryptocurrency, ontvangen in ruil voor een onroerend goed, is gelijk aan de marktwaarde van de cryptocurrency.³¹³

Als een belastingplichtige cryptocurrency ontvangt in een transactie die wordt verricht door een cryptocurrencybeurs, is de waarde van de cryptocurrency het bedrag dat op het moment van ontvangst van het nieuwe soort cryptocurrency door de cryptocurrencybeurs voor die transactie in Amerikaanse dollars is geregistreerd. Als een belastingplichtige cryptocurrency ontvangt in een peer-to-peer-transactie of een andere transactie die niet door een cryptocurrencybeurs wordt verricht, wordt de reële marktwaarde van de cryptocurrency bepaald op de datum en het tijdstip waarop de transactie in de gedistribueerde ledger wordt geregistreerd.³¹⁴

Als een belastingplichtige cryptocurrency langer dan een jaar in zijn bezit heeft, voordat hij deze verkoopt of ruilt, wordt elke winst die bij de verkoop of ruil wordt gerealiseerd, beschouwd als lange-termijnvermogenswinst. Lange-termijnvermogenswinsten zijn onderworpen aan lagere belastingtarieven dan korte-termijnvermogenswinsten, wat kan leiden tot aanzienlijke belastingbesparingen voor beleggers die cryptocurrency gedurende een langere periode aanhouden.³¹⁵ Daarom speelt het moment waarop de transacties van cryptocurrency in de crypto ledger van de belastingplichtige worden verricht om de bezitsperiode vast te stellen.

Omwille van het feit dat cryptocurrencies voor Amerikaanse federale belastingdoeleinden als eigendom worden behandeld, verricht een belastingbetaler die een cryptobestanddeel ruilt voor een ander, zowel een verwerving als een vervreemding. De belastingplichtige boekt dus in het algemeen een winst of verlies gelijk aan het verschil tussen de reële marktwaarde van de ontvangen cryptocurrencies en de aangepaste aanschaffingswaarde van de verkochte cryptocurrencies. Bovendien kunnen de nieuw verworven cryptocurrencies bij een latere verkoop een belastbare winst of een verlies opleveren in de zin van een toekomstige waardevermindering of afschrijving. De fiscale gevolgen van het ruilen van de ene cryptocurrency tegen de andere cryptocurrency, hangen daarom af van de vraag of de ruil resulteert in een vermogenswinst of -verlies. Als de reële marktwaarde van de bij de ruil ontvangen cryptocurrency groter is dan de aangepaste aanschaffingswaarde van de opgegeven cryptocurrency, realiseert de belastingplichtige een vermogenswinst. Als de reële marktwaarde van de bij de ruil ontvangen cryptocurrency lager is dan de aangepaste aanschaffingswaarde van de opgegeven cryptocurrency, realiseert de belastingplichtige een vermogensverlies.³¹⁶ Daarnaast kan de eventuele winst op de ruil in aanmerking komen als een lange-termijnvermogenswinst, als de opgegeven cryptocurrency dus langer dan een jaar werd aangehouden.

³¹² IRS FAQ, A. 12.

³¹³ IRS FAQ, A. 20.

³¹⁴ IRS FAQ, A. 26.

³¹⁵ L.L., KESSLER, N., VANDENBERG, "Cryptocurrency and The IRS: A Case Applying Property Tax Rules", *Southern Law Journal* 2021, afl. 30, (204) 235.

³¹⁶ M., LERER, "The taxation of cryptocurrency: Virtual transactions bring real-life tax implications", *The CPA Journal* 2019, afl. 89(1), (40)42.

Het is belangrijk dat belastingplichtigen een nauwkeurige documentatie bijhouden van hun cryptocurrency-transacties, inclusief de aankoop- en ruildata, om hun vermogenswinsten en -verliezen goed te kunnen berekenen en hun belastbare verrichtingen accuraat te kunnen vaststellen.

Afdeling 5. Belasting op Netto-Investeringsinkomen (Net Investment Income Tax)

Netto investeringsinkomen is op basis van art. § 1411 (1) U.S. Code Titel 26 het inkomen dat voortvloeit uit investeringsactiva zoals aandelen, obligaties, beleggingsfondsen, verhuur van onroerende goederen en andere investeringen, na aftrek van bepaalde uitgaven, zoals rente op geleend geld, vergoedingen voor beleggingsbeheer en andere uitgaven in verband met de investeringen. Inkomsten uit rente, dividenden, lijfrenten, royalty's, huur, vermogenswinst, niet-gekwalificeerde lijfrenten en inkomsten uit bedrijven die zich bezighouden met de verhandeling van financiële instrumenten, vallen allemaal onder de belasting op netto-investeringsinkomen.³¹⁷

Volgens de Internal Revenue Service is het netto-investeringsinkomen een soort inkomen voor particulieren, maar ook voor sommige trusts en estates, die bepaalde inkomensniveaus hebben overschreden. Wanneer het inkomen van een individu bepaalde niveaus overschrijdt, belast de IRS de netto investeringsinkomsten, door er een aanvullende ziekteverzekeringbelasting van 3,8% over te heffen.³¹⁸

Het Witte Huis 2023 rapport stelt dat crypto-activa beleggingsinstrumenten kunnen zijn, maar er is nog geen concrete richtlijn die vaststelt dat crypto-activa als beleggingsinstrument beschouwd moeten worden.³¹⁹ Hoewel de IRS geen richtlijnen heeft gegeven over de belasting op netto-investeringsinkomen in verband met cryptocurrencies, omdat vermogenswinsten over het algemeen worden behandeld als beleggingsinkomsten, zouden de vermogenswinsten en vermogensverliezen van cryptocurrencies kunnen worden onderworpen aan de belasting op netto-investeringsinkomsten.

Afdeling 6. Tussentijdse conclusie

In dit hoofdstuk wordt allereerst uiteengezet waarom het relevant is een vergelijking te maken met het Amerikaanse recht. Daarnaast is het Amerikaanse belastingstelsel samengevat in de context van personenbelasting. Vervolgens is vastgesteld hoe cryptocurrencies door de IRS worden behandeld en onder welke belastingcategorie zij worden belast.

³¹⁷ J. D. EICHER, L. N., HITT, "Net investment income tax. Taxes", *The Tax Magazine* 92 2014, afl.9, (23) 25; Wolters Kluwer Editorial Staff, *U.S. Master Tax Guide*, Chicago, CCH Inc, 2016, 635.

³¹⁸ *Ibid.*, 24.

³¹⁹ X, Economic Report of the President, 2023, p.244. <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2023/03/ERP-2023.pdf>

In de Verenigde Staten heeft de Internal Revenue Service het standpunt ingenomen dat cryptocurrencies voor belastingdoeleinden eigendom zijn. Dat betekent dat zij onderworpen worden aan vermogenswinstbelasting en inkomstenbelasting.

Inkomstenbelasting is de belasting die de meeste personen betalen over hun lonen, salarissen, fooien en andere vormen van verdiend inkomen. Inkomsten uit winsten, salarissen, pensioenuitkeringen, rente en dividenden worden dus onderworpen aan inkomstenbelasting. Inkomsten worden in dit kader tegen progressieve tarieven belast.

Bij de inkomstenbelasting wordt elk inkomen dat wordt ontvangen in de vorm van cryptocurrencies behandeld als gewoon inkomen. Hieronder vallen inkomsten uit mining, staking en airdrops, alsmede inkomsten in ruil voor goederen of diensten.

Daarnaast is er ook vermogenswinstbelasting van toepassing op de verkoop of ruil van cryptocurrencies. Vermogenswinstbelasting is een belasting op de winst die voortvloeit uit de verkoop of ruil van een eigendom of kapitaalgoed, zoals aandelen, obligaties, onroerend goed of andere investeringen. Het verschil tussen de verkoopwaarde en de initiële waarde van vermogen, wordt gebruikt om de vermogenswinst te bepalen wanneer vermogensaandelen worden verkocht.

Als de belastingplichtige zijn cryptocurrency voor meer verkoopt dan waarvoor hij deze heeft gekocht, wordt het verschil tussen de verkoopprijs en de aankoopprijs onderworpen aan vermogenswinstbelasting. De bezitsperiode waarin de belastingplichtige de cryptocurrency aanhield voordat hij ze had verkocht of geruild, is doorslaggevend voor het onderscheid tussen korte-termijnwinst of lange-termijnwinst. Dat is van invloed op het belastingtarief omdat lange-termijnwinsten (langer dan een jaar aangehouden) tegen een lager tarief worden belast dan korte-termijnwinsten (een jaar of minder aangehouden).

Uit dit hoofdstuk blijkt dat er in het stelsel van de Belgische personenbelasting enkele verschillen en gelijkenissen zijn met het stelsel van de Amerikaanse personenbelasting. Allereerst is er bij de Amerikaanse personenbelasting geen onderscheid tussen diverse inkomsten, roerend inkomen en beroepsinkomen om belastbare grondslag van inkomsten te bepalen.

Daarom heeft het verkrijgen van cryptocurrencies als dividend of interest naar Amerikaans recht geen invloed op het toe te passen belastingtarief. Naar Belgisch recht wordt roerend inkomen echter doorgaans belast tegen 30%.

Beroepsinkomsten vallen bij beide landen onder de inkomstenbelasting en worden zij belast tegen het progressieve tarief. Maar de meerwaarde uit vermogens wordt in de VS volgens het progressieve tarief als vermogenswinst belast, terwijl zij in België als diverse inkomsten tegen een vast tarief worden belast.

Ten slot, biedt de IRS-notice in de Verenigde Staten belastingplichtigen belangrijke richtlijnen en informatie over de fiscale behandeling van cryptocurrencies, waardoor ze in staat zijn om hun belastingverplichtingen op een correcte en nauwkeurige manier te vervullen. Daarentegen in België is er geen duidelijke leidraad zoals de IRS-notice ook al is er een vragenlijst inzake cryptocurrencies door de FOD Financiën gepubliceerd.

CONCLUSIE

De term "cryptocurrency" werd voor het eerst geïntroduceerd in het Bitcoin Whitepaper dat in 2008 werd gepubliceerd door Satoshi Nakamoto. Nakamoto introduceerde Bitcoin als een peer-to-peer elektronisch betalingssysteem dat werkt zonder tussenkomst van financiële tussenpersonen zoals banken en andere financiële instellingen.

Hoewel er geen universele definitie van cryptocurrencies is, hebben veel organisaties bijgedragen aan het vormgeven van de algemene kenmerken van dit digitale concept. Het is belangrijk om op te merken dat de definitie van cryptocurrencies in de loop der tijd kan blijven evolueren naarmate nieuwe technologieën worden ontwikkeld en er meer gebruiksscenario's ontstaan.

De meeste definities van cryptocurrencies benadrukken dat ze een virtuele waarde zijn die werkt op basis van cryptografische technologieën zoals blockchain. Een belangrijk kenmerk van cryptocurrencies is dat ze in tegenstelling tot traditionele valuta niet worden uitgegeven of gecontroleerd door centrale autoriteiten zoals overheden of banken

Dankzij de blockchain-technologie kunnen cryptocurrencies veilig en transparant worden verhandeld zonder dat er een derde partij zoals een bank of betalingsverwerker nodig is. In plaats daarvan worden transacties gevalideerd en opgenomen in een gedistribueerde ledger die wordt onderhouden door een netwerk van computers over de hele wereld. Over het algemeen hebben cryptocurrencies een aantal unieke kenmerken die worden bepaald door de werking van het blockchain-systeem, zoals decentralisatie, veiligheid en anonimiteit.

Mining en staking zijn methoden om nieuwe cryptocurrencies te verdienen, maar ze verschillen in de manier waarop ze werken. Het proces van het verkrijgen van cryptocurrencies wordt meestal "mining" genoemd, waarbij complexe wiskundige berekeningen worden uitgevoerd om nieuwe blokken aan de blockchain toe te voegen en zo nieuwe coins te genereren. Staking daarentegen is een proces waarbij cryptocurrency-houders hun coins op basis van hun cryptocurrencies handelen voor de validatie van transacties. Zowel stakers als miners ontvangen als beloning nieuwe coins voor hun werk en voor het onderhouden van het netwerk.

Daarnaast kunnen airdrop en hard fork ook een methode zijn om nieuwe cryptocurrencies te verkrijgen. Bij een airdrop wordt een bepaalde hoeveelheid van een nieuwe cryptocurrency gratis weggegeven aan deelnemers die voldoen aan specifieke criteria. Bij een hard fork kan er een nieuwe cryptocurrency ontstaan wanneer de blockchain in twee verschillende versies wordt opgesplitst.

Wat de juridische kwalificatie van cryptocurrencies betreft worden cryptocurrencies nog niet als geld in economische zin kunnen worden aangemerkt.

Omdat de Belgische staat cryptocurrencies niet als wettig betaalmiddel heeft erkend, kunnen we ze ook niet beschouwen als een munteenheid op basis van de staatstheorie. Volgens deze theorie wordt een munteenheid gedefinieerd als het officiële betaalmiddel dat is uitgegeven en erkend door de overheid van een land. Bovendien zijn cryptocurrencies niet wettig erkend als betaalmiddel in de meeste landen, inclusief België, waardoor ze niet als wettelijk betaalmiddel kunnen worden gebruikt.

Bij de goederenrechtelijke kwalificatie van cryptocurrencies wordt ze als onlichamelijk roerend goed beschouwd. De aankoop van cryptocurrencies tegen een tegenprestatie als geld moet daarom worden beschouwd als de koop van een onlichamelijk roerend goed. Daarnaast is er sprake van een ruil bij het ruilen van cryptocurrencies voor andere cryptocurrencies of andere goederen.

Bij de beoordeling van cryptocurrencies in het kader van het financieel recht is vastgesteld dat cryptocurrencies niet als financiële instrumenten worden beschouwd. Hierdoor zijn wettelijke bepalingen met betrekking tot financiële instrumenten, zoals aandelen, niet van toepassing op cryptocurrencies. Echter, cryptocurrencies worden wel geaccepteerd als 'portemonnee waarde'.

Op basis van deze bovenvermelde vaststellingen wordt het begrip 'cryptocurrencies' fiscaal aangepakt voor de belastingdoeleinden. Dat betreft roerend inkomen, beroepsinkomen en diverse inkomsten in het kader van de Belgische personenbelasting.

Als twee personen onderling overeenkomen om een lening aan te gaan in cryptocurrencies met interestbetalingen, zullen de interestinkomsten als belastbare roerende inkomsten worden beschouwd. Het is mogelijk dat cryptocurrencies het onderwerp van dividenden zijn omdat dividenden in de vorm van goederen in natura kunnen worden uitgekeerd. Dit betekent dat een bedrijf dividenden in de vorm van cryptocurrencies aan zijn aandeelhouders kan uitkeren.

Daarnaast is in dit onderzoek nagegaan in welke gevallen de uit cryptocurrencies verkregen inkomsten zullen worden belast als beroepsinkomen of als divers inkomen, en in welke gevallen zij zullen worden vrijgesteld in het kader van het begrip normaal beheer van privévermogen.

Inkomsten uit cryptocurrencies kunnen in sommige gevallen worden beschouwd als beroepsinkomen. Deze luiden als volgt: het geval dat cryptocurrencies worden verkregen door mining; het geval dat cryptocurrencies worden verhandeld door de aan- en verkoop; het geval dat ze worden ontvangen in ruil voor verrichte diensten, werken of de verkoop van goederen.

Indien er inkomsten uit cryptocurrencies worden verkregen via een beroepswerkzaamheid, dan worden deze belast als beroepsinkomen. Indien deze inkomsten toevallig worden ontvangen zonder dat er sprake is van een beroepswerkzaamheid, dan worden ze belast als divers inkomen. Om te bepalen of er sprake is van een beroepswerkzaamheid, moeten de voorwaarden voor een beroepswerkzaamheid worden nagegaan. Om van een beroepswerkzaamheid te spreken zijn de

volgende criteria van belang: frequentie en herhaling van handelingen, onderlinge verbondenheid, doorlopend karakter, organisatie en ingezette middelen. De beoordeling van deze criteria is doorslaggevend om te bepalen of er sprake is van een beroepswerkzaamheid.

De FOD Financiën gaat ook hiermede bepaalde criteria aan de hand van een vragenlijst na om te bepalen of inkomsten uit cryptocurrencies als beroepsinkomen of divers inkomen moeten worden belast of vrijgesteld moeten worden. Bij het beoordelen van de kwalificatie van inkomsten uit cryptocurrencies als beroepsinkomen, onderzoekt de FOD Financiën vooral het criterium van frequentie. Hierbij wordt gekeken naar hoe vaak de belastingplichtige aan- en verkoopverrichtingen in cryptocurrencies uitvoert. Maar er zijn hieromtrent verschillende criteria die door de FOD Financiën ingenomen zijn.

Om de inkomsten buiten een beroepswerkzaamheid als divers inkomen te kunnen belasten, moeten de verrichtingen als speculatief worden beschouwd of buiten het normaal beheer van privévermogen vallen. Het begrip 'speculatie' moet echter afzonderlijk voor elk geval worden beoordeeld. Of de verrichtingen onder het 'normaal beheer' van privévermogen vallen, moet ook aan de hand van bepaalde factoren beantwoord worden. Hierbij dienen verschillende criteria in acht te worden genomen, waaronder de intentie van de belastingplichtige, de frequentie van de transacties, de omvang van het budget dat de belastingplichtige heeft geïnvesteerd, de herkomst van de aangewende middelen en het risico bij de aankoop. De beoordeling van elk geval moet dus rekening houden met bepaalde factoren om te bepalen of de inkomsten als divers inkomen belast moeten worden of vrijgesteld moeten worden.

Bij dit onderzoek is vastgesteld dat het nuttig kan zijn om een vergelijking te maken tussen het Belgische en Amerikaanse rechtssysteem om een nieuw perspectief te krijgen op de benadering van cryptocurrencies. Gezien de populariteit van cryptocurrencies in de Verenigde Staten en aantal Amerikaanse cryptobedrijven, is het relevant om de twee rechtssystemen te vergelijken om zo tot een beter begrip te komen van de behandeling van cryptocurrencies.

De Internal Revenue Service in de Verenigde Staten beschouwt cryptocurrencies voor belastingdoeleinden als eigendom, wat inhoudt dat zij worden belast met vermogenswinstbelasting en inkomstenbelasting. Inkomsten verkregen in de vorm van cryptocurrencies worden bij de inkomstenbelasting belast. Dit omvat opbrengsten afkomstig van mining, staking en airdrops, evenals inkomsten verkregen door de uitwisselingen voor goederen of diensten.

Indien cryptocurrencies worden verkocht met meerwaarde is er sprake van vermogenswinstbelasting. Dit is een belasting die wordt geheven op de winst die wordt behaald bij de verkoop of ruil van een eigendom of kapitaalgoed, zoals aandelen, obligaties, onroerend goed of andere investeringen.

Dit onderzoek laat zien dat er zowel gelijkenissen als verschillen zijn tussen het Belgische en Amerikaanse belastingstelsel wat betreft de behandeling van cryptocurrencies in de personenbelasting. Dit komt voornamelijk door als gevolg van systematische verschillen in de regelgeving inzake belastingheffing, belastbare categorieën en tarieven.

In het licht van al deze bevindingen kan de centrale onderzoeksvraag van dit onderzoek als volgt worden beantwoord. Cryptocurrencies zijn nog geen volledig duidelijk en solide begrip volgens zowel nationale als internationale benaderingen. Gezien de verschillen in definities en kwalificaties bestaat er geen duidelijk antwoord op de vraag hoe cryptocurrencies moeten worden belast. Deze onduidelijkheid is te wijten aan het feit dat er geen wettelijke regeling inzake cryptocurrencies ingevoerd is. De belastingdienst belast dus cryptocurrencies volgens zijn eigen criteria, die gebaseerd zijn op de karakteristieken van elke belastingcategorie in de personenbelasting. Dit is uiteraard gebaseerd op een administratieve interpretatie en niet op de visie van de wetgever.

Om deze redenen wordt, gelet op de bestaande wetgeving en de rechtsvergelijking met de Verenigde Staten, geconcludeerd dat cryptocurrencies kunnen worden belast op de wijze die in dit onderzoek is uiteengezet.

BIBLIOGRAFIE

WETGEVING

EU

Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, *Pb.L.* 10 oktober 2009, L 267/7.

België

Wetgevende documenten

Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992, *BS* 30 juli 1992.

Wet betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, *BS* 2 augustus 2002.

Wet tot omzetting van Richtlijn (EU) 2018/822 van de Raad van 25 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied met betrekking tot meldingsplichtige grensoverschrijdende constructie, *BS* 20 December 2019.

Vorbereidende documenten

Vr. en Antw. VI.Parl., Vr. nr. 514, 29 juni 2021 (E. BURTON).

Verslag van de Commissie voor de Financiën van de Senaat, *Parl.St.* Senaat 1961-62, nr. 366.

Beleidsnota 2023, *Parl.St.* Kamer, 28 oktober 2022.

MvT, *Parl.St.* Kamer 1961-62, nr. 264/1, 77.

Administratieve richtlijnen

Com.IB 1992, nr. 18/4.

Com.IB 1992, nr. 18/17.

Com.IB 1992, nr.24/25.

Com.IB 1992, nr. 90/3.

Com.IB 1992, nr. 90/5.6.

Com.IB 1992 nr. 90/7.2.

Com.IB 1992 nr. 90/5.

Rulings

Voorafgaande Beslissing, nr. 2021.1037.

Voorafgaande Beslissing, nr. 2021.1020.

Voorafgaande Beslissing nr. 2022.0718.

Voorafgaande Beslissing, nr. 2022.0813.

Voorafgaande Beslissing, nr. 2022.0005.

DIENST VOORAFGAANDE BESLISSINGEN, *Vragenlijst Cryptomunten*, FOD Financiën, 2022, www.ruling.be/sites/default/files/content/download/files/vragenlijst_cryptomunten_nl_2022.pdf, 2 p.

Verenigde Staten

U.S. Code: Title 26

IRS Notice 2014-21 in *2014-16 Internal Revenue Bulletin* 938, 25 maart 2014, [/www.irs.gov/pub/irs-drop/n-14-21.pdf](http://www.irs.gov/pub/irs-drop/n-14-21.pdf).

RECHTSPRAAK

GwH 24 februari 2022, nr. 31/2022, overweg. B.6.

Cass. 18 mei 1977, *Bull.Bel.*, afl. 572, 607.

Cass. 27 oktober 1983, *Arr.Cass.* 1985, afl. 637, 471.

Cass. 6 mei 1988, *Arr.Cass.* 1988, afl. 557.

Cass. 6 mei 1988, *FJF*, No. 88/156 en *Bull.Bel.* 1989, afl. 679, 122.

Cass. 15 mei 1987, *F.J.F.* afl. 88, 8

Cass. 27 april 2017, FJF, no. 2017/190

Antwerpen 15 juni 1992, L.C., *Fiscale Jurisprudentie*, 93/85.

Antwerpen 2 februari 1993, M.L., *Fiscale Jurisprudentie*, 93/186.

Gent 9 mei 1994, *Fiscoloog* 1994, nr. 478, 5.

Luik 15 februari 1995, FJF, no. 95/107 en *Fisc.Koer.* 1995, 333.

Antwerpen 16 juni 1998, FJF, No. 98/278 en *Fiscoloog*, afl. 720, 10

Brussel 5 februari 1999, *Fisc.Koer.* 1999, 261 en *Fiscoloog*, afl. 709, 11.

Luik 20 september 2002, FJF, No. 2004/34

Brussel 9 februari 2006, *Fisc.Koer.* 2006, 439, FJF, no. 2007/11 en *JDF* 2006, 165.

Namen 28 maart 2007, FJF, No. 2007/189

Namen 15 oktober 2008, FJF, No. 2009/196

Bergen 27 november 2009, 2008/RG/790

Antwerpen 23 november 2010, 2009/AR/2077.

Antwerpen 25 juni 2013, 2012/AR/1418.

Namen 7 oktober 2015, *RGCF* 2016, afl. 1-2, 113.

Gent 18 september 2018, 2015/AR/1188, *Fisc.Koer.* 2018, afl. 16, 1143.

RECHTSLEER

Institutionele rapporten

OECD, *Taxing Virtual Currencies: An Overview of Tax Treatments and Emerging Tax Policy Issues*, 2020, www.oecd.org/tax/tax-policy/taxing-virtual-currencies-an-overview-of-tax-treatments-and-emerging-tax-policy-issues.htm.

OECD, *Crypto-Asset Reporting Framework (CARF) and Amendments to the Common Reporting Standard (CRS)*, 2022, www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf.

EUROPESE COMMISSIE, *Tax fraud & evasion – strengthening rules on administrative cooperation and expanding the exchange of information*, 2021, ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12632-Tax-fraud-evasion-strengthening-rules-on-administrative-cooperation-and-expanding-the-exchange-of-information/public-consultation_en

EUROPEAN CENTRAL BANK (ECB), *Virtual currency Schemes*, februari 2015, www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemesen.pdf.

EUROPEAN BANKING AUTHORITY (EBA), *EBA Opinion on 'virtual currencies'*, 4 juli 2014, ABE/OP/2014/08, 11, www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/657547/81409b94-4222-45d7-ba3b-7deb5863ab57/EBA-Op-2014-08%20Opinion%20on%20Virtual%20Currencies.pdf?retry=1.

DIENST VOORAFGAANDE BESLISSINGEN, *Jaarverslag 2020*, www.ruling.be/sites/default/files/content/download/files/jaarverslag_dvb_2020_nl_a4.pdf.

Houben, R. en Snyder, A., *Cryptocurrencies and blockchain. Legal context and implications for financial crime, money laundering and tax evasion*, online uitgeg. Rapport i.o.v. Europees parlement (comité TAX3), 2018, www.europarl.europa.eu/cmsdata/150761/TAX3%20Study%20on%20cryptocurrencies%20and%20Blockchain.pdf.

HE, D., HABERMEIER, K. F., LECKOW, R. B., HAKSAR, V., ALMEID, Y., KASHIMA, M. en KYRIAKOS-SAAD, N., *Virtual Currencies and Beyond: Initial Considerations*, 20 januari 2016, IMF publicatie, www.imf.org/external/pubs/cat/longres.aspx?sk=43618.

ADRIAN, T. en MANCINI GRIFFOLI, T., *The Rise of Digital Money*, 2019, IMF publicatie, www.imf.org/en/Publications/fintech-notes/Issues/2019/07/12/The-Rise-of-Digital-Money-47097.

The IRS, *Tax Guide for Small Business*, Chapter 10 of Publication 334, p.40. <https://www.irs.gov/pub/irs-pdf/p334.pdf>

Boeken

COUTURIER, J.J. en PEETERS, B., *Belgisch Belastingrecht in hoofdlijnen*, Antwerpen-Apeldoorn, Maklu, 2021, 1496 p.

DE BORGER, B., VAN POECK, A., BOUCKAERT, J. en DE GRAEVE, D., *Algemene economie*, Wommelgem, de Boeck, 2018, 578 p.

GEIER, D.A., *U.S. Federal Income Tax of Individuals*, USA, CALI eLangdell Press, 2023.

HEYLEN, F., *Macro Economie*, Antwerpen, Garant, 2004, 814 p.

LEBON, C., *Het goederenrechtelijk statuut van schuldvorderingen*, Mortsel, Intersentia, 2010, 837 p.

LOOSVELD, S., *Geld, geldschulden en deviezen: Belgisch, Europees en internationaal perspectief*, Brussel, Larcier, 2007, 418 p.

SCHRANS, G. en STEENNOT, R., *Algemeen deel van het financieel recht*, Antwerpen, Intersentia, 2003, 484 p.

SCHUEFFEL, P., GROENEWEG, N. en BALDEGGER, R., *The Crypto Encyclopedia. Coins, Tokens and Digital Assets from A to Z*, Zwitserland, Growth Publisher, 2019, 63 p.

SINGHAL, B., DHAMEJA, G. en PANDA, P. S., *Beginning blockchain*, Berlin, Apress, 2018, 386 p.

TILLEMANS, B., VERBEKE, A. en SAGAERT, V., *Vermogensrecht in kort bestek (zesde editie)*, Mortsel, Intersentia, 2020, 505 p.

VAN DE WOESTEYNE, I., *Handboek personenbelasting 2022-2023*, Bruxelles, Intersentia, 2022, 608 p.

VANDEZANDE, N., *Virtual currencies: a legal framework*, Brussel, Intersentia, 2018, 500 p.

VERHELST, J-L., *Innovatie en disruptie in het economisch recht*, Mortsel, Intersentia, 2017, 310 p.

VRANKEN, J.B.M., "Algemeen deel. Een synthese" in ASSERS, C., *Handleiding tot de beoefening van het Nederlands Burgerlijk Recht*, Deventer, Kluwer, 2014, 234 p.

WYLLEMAN, A. en BAECK, J., *Goederenrecht*, Brugge, die Keure / la Chartre, 2021, 232 p.

XU, M., TIAN, Y. en LI, J., *An Illustrated guidebook to understanding blockchain*, New York, Skyhorse Publishing, 2018, 256 p.

Verzamelwerken

ACKERMANS, R. en VERMEULEN, W., "Over het belasten van interne privé-meerwaarden op grond van art. 90, 1° van het W.I.B. 1992" in MAES, L., DE CNIJF, H. en DE BROECK, L. (eds.), *Fiscaal praktijkboek 2005-2006: directe belastingen*, Mechelen, Kluwer, 2005, 211-248.

BERGER, P. en GOOSSENS, M., "Elektronisch online betalen" in VAN EECKE, P. (eds), *Recht & elektronische handel*, Mortsel, Intersentia, 2021, 299-332.

BERNSTEIN, J., CURA, M., GEEST, A., NAINIFARD, S., RESAS, D., RICHTER, S., SCHMIDT, N. en ZARLENGE, L., "Introduction" in SCHMIDT, N., BERNSTEIN, J., RICHTER, S. en ZARLENGE L. (eds.), *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, 1-55.

CALLENS, E. en VAN COILLIE, L., "Cryptomunten in het financieel recht. Geen regulering in afwezigheid van enige aanspraak jegens een aanwijsbare (rechts)persoon?" in DELANOTE, M. en WAETERINCKX, P. (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Brussel, Intersentia, 2020, 39-71.

DE CRIJF, H. en MAES, L. (eds.), *Belastingrecht in kort bestek*, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2012, 608 p.

DESMYTTERE, F., DELANOTE, M. en PEETERS, B., "De fiscale behandeling van cryptovaluta" in M. DELANOTE en P. WAETERINCKX (eds.), *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Antwerpen, Intersentia, 2020, 73-134.

GABRIEL, S., VERLINDEN, W., RAYMAEKERS, J., "Diverse inkomsten" in A.TIBERGHIE, Handboek voor fiscaal recht 2022-2023, Mechelen, Kluwer, 2022, 399-483.

GEIREGAT, S., "Cryptovaluta's in het vermogensrecht. Poging tot gemeen- en consumenterechterlijke kwalificatie" in DELANOTE, M. en WAETERINCKX, P., *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Brussel, Intersentia, 2020, 15-37.

GEIREGAT, S., "Technische achtergrond" in DELANOTE, M. en WAETERINCKX, P., *Cryptomunten juridisch ontsloten*, Brussel, Intersentia, 2020, 1-14.

GILMOUR, P. M., "Decentralized Blockchain Technology: Towards a Trusted and Transparent Beneficial Ownership Regime" in GOLDBARSHT, D. en DE KOKER, L. (eds.), *Financial Technology and the Law: Combating Financial Crime*, Switzerland, Springer, 2022, 185-210.

GOUVAERTS, G. D. en GABRIEL, S., "Belgium" in SCHMIDT, N., BERNSTEIN, J., RICHTER, S. en ZARLENGE, L. (eds.), *Taxation of Crypto Assets*, Alphen aan den Rijn, Wolters Kluwer, 2021, 129-158.

KESKIN, A., VAN VLIERDEN, B., COUDRON, C., ROMERO MALAVER, C., VAN TONGERLOO, E., DE GROEVE, F., VAN NAMEN, G., JOOSTENS, J., DE PLUCKER, K., VAN DUYSE, K., HOEFMAN, M., VANDERMEULEN, M., VERA, M., BOONEN, N., MASURE, Q., MINJAUW, R., DE WILDE, S., GATSOS, S., VAN DER MAST, A., "Beroepsinkomen" in TIBERGHIE, A., *Handboek voor fiscaal recht 2022-2023*, Mechelen, Kluwer, 2022, 169-265.

MAURUSHAT, A. en HALPIN, D., "Investigation of Cryptocurrency Enabled and Dependent Crimes" in GOLDBARSHT, D. en DE KOKER, L. (eds.), *Financial Technology and the Law: Combating Financial Crime*, Switzerland, Springer, 2022, 235-268.

MAUS, M., "Kunst en De fiscus" in LENAERTS, O., DEMARSIN, B., VAN BESIEEN, B. en DECLERCK, C. (eds.), *Handboek kunstrecht*, Antwerpen – Gent – Cambridge, Intersentia, 2021, 239-260.

MEYUS, A., "Inkomen uit roerende goederen en kapitalen" in L. MAES en PLETS, N. (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, , 2022, 265-361.

MITROFANOVA, I.V., LARINA, O.I., DUBOVIK, M.V. en MORYZHENKOVA, N.V., "Evolution of Money Systems or Cashless Economy?" in POPKOVA, E.G. en SERGI, B.S. (eds), *Smart Technologies for Society, State and Economy*, Volgograd, Springer, 2021, 1021-1032.

REID, F. en HARRIGAN, M., "An Analysis of Anonymity in the Bitcoin System" in ALTSHULER, Y., ELOVICI, Y., CREMERS, A., AHORONY, N. en PENTLAND, A. (eds), *Security and Privacy in Social Networks*, New York, Springer, 2013, 197-223.

THYS, S., VERTOMMEN, S., "Diverse inkomsten" in MAES, L. en PLETS, N. (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, 1191-1228.

VANHULLE, H., "Het normaal beheer van een privé-vermogen anno 2005: evolueert de fiscus mee?" in TILLEMANS, B. en VERBEKE, A., *Actualia vermogensrecht 2005*, Brugge, die keure, 2005, 219-241.

VERSTUYFT, B., "Beroepsinkomen- Inleiding" in MAES, L. en PLETS, N. (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, 363-374.

VERSTUYFT, B., "Soorten beroepsinkomen - Oorsprong en aanslagregime" in MAES, L. en PLETS, N. (eds.), *Handboek Personenbelasting*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2022, 684-700.

YERELI, A.B. en ORKUNOGLU-SAHIN, I.F., "Cryptocurrencies and Taxation" in YERELI, A.B. en KOKTAS, A.M. (eds.), *Proceedings of the 5th International Annual Meeting of Sosyoekonomi Society*, Milan, Sosyoekonomi Society, 2018, 219.

Tijdschriftartikelen

ADAMS, M.T. en BAILEY, W. A. "Emerging Cryptocurrencies and IRS Summons Power: Striking the Proper Balance between IRS Audit Authority and Taxpayer Privacy", *The ATA Journal of Legal Tax Research* 2021, afl. 19 (1), 61.

BLEMUS, S. en GUEGAN, D., "Initial Crypto-Asset Offerings (ICOs), Tokenization and Corporate Governance", 2019, 1-31, <https://ssrn.com/abstract=3350771>.

CASSAER, E., "Cryptocurrencies ", *Fisc. Week.* 2018, afl.20, nr. 334, 5-6.

CONLON, S. D., VAYSER, A. En SCHWABA, R., "Irs releases new cryptocurrency tax guidance", *Journal of Tax Practice & Procedure* 2019, afl. 21(5), 19.

EICHER, J. D. en HITT, L. N., "Net investment income tax. Taxes", *The Tax Magazine* 92 2014, afl.9, 23.

GAMA, D., "Creating something out of nothing: taxation of cryptocurrency hard forks", *Albany Law Journal of Science & Technology* 2021, afl. 31(3), 258-298.

GERNAY, T., "Nieuwe hervorming fiscaliteit: 4 punten", *VIP* 2022, nr. 4, 40-42

HARDLE, W.K., HARVEY, C.R. en REULE, R.C., "Understanding cryptocurrencies", *Journal of Financial Econometrics* 2020, afl. 18(2), (1) 12, <https://doi.org/10.1093/jjfinec/nbz033>.

HART, J. S., "Policing proof-of-stake networks: regulatory challenges presented by staking-as-a-service providers and the need for tailored regime", *Columbia Science and Technology Law Review* 2021, afl. 23(1), 192-228.

HELLINCKX, K., BERGMANS, A. en VAN ENDE, K., "Het fiscale lot van cryptomunten", *AFT* 2019, afl. 5, 6-43.

HITAM, N. A., ISMAIL, A. R. en SAEED, F., "An optimized support vector machine (SVM) based on particle swarm optimization (PSO) for cryptocurrency forecasting", *Procedia Computer Science* 2019, afl. 163, 427-433.

HOREMANS, J., VERHOEVEN, K. en LEMAIRE, D., "Cryptomunten: the sky is the limit, but what about (income) tax?", *Vermogensplanning in de praktijk* 2018, afl. 1, 4-10.

HOWELL, S. T., NIESSNER, M. en YERMACK, D., "Initial coin offerings: Financing growth with cryptocurrency token sales", *The Review of Financial Studies* 2020, afl. 33(9), 3925-3974.

KAAL, W. A., "Initial Coin Offerings: The Top 25 Jurisdictions and Their Comparative Regulatory Responses", *CodeX Stanford Journal of Blockchain Law & Policy* 2018, afl. 18-07, 1-28.

KELL, L., "De belastbaarheid van meerwaarden op aandelen in de personenbelasting", *TFR* 2005, nr. 285, 627-651.

KESSLER, L.L. N., VANDENBERG, N., "Cryptocurrency and The IRS: A Case Applying Propert Tax Rules", *Southern Law Journal* 2021, afl. 30, 204.

LERER, M., "The taxation of cryptocurrency: Virtual transactions bring real-life tax implications", *The CPA Journal* 2019, afl. 89(1), 40.

LIEDEL, D.A., "The taxation of bitcoin: How the IRS views cryptocurrencies", *Drake L. Rev.* 2018, 66(1), 107.

MAES, L., "Burgerrechtelijk beslag op bitcoins", *RWE* 2020-21, nr. 12, 474-480.

MARIAN, O., "Are Cryptocurrencies Super Tax Havens?", *Mich. L. Rev. First Impressions* 2013, afl. 112, (38) 45

MORKUNAS, V. J., PASCHEN, J. en BOON, E., "How blockchain technologies impact business model", *Business Horizons* 2019, afl. 62(3), 295-306.

MORTIER, F., "Normaal beheer van een privévermogen: Hof van Cassatie zet de puntjes op de i!", *VIP* 2017, afl. 3, 34-38.

NIEMEGEREERS, W., "Beurswinsten op aandelen kunnen toch belastbaar zijn! Biedt het bankgeheim voldoende bescherming?", *AFT* 2000, afl. 4, 154-162.

NIJS, L. en DE PAUW, P., "Legal classification of virtual currencies under Belgian financial law", *EJC* 2022, nr. 1, 25-36.

PAUWELS, K. en SNYERS, A., "De ITO: A new kid on the block in het kapitaalmarktenrecht", *TBH* 2019, afl. 2, 174-206.

PLASSARAS, N.A., "Regulating Digital Currencies: Bringing Bitcoin Within the Reach of the IMF", *Chicago Journal of International Law* 2013, afl. 14(1), 1-26, <https://ssrn.com/abstract=2248419>.

SAEIJ, S., "De verschillende fiscale behandelingen van cryptomunten", *Acc.Act.* 2018, afl. 8, 1-5.

SHETH, H. en DATTANI, J., "Overview of blockchain" technology, *AJCT* 2019 1-3.

SLAETS, S. en HUYGHE, A., "Internationale ontwikkelingen", *TEP* 2020, nr. 1, 79-99.

SOETAERT, J., "Crypto's minen = beroepsactiviteit", *Fiscweek* 2021, nr 30, 7-8.

SOETAERT, J., "Laatste wapenfeiten aangaande de belastbaarheid van de meerwaarden op cryptomunten", *Fiscweek* 2021, nr. 24, 7-8.

SPAAS, T., "Bitcoin en de blockchain in de directe belastingen. Het fiscale statuut van bitcoins", *Fisc. Act.* 2015, nr. 36 6-9.

STERKENS, V. en VAN PUYVELDE, A., "Cryptomunten: fiscale kwalificatie van de inkomsten in de rulingpraktijk", *Fisc.Act.* 2022, afl. 18, 1-5.

ULYANAVA, K., "Legal regulation of the crypto-currency taxation", *Open Journal for Legal Studies* 2018, afl. 1(1).

VANDEVELDE, K., "Interne meerwaarden: de problematiek doorheen de jaren – een stand van zaken. Met een diverse inkomsten voorbeelden rechtspraakknipoog naar de Dienst Voorafgaande Beslissingen", *AFT* 2012, afl. 5, 12-47.

VERDUYCKT, K., "Beheer van privé-vermogen, speculatieve verrichtingen en beroepsbezigheden. Artikel 90, 1° W.I.B.: "een wettekstje van formaat", *Jura Falc.* 2005-06, afl. 3, 377-428.

XU., D., "Free money, but not tax-free: proposal for the tax treatment of cryptocurrency hard forks", *Fordham Law Review* 2019, afl. 87(6), 2693.

ZOOK, M. en GROTE, M. H., "Initial coin offerings: Linking technology and financialization", *Environment and Planning A: Economy and Space* 2020, afl. 52(8), 1560-1582.

Proefschriften

BAL, A.M., *Taxation of virtual currency*, doctoraatsproef ULeiden, 2014, 310 p.

DELANOTE, M., *Algemene Visienota m.b.t. de bredere fiscale hervorming*, UGent, 2022, 134 p.

NWACHUKWU, T., *Blockchain-as-a-Service: The Effect of Cloud Computing and ViceVersa*, onuitg. masterproef Massachusetts Institute of Technology, 2021, 80 p.

Onlinebronnen

CAMBRIDGE DICTIONARY, "Meaning of cryptocurrency in English", <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cryptocurrency>.

De IRS, "Digital Assets", <https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/digital-assets>.

DE IRS, "Frequently Asked Questions on Virtual Currency Transactions", <https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/frequently-asked-questions-on-virtual-currency-transactions>.

DUGGAN, W., "How to Earn Interest on Crypto", 2 november 2022, <https://www.forbes.com/uk/advisor/investing/cryptocurrency/how-to-earn-interest-on-crypto/>.

HICKS, C., "Different Types of Cryptocurrencies", 15 maart 2023, <https://www.forbes.com/advisor/investing/cryptocurrency/different-types-of-cryptocurrencies/#:~:text=How%20Many%20Cryptocurrencies%20Are%20There,market%20capitalization%20of%20%241.1%20trillion.>

HONG, E., "What is mining?" <https://www.investopedia.com/tech/how-does-bitcoin-mining-work/>.
<https://www.forbes.com/sites/seansteinsmith/2022/01/17/bitcoin-bonds--bividends--how-crypto-has-gone-mainstream/>.

KOMMANA, B., "Blockchain: Moving Beyond Bitcoin", 26 september 2017, <https://www.msg-global.com/blog-item/blockchain-moving-beyond-bitcoin.>

MELLOR, S., "Reflecting crypto craze, crypto-related scams spiral higher in the U.K. Fortune", <https://fortune.com/2021/04/06/crypto-scams-uk-cryptocurrency.>

NAKAMOTO, S., "Bitcoin: a Peer- to- Peer Electronic Cash System", 2008, 3-4, <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>.

NAPOLETANO, E., "What Is DeFi? Understanding Decentralized Finance", <https://forbes.com/advisor/investing/cryptocurrency/defi-decentralized-finance/>.

OECD, "About the OECD", <https://www.oecd.org/about/>.

ROYAL, J., " Most Popular Types of Cryptocurrency", <https://bankrate.com/investing/types-of-cryptocurrency/>.

SMITH, S.S., "Bitcoin Bonds & Bividends – How Crypto Has Gone Mainstream", 17 januari 2022,

TAPSCOTT, D., "How the blockchain is changing money and business, TED Talk", <https://youtu.be/PI8OIkWpRq.>

VERMEER, T., "State Individual Income Tax Rates and Brackets for 2023", <https://taxfoundation.org/publications/state-individual-income-tax-rates-and-brackets/>.

X, "Economic Report of the President", 2023, <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2023/03/ERP-2023.pdf>, 244 p.

X, "Magnr", *s.d.*, <https://en.bitcoin.it/wiki/Magnr>.

X, "United States Cryptocurrency Companies", <https://www.crunchbase.com/hub/united-states-cryptocurrency-companies>.